1900. HARMINCZNEGYEDIK ÉVFOLYAM. 260. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, SZEPTEMBER 22.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki Józs ef 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg L., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezércikk: **A nagyváradi beszédek.**
Közéletünk.
A román-bolgár konfliktus.
A khinai bonyodalom.
A kalocsai érsek jubileuma.
Az egyetemi ifjak felebbezése.
Aranyasszony. (A nemzeti szinház ujdonsága.)
Közgazdaság: **A hétről.**
Tárcza: **Házassági viszontagságok. Irta: Bátyós Károly.**
Regény: **Falun.**

A nagyváradi beszédek.

(Sz.) Beszédekről szólunk. Mert Tisza Kálmán beszámolója mellett figyelmet érdemelnek azok a beszédek is, mik Nagyváradon tegnap pohárköszöntők formájában hangzottak el. Tessék csak megfigyelni ezek közül az utóbbiak közül egynémelyiket. Ugyszólván kiegészitik s megmagyarázzák Nagyvárad képviselőjének beszámolóját. A mellett, hogy ezek a pohárköszöntők sokkal hivebben fejezik ki Tisza Kálmán beszámolójának közvetetlen hatását, mint Széll Kálmán sajtójának publicisztikai kommentárjai, s a mellett, hogy belőlük kiolvasható a nagyváradi szabadelvüek igazi hangulata: sok tekintetben felvilágositást nyujtanak az elhangzott beszámoló egynémely pontjának homályos értelmére.

Ime, mindjárt itt van Radl Ödön hivatalos felköszöntője, mely Tisza Kálmánt szertelen áradozással dicsöiti. Mennyiben felelnek meg a történeti igazságnak azok a magasztalások, mikkel a nagyváradi szabadelvü párt hivatalos szónoka Tisza Kálmán politikai önzetlenségét és törekvéseinek eszményi tisztaságát elárasztja: nem vitatjuk ezuttal. Erre vonatkozólag meg van a magunk véleménye. De rámutatunk a mélységes különbségre, a mi ennek a felköszöntőnek lelkes hangja, szinte perzselő melegsége, meg a Széll Kálmánra mondott másik hivatalos felköszöntő kivivó hidegsége és a Széll Kálmánnak küldött üdvözlő telegramm szinte rideg tónusa közt van. Ez a nagy különbség olyas valami, mint egy jól és gondosan megcsinált tüntetés Széll Kálmánék ellen. Igen, mert a nagyváradi szabadelvü párt világosan ki akarta fejezni tegnap a hamisitatlan szabadelvüséghez való ragaszkodását, s ezt a szabadelvüséget nem tudja megtalálni sem Széll Kálmán kormányzatának szellemében, sem az uj alakuláson keresztülment mostani szabadelvü párt közfelfogásában.

Még világosabban kitünik ez az érdekes hangulat a Tisza Kálmánra mondott felköszöntőnek abban a részében, mely rámutat azokra a jelenségekre, „melyek, fájdalom, mutatkoznak ujabban, s melyek aggodalommal töltik el minden igaz hazafi és minden igaz szabadelvüen gondolkozó ember lelkét!“ „Azok a nagy demokratikus vivmányok, melyek a modern Magyarországot és társadalmat megalapitották, virágzóvá és egységessé tették, — mintha veszélyben forognának.“ Igy pauaszkodik a nagyváradi szabadelvü párt hivatalos szónoka. És egyetlen szava sincs arra, hogy a mostani kormánytól várná a veszedelemmel fenyegetett demokratikus vivmányok megoltalmazását.

Valóban ez a beszéd nemcsak kiegésziti Tisza Kálmán beszámolójának a reakczió becsempészéséről mondott szavait, hanem egyuttal meg is világositja ezeknek némiképen homályos értelmét. Világos, hogy Tisza Kálmán is fél a reakcziónak a szabadelvü pártba való becsempészésétől. Nincsenek ugyan még bizonyitékai arra, hogy ezt a becsempészést a mostani kormány engedi. Politikai állásánál fogva ő maga nem is mondhatta ki Széll Kálmánról és a rá nagy befolyást gyakorló szabadelvü jövevényekről ezt a kegyetlen vádat; de a nagyváradi szabadelvü párt hivatalos szónoka, dicsöitvén öt, mint a szabadelvüség ört álló katonáját, tartózkodás nélkül beszélhetett.

A nagyváradi szabadelvü párt tehát nem Széll Kálmántól, nem is a mostani szabadelvü párt közszellemétől várja a liberalizmus megmentését, hanem csak attól a csoporttól, mely most a szabadelvü pártban az uj hatalmi befolyásokkal szemben áll. Ennek a csoportnak feje Tisza Kálmán, a kinek legközelebbi hivei ép a szabadelvüség erös hangoztatása révén igyekeznek maguknak a közvéleményben erösséget szerezni. Hogy igazán szabadelvüek-e ezek a szabadelvü pártiak; vajjon megvan-e bennök az öszinteség és az eszmékért való harcz mélységes ereje: az más kérdés. Elhisszük nekik, hogy most szabadelvübbek, mint azok, kikkel nemrégiben még elkeseredett küzdelemben állottak; mint azok, kikkel egy táborba sodorták öket az események, de kikkel összebarátkozni nem tudnak, s mint Tisza beszámolójából kitünik, csak a kényszernek engedve férnek meg valahogy. Ámde az is bizonyos előttünk, hogy most oly élesen és lelkesen hangoztatott szabadelvüségök jórészben csak fegyver, melylyel egyfelől fenyegetőznek, másfelől a közvélemény meghóditására törekednek. Valójában öket is csak a hatalmi érdekek vezetik. Ezeknek kultusza előtt hódolnak. A hatalmi érdek az ő istenségök, mely előtt szivesen csapnak vásárt az elvekkel. És alkudván, könnyü szerrel meg is alkusznak. Ha nem ez volna az igazság, nem alkudtak volna meg a viszonyokkal, s Tisza Kálmán nyiltabban beszélhetne azokról az áramlatokról, melyek a szabadelvü pártban tért hóditanak, s nem lenne kénytelen a mostani kormányzati szellem iránt való bizalmatlanságát jól kiczirkalmazott, szándékosan homályosan tartott nyilatkozatok leplébe burkolni.

Hogy Tisza Kálmánék nincsenek megelégedve az állapotokkal; hogy némiképen előttük áll a bekövetkezhető harcznak szüksége: az kiri Tisza egész beszédének hangjából és tartalmából. Hiszen nemcsak arra érzi magát indittatva, hogy megfenyegesse az igazi szabadelvüek nevében azokat, kik a szabadelvü pártba esetleg bevihetik a reakcziót. Nemcsak arra érzi magát indittatva, hogy a közelgő választások alkalmából igazságra és törvényességre hivja föl a párt vezetőségét az igazi szabadelvüek érdekében. Nemcsak azt tartotta szükségesnek, hogy a volt nemzeti párttal szemben a legnagyobb tartózkodással, sőt bizalmatlansággal vegyes félelemmel beszéljen. Nemcsak azt engedte meg magának, hogy kegyetlenül elitélje a közgazdasági ágak közt harczot vezető elemek törekvését, holott tudvalevően ép a mostani szabadelvü pártban grasszálnak az agráriusok hataimasai. Hanem felköszöntőjében nyiltan rámutatott a szabadelvüpártban „tényleg előforduló“ egyenetlenségre, s arra emelte poharát, hogy az együttmüködés széles e hazában, de „különösen a szabadelvü pártban“ helyreálljon.

És ha igaz lenne mindaz, a mit Széll Kálmán sajtója Tisza Kálmán beszámolójába belemagyaráz; ha a nagyváradi szózat csupa elismerés lenne a mostani kormány és a mostani szabadelvü párt iránt: mi végből emlegette Pulszky Ágoston pohárköszöntőjében olyan nyomatékosan, hogy Tisza Kálmán im megmutatta, hogy a pártfegyelem megtartása mellett is teljes öszinteséggel kifejezhetők a meggyőződések.

A nagyváradi beszédekből világosan kitünik, hogy bizony a szabadelvüség ügye rossz lábon áll odabenn a szabadelvü pártban. Az események, s a mult idők összes tapasztalásai pedig azt bizonyitják, hogy a szabadelvüség ügyét, mely erös veszedelemben forog, Tisza Kálmánék aligha megoltalmazzák. Fogadkoznak rá, mert most az a legalkalmasabb fegyverök. Ideig-óráig talán ört állanak. Ideig-óráig talán feszélyezni is fogják a reakczió bajnokait. De ha tényleg ezeknek befolyása lesz döntő: megalkusznak velök a hatalom kedveért. Öszintén óhajtjuk, hogy ne igy legyen; de alaposan tartunk tőle, hogy igy leszen.

Budapest, szeptember 21.

Széll Kálmán a királynál. A *király*, mint *Bécsből* jelentik, ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta *Széll* Kálmán miniszterelnököt. *Lukács* László pénzügyminiszter ma Budapestről szintén Bécsbe érkezett. — Széll Kálmán különben ma *Körber* osztrák miniszterelnökkel, *Goluchowski* külügyminiszterrel és *Kállay* közös pénzügyminiszterrel is konferált.

Közös miniszteri értekezlet. A külügyminiszteriumban Bécsben ma délután gróf *Goluchowski* külügyminiszter elnöklésével közös miniszteri értekezletet tartottak, a melyen *Kállay*, *Körber*, *Széll*, *Böhm-Bawerk*, *Call*, *Wittek*, *Lukács* és *Hegedüs* miniszterek vettek részt.

Honvédség és csendőrség. Fejérváry honvédelmi miniszternek az a törvénybe ütköző rendelete, a melylyel 112 honvédségi gyalogosnak csendőrségi szolgálatra való kivezényelését hagyta meg — mint értesülünk — a közjogi szempontok iránt kevésbbé fogékony katonatiszti körökben is élénk megütközést keltett. Sehogy se birják megérteni a rendelet czélját. Ez idő szerint ugyanis, és már évek óta állandóan, a tábori csendőrségi szolgálat begyakorlására 100-nál több csendőr van kivezényelve és a közbiztonsági szolgálattól elvonva. Régebben, még báró Fejérváry miniszterségének első éveiben is, tudvalevőleg a honvédségnek külön szervezett tábori csendőrsége volt s csak azután egyesittetett ez a szolgálat az egész haderőre nézve a közös hadseregnél. Azóta a honvédségnél megszüntették az erre a szolgálati ágra való kiképzést, viszont az ország közbiztonságára szánt csendőrségből rendelnek ki évenként 100—120 embert arra, hogy a tábori csendőrségi szolgálatban kiképeztessék. Eltekintve attól, hogy a közbiztonsági szolgálat ilyen módon megrövidittetik, mi az értelme és mi a czélja annak, hogy katonai szolgálatra csendőrök készittetnek elő s pótlásuk végett honvédek rendeltetnek ki? Hogy a m. kir. honvédségnek magának külön tábori csendőrsége legyen, azt a törvény nem csak megengedné, hanem követelné is; viszont nyilvános törvénytelenség, hogy bárki is katonakötelezettsége alapján csendőrségi szolgálatra alkalmaztassék. Még tisztán katonai szempontból sincs tehát se logika, se erköles abban a rendelkezésben, mely a tábori zsandárségi tanfolyamra kirendelt csendőröket katonakötelezettségüket teljesitő honvédekkel pótolja. De még ettől is eltekintve, ha a csendőrségnél hiány van, azt máskép kell és lehet pótolni. Többre megy ugyanis kétszáznál azoknak a csendőröknek a száma, a kik a különböző parancsnokságoknál irodai szolgálatra vannak beosztva. Ezeknek a munkáját fele költséggel s harmadrésznyi létszámmal ellátná az ilyen munkára rátermettebb czivil kis-hivatalnok s a csendőrök végezhetnék a magok kötelességét, a közbiztonsági külső szolgálatot.

Egyébként a honvédek kivezénylése a csendőrséghez nem most történik először. Megpróbálta ezt Fejérváry már tizenkét-tizennégy évvel ezelőtt is s akkor is volt a dolog miatt az országgyülésen felszólalás. A miniszter akkor azzal állott elő, hogy ő csak az önkéntesen jelentkezőket veszi fel s ilyen módon akarja a csendőrségi szolgálatot az arra való és hajlandó elemekkel megkedveltetni. Ez a kisérlet azonban nem vezetett sikerre. A kivezényeltek, mihelyt honvédségi kötelezettségüknek eleget tettek, siettek menekülni a csendőrségi kötelékből is. Itt tehát egy olyan kisérletről van szó, mely egyszer már csütörtökőt mondott. Alkotmányjogi sérelmességéből ez természetesen semmit le nem von.

Közéletünk.

⊙ Azt a szerencsétlen palafödő-mestert, ki megsebesült a tegnapi párbajon: ne bántsuk többé. Ne keressük, hogy hibás volt-e csupán, vagy vétkes. Tettét expiálta. Sulyos sebbel fekszik a kórágyon, melyről bizonytalan, hogy felkel-e valaha. Illetlen is, kegyetlen is lenne most bolygatni az ő eljárásának ethikumát.

De van itt egy más kérdés, mely általánosabb, tipikusabb s bántó világitásban mutatja az átlagos karakter durvaságát. Értem a megszaporodott aszfaltbetyárokat. A kiknek száma ma már légió, a kik szemtelenebbek, mint voltak valaha, s a kik alatta állanak morál szempontjából a közönséges utonállónak is. Mert az csak pénzedet ragadozza el, emez pedig a végből ögyeleg az utakon, hogy megrabolja nőd vagy leányod becsületét. Tolakodó szemtelenséggel és szemtelen tolakodással kisérleteket csinál, hogy nem-e ingadozó az a becsület. Durva ajánlatokkal kinálja magát. Lest vet a tapasztalatlanokra, hálójába keriti az ingadozókat s piszkos ajánlataival vérig sérti az erényt.

Mikép védekezzünk az orczátlan ripők e faja ellen?

*

Nincs bájosabb valami, mint mikor egy kecses nő mosolyog.

Budapest utczai életét emeli és kedvessé teszi az, hogy nőink határozottan csinosak.

De a mi nőink ritkán mernek mosolyogni az utczán, még derültség se látható gyakran az arczukon. Félnek, hogy a legelső aszfaltbetyár félremagyarázza mosolyukat, oldaluknál terem, utczáról-utczára zaklatja őket, hangos megjegyzéseket okvetlenül csinál, de talán ajánlatokat is.

Azért járnak Budapesten a nők jobbára komoly, sőt komor ábrázattal. S szigoru tekintetet mutatnak azok is, a kikhez nyájasság illenék s a kiknek nyájas arczát látni még az idegen nézőnek is jól esik.

Mert mit is csináljon egy szegény magános hölgy, ha megtámadja az aszfaltbetyár? Mit is csináljon édes istenem? Hallottam és olvastam sok remédiumot. Még egy-két csattanós nyakleves applikálását is hallottam ajánlani. De finom izlésü nő tartózkodni fog mindég attól, a mi feltünést kelt, kivált az utczán — hát még ily drasztikus fellépéstől! A merénylő megérdemelné azt a nyaklevest — de egy nő hogyan feledkezhessék meg magáról ennyire? Azt hiszem, legokosabban akkor cselekszik, ha lehetőleg feltünés nélkül figyelmezteti a rendőrt a szeladonra.

*

Hát hiszen tudom, hogy a rendőrségnek meg vannak kötve a kezei. Egy uracsot, a kit fellelkesitett egy csinos boka, nem lehet mindjárt hüvösre tenni vagy vasra verni. Nem engedi a paragrafus. Csakhogy a rendőrség sokat tehet a lecsukás alkalmazása nélkül is, s tehet olyat is, a mire nincsen paragrafus. Ha a notorius aszfaltbetyárt igazolásra szólitja fel a rendőr, vagy talán be is kiséri, maga e ténynek szégyene elveszi kedvét a jövendőre. Ha meg épen meg lesz idézve a rendőrségre, s irodáról irodára kell járnia, védekeznie, hogy el ne marasztalják: meg fogja gondolni kétszer is, hogy melyik ismeretlen nőt üldözzön piszkos szerelmével azután.

Persze veszedelmes orvosság az, a melyet tanácsolok. Bajba vagy legalább kellemetlenségbe kerülhet ártatlan tisztességes ember is, ha a rendőr nincs kellőkép kioktatva, s hiányzik benne a megfelelő intelligenczia. A veszélyes pontokra a legmüveltebb rendőröket kellene állitani, s kezükre járhatnának megbizható detektivek is.

*

Sok nő az ilyen molesztálást nem szokta elpanaszolni a férjének. Legtöbb esetben meg sem tudja nevezni, st megmutatni a bántalmazóját. Kit vonjon tehát felelősségre a férj? Aztán az asszonyok többnyire félős természetüek. Párbajt látnak minden erelyes fellépés mögött, s abból a párbajból talán holtan hozzák haza az ő szeretett urukat. Dehogy is panaszkodnának neki.

Pedig ott, a hol egy nő durva megbántásáról van szó, én azt mondom, ne párbajozzatok! Az a férfi, a ki egy idegen ártatlan nőt meg mer bántalmazni, nem érdemli meg, hogy tisztességes emberek párbajt vivjanak vele.

Házassági viszontagságok.

(Egy hires ügyvéd naplójából.)

Irta: **Bátyós Károly.**

VI.

Ezen az uton vége van minden reménységnek. A sorozási irások eltüntek, Toklyó Miskának már most el nem hiszik az ő becsületes ungvári szereplését.

Még egy kis reménység volt, de a pókhálónál is vékonyabb. Megkértük a hatóságot, keresse föl valahogy lovag Czernikovecz János Keresztély kapitányt, öreg ember lehet ugyan már, ha még él, de hátha valami különös isteni csodaképen emlékeznek az 1861-iki sorozásból a ludtalpú Toklyó Miskára.

Nyomait nagy nehezen megtaláltuk. Valami husz-huszonöt év előtt mint alezredes sebet kapott a düppeli sánczoknál. Az ördög vitte is öt oda a mi kárunkra. Sebjeiben meghalt s ott van eltemetve valahol Schlezvig-Holsteinban Sandborg nevü falu temetőjében. De oda már nem megyünk utána.

Mikor a katonai ügyosztály már minden tudományából kifogyott s további irkafirkára nem volt módja: ujra tárgyalást tartott, ujra megidézte Toklyó Miskát.

Jegyzőkönyvet vett föl. Abban kimondta, hogy Toklyó Miska nem tudta magát igazolni s miután esetében a védkötelezettség alól való kibuvás gyanús jelenségei mutatkoznak: ügye áttétetik a büntető birósághoz.

No most már ott állunk, hogy kirántják alólunk a gyékényt.

Toklyó Miskának most már eszébe jutott a bajuszát megint kipödörni. E czélból inni kellett. Három napig mindig ivott. Három napig mindig dühös volt, mint a szarvorru. Alig birtam vele.

Nem tudta elgondolni, mi lesz már az ő ügyével. Nekem volt ugyan egy kis sejtelmem a jövendőkre nézve, de azt istenért se mondhattam meg neki. Kivált oly állapotban, a mikor a bajusza ki volt pödörve.

A büntető biró nem volt épen kegyetlen természetü ember. Szivesen elnézte volna Toklyó Miska sorsának ostoba változatait, de lehetetlen volt. Az egész ország szeme rá nézett. Ha Toklyó Miskát felmenti: örökre kiesik az igazságügyek miniszterének kegyéből és sohase lesz belőle táblabiró. A haza védelme a legmagasztosabb kötelesség. Az, a ki azt elmulasztja, méltó a példás büntetésre.

Magam védelmeztem Toklyó Miskát. De nem ért az semmit.

Bünös-e Toklyó Miska?

Ebben a kérdésben ugy agyoncsépelt engem a közvádló és a büntető biró, hogy utóbb alig ismertem önmagamra.

Én csak azt hajtottam, nem lehet a csecsemőt megbüntetni azért, mert a bábaasszony nem viszi keresztvizre. Erre azt felelték: állitsam hát a bíróság elé a bábaasszonyt, akkor majd azt vonják felelősségre.

Azután azt hajtottam, hogy ha a mindenféle bécsi és budapesti miniszterek sajtosnak nem adják a sorozási iratokat: Toklyó Miska olyan tisztán állana ma a világ előtt, mint a hajnalcsillag.

Kinevettek e gyerekes beszéddel. Azt mondták: a ki valamit állit, annak kell bebizonyitani állitását. Állitsam elő azt a sajtost, a ki a sorozási iratokat megvette.

Halasztást kértem huszonnégy órára. Kötelezte magam arra, hogy huszonnégy óra alatt háromszázötven sajtost hivok be tanunak. Ennyit találtam a czégek jegyzékében. A boszuállás érzete is eltöltött már. Olyan sajtszaggal akartam elboritani a Fortunát, hogy még a vidékét is elkerülje ép szaglásu egészséges ember. Annyi sajtos csak elég lesz hozzá.

Mind nem használt semmit. Semmi észrevételem, javaslatom, kérelmem és előterjesztésem meghallgatásra nem talált. Hiába rémitgettem a birót semmiségi panaszokkal.

Utóbb katonának is felajánlottam Toklyó Miskát. Tessék öt megvizsgálni, felülvizsgálni, sorozó bizottság elé állitani, besorozni, felavatni, semmint börtönbe zárni. Tudtam ugyis, hogy ludtalpa s előhaladt tisztes kora miatt nem veszik be.

De ebben állott a biró erőssége is.

— Ugy-e Toklyó Miska, jó volna most kendnek egy kis sorozó bizottsági vizsgálattal megmenekülni. De nem ugy verik a zsidót!

Még ki is csufolt a biró.

De ezt csak azért merte megtenni, mert már magában elhatározta, hogy az enyhitő körülmények figyelembe vételével enyhe itéletet fog hozni s két hónapnál hosszabb fogságra nem fogja elitélni.

A minthogy nem is itélte el. De azért két hónapi fogságra mégis csak elitélte.

— Megnyugszik-e kend Toklyó Miska az itéletben vagy azt fölebbezi?

Toklyó Miska rám nézett. Mit szólok az itélethez s a biró kérdéséhez?

Mielőtt szólhattam volna: jött be a hivatalszolga.

— Tekintetes biró ur, jelentem alázatosan, egy kis fiu, valami Sághy Miska nevü kér bebocsáttatást.

Bejött egy kis fiu. Szakasztott Toklyó Miska, csakhogy még nem több hat évesnél, a bajusza még nincs kipödörve s két hónapra még nincs elitélve. Egyéb különbség nincs apa és fiu között.

A fiu nagy bátran bejön, odamegy Toklyó Miskához s kezet csókol neki.

— Édes apa, kéreti az édes mama, tessék mindjárt hazajönni. Édes mama az ágyban fekszik, egy kis baba sir mellette.

Tehát Toklyó Miskának megint ujabb gyereke született.

Toklyó Miskának örőme is nagy volt, búbánata is nagy volt. Vagy örőmében, vagy bújában sirva fakadt, fiát kézen fogta s ment kifelé.

De a biró közbeszólt:

— Megálljon csak Toklyó Miska, feleljen előbbi kérdésemre. Megnyugszik-e vagy fölebbez?

Toklyó Miska daczosan felelt, de okosan.

— Se meg nem nyugszom, se nem fölebbezek. Tessék velem azt tenni, a mit tetszik. Hadd menjek haza lelkem Julcsámhoz s kis csecsemő gyerekemhez.

— Nyilatkozata megnyugvásnak vétetik s ön ezennel a fogházfelügyelőnek átadatik.

Alig tudtam kieszközölni huszonnégy órai halasztást, hogy gyerekágyban fekvő asszonyától s ma született kis porontyától elbucsuzzék.

Hiába. A törvény csak törvény. Lelkiismeretes birónak kötelessége, hogy azt pontosan és szigoruan végrehajtsa.

Én is megnyugodtam az itéletben. Jogom lett volna fölebbezni, de nem tettem. Mig az iratok a felső birőságokat megjárják: beletelik egy esztendő s addig Toklyó Miska ügyében semmit nem tehetünk. A két hónapot majd csak kiállja, nem törik bele a nyaka.

Másnap magam vittem be Toklyó Miskát a fogházba fiakkeron. Nem akartam, hogy a rabszállító kocsiba gyömöszöljék.

Akkor még nem a kőbányai uj temető mellett, hanem valahol az Angyalföldön volt a gyüjtő fogház. Ide utalták Toklyó Miskát. Itt kellett büntetési idejét kitölteni.

Beszéltem a fogházfelügyelővel, hogy Toklyó Miskának adjon jobb élelmezést és jobb társaságot. Ne zárja össze mindenféle csirkefogóval és kapczabetyárral.

A jobb élelmezés s naponként egy félliter borocska nem tőle függött, hanem a fogházorvostól. De az orvossal nem boldogultam. Ha Toklyó Miska beteg lesz: kap jobb élelmezést s egy kis borocskát, de ha beteg nem lesz: nem kap. Toklyó Miska pedig az orvos kedvéért sehogy se akart beteg lenni.

A mi a jó társaságot illeti: abban czélt értem, mert az a fogházfelügyelőtől függött. A fogházfelügyelő jó pajtásom s valamikor honvédbajtársam volt. A mit tehetett: szivesen megtette.

Először is Toklyó Miskát nem sok emberrel, csak négy elitélttel zárta össze a 66-ik számu zárkába. Ez elég bő zárka volt és csak öten voltak benne. Ha négyen leültek: akkor egy ember kényelmesen sétálhatott benne. Négy lépés előre, négy lépés hátra.

Az a négy elitélt érdekes négy ember volt.

Az egyik egy pancsovai gyógyszerész. Tudtán kivül keveredett hamis tanuságba. Kapott négy hónapot. A négy hónapon át mindig végrendeletet csinált.

A másik elitélt: hamis pénz-terjesztő bácskai kocsmáros. Találtak nála vagy tizenöt hamis ezüst forintost. Nem tudta urát adni: kitől kapta. Elitélték néhány hónapra. Mindig azon kesergett, hogy a felesége hütlen lesz, mig ő itt fog ülni.

A harmadik egy föltaláló lángelme volt. Mindenféle tüzeket és vizeket föddözött fel s kisérletezés közben a szolgálójának kilötte egyik szemét. Ezért kapott félesztendőt. Meg is érdemlette. Az egész idő alatt mindig azt magyarázta társainak: mennyi tüz van a vizben s mennyi viz van a tüzben.

A negyedik csángópénzgyüjtő nagy hazafi volt. Társait minden áron szocializistává akarta tenni s mindig arra biztatta öket, hogy ha kiszabadulnak, alkossanak egy pártot s öt válasszák pártvezérré. Társai minden nap meg akarták ezért agyakolni. Szidták, mint a szerb tövist, de ő azért minden nap ujra és ujra hirdette elveit.

Nos hát ezek közt volt Toklyó Miska.

Le is nézték öt keményen, mert nem tudta megmondani, hogy öt miért itélték el. Az igaz, hogy ezt magam sem tudtam egész biztosan. Ha kérdezték Toklyó Miskát: mindig valami keresztelő levélről, házasságról, sorozó-bizottságról beszélt. Nem értette az ördög se, mi volt a büne. Micsoda ügyefogyott ember lehet pedig az, a ki azt se tudja: mit vétett s mégis tömlöczbe kerül?

Hanem azért mégis jobb élelemhez jutott, sőt még borocskához is.

Köszönhette a királyi főügyésznek.

A királyi főügyész nagyon nemes gondolkozásu régi megyei táblabiró volt. Ezer meg ezer rossz emberrel, csalóval, gyilkossal, orvval volt dolga életében, meg is öregedett lassanként, de azért annál jobban szerette az embereket.

Ebben a mostani esetben becsületbiróság döntött — még pedig szerintem is helyesen — s kimondotta az elégtételadás kötelességét. De itt félreértések fordultak elő, s a hibás fél azt hihette a félreértések folytán, hogy agit kapott. Ez más szinben tünteti fel az esetet. De hány eset van olyan, midőn a felgerjedt Don Juant semmi se bátoritja a nő megbántására, csakis a saját szemtelensége! Ilyenkor korbácsot érdemel s nem kardpengét!

A román-bolgár konfliktus.

— Az *Egyetértés* tudósitóinak táviratai. —

Bukarest, szept. 21.

A román közvélemény nagyon meglepődött annak hallatára, hogy a bolgár forradalmi bizottság elnökét, *Sarafov* Borist azonnal megidézte az ügyészség a szerb kormánynak a bolgár kormánynál tett reklamációi után. A román közvéleményen végig zugott, mint a pusztitó orkán a felháborodás és méltatlankodás hangos kiáltása. E tényben *mindenki a román állami méltóság inzultálását látta* és Románia semmibe vevését. Az idegesség a tetőpontra hágott s a szokatlan lépés még a leghiggadtabb román politikusokat is felizgatta.

A román állami közélet néhány kiválósága egyenesen *Carp* miniszterelnökhöz fordult és felvilágositást kért tőle. *Carp* miniszterelnök mosolyogva eleinte lecsillapitani, majd biztatni kezdte barátait, a kik azonban *felvilágositást* kértek és ragaszkodtak kijelentéseikhez. „Nemzetünk becsülete kivánja, hogy beszélj, mert ez már több a soknál“ — jelentette ki egyik román volt miniszter Carpnak. Carp látván, hogy az egész közvélemény komolyan akarja hallani felvilágositó szavát s látván a helyzet komolyságát, a következőket mondta el:

A szerb kormány a román biróság által vezetett vizsgálat okmányait hiteles másolatban, *Sarafov* leveleit pedig lefényképezve prezentálta a bolgár kormánynak, mi pedig az eddigi gyakorlathoz hiven eddig csak hivatalos megkereséseket intéztünk a szomszéd fejedelemség kormányához, konkrét adatokat, nem lévén a vizsgálat még befejezve, nem küldhettünk Szófiába. A bolgár kormány megkereséseinkben *indokolt és körültekintésünkben* megvilágitott reklamációinkat *nem találta elégségesnek arra nézve, hogy a bolgár forradalmi bizottság ellen felléphessen.* A biróság már befejezte a *Fitovszki* és *Mihajleanu* ügyében folytatott vizsgálatot. Az összes iratokat az igazságügyminiszter leforditotta franczia és német nyelvre s az okmányokat lefényképeztette. Ezeknek egy tökéletes és kiegészitett példányát át fogjuk küldeni *Szófiába* s ha ezután is sikertelen maradna Románia immár teljesen felszerelt megkeresése, csak akkor lehetne beszélni mellőzésről avagy más dologról. Addig *ne izgassunk és várjuk be nyugodtan az események fejlődését.* Mi, mint Románia kormánya teljes tudatában voltunk és leszünk a reánk váró kötelességeknek.

A román miniszterelnök eme nyilatkozatai megnyugtatták ugyan a jelenvoltakat, *de a konzervativ párt egyes tagjai mégis mérhetetlen keserüséggel eltelve távoztak el.*

Nem tudja senki megérteni, hogy miért nem nyilatkozott a kormány eddigelé oly világosan, mint most, hanem engedte, hogy a sajtó és a közvélemény hetek óta a sötétben tapogatódzék és botorkáljon. A *Sarafov* komitéja által szervezett őszszeesküvések tendenciái és ezeknek eredményei eléggé ismeretesek, de *Carp* eddigi halligatása egyenesen érthetetlen. A román arisztokraczia, a mely lázas kivancsisággal leste a román-bolgár konfliktus fejleményeit, megesömörlött az egész szinjátéktól. Szidja *Carpot* és *Lahovárynak* és biztatja *Olaneszkut*, hogy belügyi intézkedéseivel fejtsenki Romániához méltó energiát. A liberális part adeptusai fenyegetik Carpot és igérik, hogy *„nagy körültekintésért“ legközelebb megfelelő leczkében részesitik.* Annyi bizonyos, hogy a román kormány is érzékeny kritika kiséretében czáfolja meg a szenzácziókban utazó lapok által a bolgár határokon állitólag megtörtént rémes összetüzéseket.

A románok igaz ügyük tudatában is oly tulhajtott fantázia által produkált dolgokat kürtöltek szanaszét, a melyek visszatetszést keltettek a román közügyek iránt komolyan érdeklődők között. A román kormány már óvatosabb s a bolgár kormány előzékenyebb s igy talán *nemsokára véget ér a két állam között kiélesedett összekülönbözés.*

Bulgáriában a fegyverkezés és sztratégiai szervezkedés tovább folyik és Bulgária kormánya intézkedéseit azzal indokolja, hogy az ország belnyugalma érdekében történik minden. A románok látják, hogy Ruszcsuknál sánczokat ásnak fel az ágyuk elhelyezésére s nem tudják, hogy micsoda bolgár belügy tenné kivánatossá, szükségessé az ágyuk használatát; azért titokban, de annál több energiával *Románia is szervezkedik, hogy meglepetés ne érhesse.* Bár egy *fegyveres összemérközés teljesen kizártnak látszik*, mégis a dispozicziókból itélve s *arra való tekintettel is, hogy keleten semmi sem lehetetlen*, a veszedelem bekövetkezhetése nincs kizárva.

Urseanu ellentengernagy kezéből kivették a hadi flotta vezetését és *Murgescu* főparancsnokra bizták. *Urseanu* volt Románia egyik legjelesebb tábornoka és jelenlegi nyugdijaztatása szintén az öreg katona egy nem rég tett nyilatkozatában rejlik. Azt állitják, hogy a mult napokban *Urseanu* szemlét tartott a roman hadi flotta fölött s ez alkalommal valami csekélységen annyira feldühödött, hogy tisztjeit és katonáit bolgár katonakkal összehasonlitva páratlan módon megsértette. Ez a sértés *Lahováry* hadügyminiszter fülébe jutott, a ki nyomban nyugdijaztatta az ingerlékeny öreg tábornokot. A román parlament össze fog ülni október 9-én és akkor szóba kerül *Urseanu* esete is.

A napokban néhány bolgár katona Románia határában rálőtt a Duna folyam medrének kutatásával megbizott és hidraulikus szolgálatot teljesitő mérnökökre. Az inczidensről jelentést tettek a hadügyminiszternek, a ki a vizsgálat megejtésével *Oltenicza* kerület prefektusát bizta meg. A prefektus a kapott rendelet szerint megkereste *Markov* bolgár katonai parancsnokot, hogy adjon felvilágositást. *Markov* udvarias hangon válaszolt s megigérte, hogy az okvetetlenkedők ellen vizsgálatot inditott és azokat szigoruan megbünteti,

Románia igen sokat tanult a mostani konfliktusból és *Marghiloman* külügyminiszter visszatérése után *nagy változások várhatók a román diplomáczia karban.*

Arion kultuszminiszter négy nap óta konferál a *maczedóniai* román tanitókkal és tanárokkal. Ezek a porta és Románia között létrejött megegyezés értelmében jöttek Bukarestbe, hogy átvegyék azokat az utasitásokat, melyek szerint kötelesek eljárni minden tekintetben. Ezek a tanárok arról panaszkodtak, hogy a bolgároktól, mig otthon voltak, minden nap kaptak leveleket, a melyekben *halállal fenyegetik őket.*

Floreszku G. államtitkár ma együtt dolgozott *Maioreszku* igazságügyminiszterrel. *Megszerkesztettek egy, a hatalmakhoz intézendő uj inditványt, melynek tartalma teljesen ismeretlen.*

Prahova és *Olt* kerületek prefektusai, *Luka* Eleftereszku és M. *Mareszku* két óráig időztek *Olaneszku* belügyminiszternél. Jelentést tettek a kerületben uralkodó általános és közlekedési viszonyokról. *Pencurici* tabornok pedig a *dunai* viszonyokról referált a kormánynak.

Belgrád, szept. 21.

Cazakov Vladimir bolgár alattvaló ma ide érkezett. Romániából szamüzték ezelőtt néhány nappal, mert *bebizonyosodott róla, hogy Románia területén kémszolgálatot tett a bolgároknak és Sarafov* komitéjának. A veszedelmes embert rendőri felügyelet ala veszik.

Szófia, szept. 21.

Nacsevics kereskedelmi miniszter lemondását a fejedelem, miután a tárgyalások hiábavalóknak bizonyultak, elfogadta. Utódját is kinevezte már *Titorov* Jován, a kamara eddigi alelnökének személyében. *A lemondás elfogadása egyuttal elégtételadás Ivancsov miniszterelnöknek.*

A khinai bonyodalom.

A hatalmak hivatalosan még mindig nem válaszoltak Bülow jegyzékére, de már ma nyilvánvaló, hogy az Egyesült-Államok helytelenitik s az abban megszabott propozicziókat elfogadhatatlanoknak jelentik ki. Erre vonatkozólag már maga Németország is hajlandónak jelentette ki magát arra, hogy azokat módositja abból a czélból, hogy minden hatalom beleegyezését megnyerjék.

Ma különben következő távirataink érkeztek:

Berlin, szept. 21.

A Wolff-ügynökség jelenti Takuból tegnapról: *Orosz kozákok kisérték Li-Hung-Csangot a pályaudvarról a khinai császár által annak idején itt épitett palotába.* Mult éjjel a Peitang erődök az orosz gyalogságra tüzeltek, miközben 26 ember megsebesült. Ma reggel óta a németek taraczkütegekkel lövik az erődöket és a várost.

Peking, szept. 21.

Egy angolokból és amerikaiakból álló osztály ma elhagyta Pekinget, hogy a nyugatra fekvő vidéket felvilágositsa és az élelmiszerek beszerzését biztositsa. Egy német csapatosztály holnap indul el az angolok és amerikaiak támogatására, s ezekkel együtt meg fogja tamadni Patacsát, hol hir szerint *erős khinai csapatosztály áll.*

Washington, szept. 21.

Azt hiszik, hogy a német jegyzékre adandó *amerikai válasz* a hatalmakhoz intézett körlevél alakjában fog megadatni, mely *a nélkül, hogy a német javaslatot feltétlenül elfogadná vagy elvetné*, azt a czélt követi, hogy az amerikai felfogasnak biztositsa a hatalmak támogatását.

Berlin, szept. 21.

Newyorkból távirják a „Berliner Tagblatt“-nak: A „Sun“ egy munkatársa meginterviewolta Sternberg követségi titkárt, a ki kijelentette, hogy *Németország el van határozva arra, hogy a khinai lázadás vezetőit meg fogja büntetni.* A német jegyzék azonban nem kivánja azt, hogy a khinai zavargókat az érdemleges béketárgyalások megkezdése előtt megbüntessék. A német kormány első sorban a többi hatalmak állásfoglalását akarja ismerni ebben a kérdésben. *Németország a hatalmak egyetértő eljárását kivánja biztositani és ezért kész arra, hogy módositsa javaslatát a többi hatalmak esetleges ellenkező értelmü inditványai következtében.*

Berlin, szept. 21.

Newyorkból érkező távirat jelenti, hogy az „Asiated Presse“, a német jegyzékről irva, azt mondja, hogy ha az amerikai kormányt arra kényszeritenék, hogy a német jegyzékre rövid idő alatt adjon választ, *az amerikai kormany inkább megkezdené saját szakállára a béketárgyalásokat Khinával, semhogy ezt megtegye.* Az amerikai kormány nagy hajlandóságot mutat a khinai ügy önálló elintézésére. Az „Evening Post“ khinai vezércikke szerint a berlini jegyzék a khinai helyzetet nagyon komplikalta. A khinai lázadóknak személy szerinti megallapitása majdnem lehetetlen, a minek következtében a német javaslat a khinai békés állapotok helyreállitását nagyon késleltetni. A lap azt tanácsolja az Unió kormányának, hogy az Egyesült-Államok rögtön vonuljanak vissza Khinából.

Washington, szept. 21.

Vutingfang khinai követ ma a külügyi hivatalban átnyujtotta a déli tartományok alkirályának egy táviratát, melyben kéri az Egyesült-Államok kormányát, hogy khinai hivatalnokait utasitsa a béketárgyalások megkezdésére. Midőn a követ e kérelemmel csatlakozik, *az Egyesült-Államokat egyuttal arra szándékozik rábirni, hogy kezdeményezzék a tárgyalásokat abban a reményben, hogy ez esetben a többi hatalmak is belebocsátkoznak a tárgyalásokba.* A vucsangi és nankingi alkirályok kijelentik, hogy ők hajlandók kezeskedni a békés állapotokért és az idegenek biztonságáért, ha a szövetségesek nem szállitanak partra ujabb csapatokat.

Berlin, szept. 21.

Newyorkból jelentik a „Lokalanzeiger“-nek: *Bülow jegyzéke valósággal konsternácziót ejtette a washingtoni kormányt. Hay* államtitkár még nem érkezett vissza Washingtonba. Helyettese, Hill titkár hasztalanul igyekezett a meghasonlott kormányban az egyetértést helyreállitani. Sok jelből azt következtetik, hogy *az amerikai kormány mielőbb el akarja intézni a khinai kérdést, s ha a hatalmakkal nem tud megegyezni, ugy egyedül fog a khinai kormánnyal tárgyalni.* Az *Evening Post* azt irja, hogy a német körjegyzék még jobban összebonyolitotta a helyzetet, mert lehetetlen a khinaiak közt a főbünösöket megjelölni. A német követelés a dolog elhalasztását jelenti s Amerika legokosabban tenné, ha haladéktalanul visszavonulna.

London, szept. 21.

A *Times*-nak jelentik Pekingből: *Giers bizonytalan időre elhalasztotta Pekingből való elutazását.* Az orosz-khinai bank már elhagyta Pekinget.

London, szept. 21.

Az itteni khinai követség tudatja, hogy *uj császári ediktum fog megjelenni, a mely az összes boxerek kiirtását parancsolja.*

London, szept. 21.

A Standardnak Moszkvából hiteles értesitést küldtek azokról a borzasztó kegyetlenségekről, a melyeket az oroszok Mandsuorszagban elkövettek. Az oroszok azoktól a khinaiaktól, a kik Blagovesecsenszket megszállva tartottak, elvették fegyverüket, ötezer embernek minden vagyonát elvették, aztán az egész lakosságot a várostól öt mértföldnyire levő pontra vitték s megparancsolták, hogy a folyam tulsó partjára menjen. A folyam ilt egy mertföld széles és nagyon sebes s egyetlen csónak sem állott a khinaiak rendelkezésére. *A mint a khinaiak haboztak, az oroszok mindny jukat, férjiakat, asszonyokat és gyermekeket a vizbe dobtak, leszurták, vagy agyonlőtték.* Más khinai városokban és falvakban is hasonló jelenetek mentek végbe. *Az ily módon megölt khinaiak számát tizenkétezerre teszik.*

London, szept. 21.

A Daily Mail-nek jelentik Pekingből: *Csing* herczeg azt hirdeti, hogy *az özvegy császárné a béket óhajtja s hogy ezért még lemondani is hajlandó.* A kormány most arról tanácskozik, hogy Csing herczeget regenssé proklamálja. A Standard azt irja, hogy még nem volna tanácsos a csapatokat Pekingből visszavonni. A khinai kormány béketárgyalásról beszél ugyan, de a legujabb harczok azt mutatják, hogy a nyugalom helyreállasáról még szó sem lehet.

Frankfurt, szept. 21.

Az éjszaka a khinaiak lövöldöztek az oroszokra, a kik közül *husznöten megsebesültek.* A német tüzérség *bombázza Peitangot, a mely lángokban áll.*

London, szept. 21.

Ide érkezett jelentések szerint az osztrák-magyar és a német csapatok megtámadták és elfoglalták *Peitang* kikötőjét. Az osztrák-magyar különitmény közül két ember elesett, hat megsebesült. A győztes csapatok kitüzték lobogóikat. (*n. w. t.*)

Bécs, szept. 21.

A keletázsiai hajórajparancsnoka jelenti: Schusterschitz sorhajóhadnagy egy tiencsini különitménynyel és a takui zászlóőrséggel, összesen 1 tiszt, 3 hadapród és 45 ember a németekkel és oroszokkal együtt e hó 20-án elfoglalták Peitang déli erődjét. Az elfoglalt erődön a német lobogóval egyidejüleg a mi zászlónkat is kitüzték a főkapu fölött. Később az oroszok elfoglaltak 2 ágyut és egy aknarobbantó állomást. Az erősitésre kivonult különitmény, miután elérte az első keletázsiai ezredet, 4 aknát talált. *Papp tengerészhadapród az Aspern hadihajóról elesett. Demeter* sorhajózászlós és *Lukács* tengerészhadapród könnyen és 12 ember többnyire *igen sulyosan megsebesült.* Az Elisabeth hadihajó Nagasakiba indult a cs. és kir. követhez.

Bécs, szept. 21.

A *N, W. T.* értesülése szerint Ausztria-Magyarország bejelentette a német kormánynak, hogy teljesen hozzájárul gróf *Bülow* jegyzékéhez.

Berlin, szept. 21.

A Wolff-ügynökség jelenti *Sanghájból*: gróf *Waldersee* ma délután *ideérkezett* s a nagy számban megjelent itteni lakosság lelkesedése közt diszőrség kiséretében bevonult. Az összes különitmények parancsnokai jelen voltak. A német főkonzulátus előtt egy diszőrség allott, melyet a Gefion és Iltis czirkálóhajók matrózaiból állitottak össze, a kik részt vettek a takui harczokban. Holnap diszszemle lesz az összes ittlevő különitmények és önkéntes csapat fölött.

EGYHAZ.

Az egri érsek Kolozsváron. Megirtuk közelebbről, hogy az erdélyi katholikus status ez évi közgyülését október 25-én s következő napjain fogja tartani s hogy ezzel az alkalommal, tekintettel a szent évre, nagy ünnepségek lesznek Kolozsváron. Most, mint értesülünk, az ünnep rendezősége dr. *Samassa* egri érseket kérte fel az ünnepségek vezetésére, ki a legnagyobb valószinüség szerint el is megy Kolozsvárra, hogy személyesen pontifikáljon az erdélyrészi katholikusok nagy ünnepén. Dr. *Samassa* egri érseken kivül még több püspököt, főapot és előkelő állasu világi férfiakat várnak Kolozsvárra. Az ünnepségek részletes programmja még nincs megállapitva, de a tervezetből ugy látszik, hogy az nagyszabásu lesz.

Lelkész-választás. A *csanádi* népes református egyház, mint tudósitónk jelenti, *Gáspár* László makói segédlelkészt választotta meg rendes lelkészévé.

A zágrábi második püspökség dolgában az «Agramer Tagblatt» ugy értesül, hogy az erre vonatkozó tárgyalásokat mindjárt a horvát bánnak *Párisból* való visszatérte után folytatni fogják. Beavatott körök véleménye szerint az ügy alkalmasint ugy fog elintéztetni, hogy egy időben két püspök fog kineveztetni. Tervben van négy kanonoki állasnak a betöltése is.

Egyházmegyei gyülés. A kecskeméti ev. ref. egyházmegye évi rendes közgyülését e hó 18-án tartotta meg Czegléden *Ádám* Kálmán esperes és *Antos* János gondnok elnöklete alatt. A közgyülést *Ádám* Kálmán imája után *Antos* János üdvözlő beszéddel nyitotta meg. A tárgyalás az esperes terjedelmes és az egyházi élet minden terét megvilagitó évi jelentésének felolvasásával vette kezdetét. Az egyházmegye egyházközségeiről a jelentés szerint általában szép renddel végzik feladatukat, vallaserkölcsi és iskolai ügyeik szépen fejlődnek. A kisebb és szegényebb egyházak tagjainak buzgósága nagy áldozatokat is kiván, mert az egyházmegye területén az egyházi adó, az állami adó két százaléktól 80 százalékig emelkedik. Az esperesi jelentés kapcsán széles mederben mélyrehaló vita indult meg azon kérdésben, hogy a káplánhiányon mi módon lehetne segiteni, ugyszinten nagyobb vita volt a presbiteriumok mikénti ujraalakitása tárgyában. Tárgyaltak még Kecskemét, Jászkisér és Nagy-Körös közalap járulékainak kérdését. Az egyházmegyei közgyülés a kecskeméti és jászkiséri egyházak által megajánlott 1200 és 400 korona évi járulékot elfogadta, illetve a kerületnek ellogadásra ajánlja, a nagykőrösi egyház által ajánlott 1400 koronát azonban nem fogadta el. Az egyházmegyei közigazgatási biróság is ez alkalommal tartott ülést. Tárgyaltak a Halason legközelebb megejtett presbiteri választás ellen beadott felebbezést. A biróság a választást *megsemmisitette* és a régi presbiteriumot — a jogerőre-emelkedés és esetleg az uj választás megejtéséig — az ügyek továbbvitelére utasitotta.

Szemlét tartott a gyüjtő-fogházban s lassankint oda került a fő-ik számu zárkához is, a hol Toklyó Miskával együtt öt nevezetes férfiu hüsselt. A férfiak fölálltak, a hogy kellett s egyik a másik után elmondotta élő szóval, ki-ki miért és mennyi időre van elitélve.

Csak Toklyó Miska hallgatott.

— Hát ön miért van elitélve?

— Házasodni akarok méltóságos uram, a lelkem Julcsámmal akarok megeskünni.

A királyi főügyész jó szerével tudta már Toklyó Miska esetét. Mégis tovább kérdezősködött.

— Mennyire jutott már a házasságával?

— Annyira már jutottam, hogy becsuktak.

Nagyon nevetni való dolog volt ez, de a királyi főügyész azért nem nevetett.

— Mi a kivánsága?

— Szabadulni szeretnék méltóságos uram, de addig is jól esnék egy kis borocska.

— No isten áldja!

A királyi főügyész megfordult s menni készült. Toklyó Miska utána szólt:

— Méltóságos uram, ha összejön a lelkem Julcsámmal, tessék neki megmondani, hogy köszöntetem, csókoltatom. Ne tessék ám neki azt mondani, hogy rossz dolgom van. Csak tessék megbiztatni, hogy egy-két hét nem a világ; otthon termek, mint a parancsolat, nem sokára!

A királyi főügyész maga elé rendelte a fogházi orvost.

— Keressen orvos ur valami betegséget Toklyó Miskában, hadd ehessék jobb ételt s hadd ihassék egy kis borocskát.

— Igen is méltóságos uram, rögtön keresek.

Dehogy keresett. Esze ágába se jutott keresgélni. Hanem leült az asztalához s a fogházfelügyelő részére nyomban kiállitott egy bizonyitványt, a mely szerint Toklyó Miska fogoly, a 66-ik számu zárka tölteléke sulyos és fajdalmas irógörcsben szenved az egész jobb karján; utasitatik tehát az élelmezési igazgatóság, hogy öt naponként szokott élelmezése mellett negyed kilogramm hussal és fél liter borocskával lássa el.

Dehogy volt Toklyó Miskának irógörcse. Hiszen nem is irt ő soha s nem ismert ő semmiféle görcsöt. Hanem ha az orvos betegséget akar találni az emberben: hát talál azonnal, a mennyi csak tetszik. Miből élne a sok orvos, gyógyszeres és fürdőtulajdonos?

Igy jutott Toklyó Miska egy kis jobb világhoz az angyalföldi gyüjtőfogházban. A királyi főügyész is még az napon elballagott Juliánna asszonyhoz s elmondta neki Toklyó Miska izenetét.

Mégis csak szerették Toklyó Miskát az emberek!

Végre is letelt a két hónap.

Toklyó Miska ott hagyta a 66-ik számu zárkát, a tudta nélkül való hamis tanut, a hamispénzterjesztő báczskai kocsmárost, a feltaláló lángelmét és a csángópénzgyüjtő nagy hazafit. Elbucsuzott mindegyiktől tisztességgel.

Haza ment.

Juliánna asszonynyal együtt kisirta és kivigadta magát s jött megint szolgálattételre az irodába.

— No Toklyó Miska, folytassuk-e tovább a házasságot? Már nem sok van hátra belőle.

— Nem bánom nagyságos uram, csak az ne legyen a vége, hogy utóbb is felakasztanak.

— No hát holnap megyünk a paphoz.

— Halasszuk el holnaputánra. Holnap ünnepnap van s egy kis rendet akarok otthon csinálni, mert már nagyon sok a gyerek.

Vajjon mit akar most Toklyó Miska?

(Folytatjuk.)

FALUN.

— OROSZ REGÉNY. — 33

Irta: TIHONOV VLADIMIR.

Alekszejevna Julia ez időben az udvaron ment végig, már az istállóból visszatérőben. Mellette ugrálva és farkát csóválva egy szép agár. Alekszejevna Julia fejét lehorgasztva haladt, nem figyelve sem a hozzá törleszkedő kutyára, sem a vele szemben jött szakácsnéra, Afimjára. Csak mikor meglátta a kapu előtt a kocsit, mintha megőrült volna és meggyorsitotta lépteit.

„Igen, el kell mennem mentől előbb“ — gondolta, ijedten véve észre magán, hogy semmit sem sajnál itt, hogy semmi sem köti öt ide, hogy itt neki minden idegen. Azt képzelte, hogy talán sajnalni fogja a lovait, de mikor bement az istállóba, hogy azoktól elbucsuzzék, csaknem egész közönyösen nézett rájuk s csak mikor a szép Rob-Roj lassan nyihogott és visszanézett rá nagy, fényes szemeivel, fájult meg egy kissé a szive. „Oh, idegen vagyok én itt s idegen itt nekem minden“ — gondolta, miközben felhaladt a ház tornáczára — „csak el innen, el, mentől hamarabb. . . . Im, már hordják ki a holmit. . . . Im, már Toropov is közeledik a kapuhoz. . . . Milyen rosszkedvü, szürke. . . . . Ah, csak a férjének eszébe ne jutna öt elkisérni.“

— Asszonyom, kivel fog a kikötőig menni? — kérdezte tőle Natása.

— Azt hiszem, hogy Sztepát küldjük — hangzott fel egyszerre Fjodorovics Tivadarnak csaknem nyugodt hangja.

— Nem, nem kell — sietett Alekszejevna Julia a felelettel — én már megkértem Ivanovics Miklóst, hogy kisérjen el.

Ah, Ivanovics Miklóst? Nos, jól van, nagyon jól van — mondá Linyajev s egy kissé, mintha megrezzent volna; — én meg azt gondoltam, hogy — —

Alekszejevna Julia ránézett s észrevette, hogy az el akarta volna öt kisérni.

— Nem kell, kedves barátom — suttogta Alekszejevna Julia csöndesen, szokatlanul szives és gyöngéd hangon, még meg is érintve a férje kezét.

Fjodorovics Tivadar gyorsan, helybenhagyólag bicczentett a fejével.

— Jól van, jól van, nem kell — suttogta ő is— csak . . . jer be még hozzám egy pillanatra.

— Bemegyek.

A holmit már kihordták és felrakták a kocsira. A kapu-bejáratnál ült Natása, Sztepa és Nikon, a tornáczon Vaszilyevna Mária. Toropov kissé távolabb állt és czigarettet füstölt. Mindenki komoly és szótalan volt. Nikon szólni próbált, de senki sem felelt neki, a mire ő haragosan, öregesen mozgatta meg ajkait, egyet hadarintott a kezével és bement a cselédházba. Vaszilyevna Mária arczán könyü folyt végig.

Alekszejevna Julia meglátva a hálószobája ablakából, hogy már minden készen van, felsóhajtott, aztán oda ment abba a szögletbe, a melyben a szent kép volt elhelyezve az örök-lampával habozva térdre ereszkedett, keresztet vetett magara, ránézett a kazányi szüz Maria képére, még egyszer keresztet vetett magara és felkelt. Azután körülnézett még egyszer és lassu léptekkel bement a férje szobajába.

Fjodorovics Tivadar az iró-asztala mellett ült, de mihelyt a felesége belépett, rögtön felugrott és egy lépést tett feléje.

— Minden készen van?

— Minden — felelt Alekszejevna Julia alig hallható hangon.

— Nos, hát az isten áldjon meg, Juliska! Adjon isten neked minden, minden jót — kezdte Linyajev, de könye zápor módjára megindult, s gyorsan térdre esve a felesége előtt, el kezdte csókolgatni annak kezét, lábát, ruhájat.

Alekszejevna Julia nem birt semmit sem mondani, csak a férjét igyekezett fölemelni: az ő szavat is elfojtották a könyek.

— Bocsáss meg . . . bocsáss meg nekem! — suttogta végre.

— Oh, én . . . én már megbocsátottam . . . ne feledd, hogy mindig . . . bármikor visszatérhetsz — motyogta Linyájev már felkelve és a felesége hajat csókolgatva — Juliska, édesem, maradj . . . szakadt ki szivéből valami nyögésszerüen az utolsó rimánkodas.

Alekszejevna Julia odaszoritotta a zokogástól könyben uszó arczat a férje melléhez és hallgatott.

— Ne menj el, Juliska! — ismételte Linyájev.

— Nem, az nem lehet . . . ne kérj erre — suttogta a felesége.

— No, hát akkor isten veled . . . menj! — szólt Linyájev s utoljára hevesen megcsókolva a felesége siró szemét, hátra lépett.

Alekszejevna Julia, zsebkendőjét siró szemeihez szoritva kiment a szobából. A szobája ajtaja előtt megallt, és oda lapult az ajtó-félfához. Minden erejét összeszedte, hogy sirását elnyomja, de könyei csak omlottak, mire ő fejét megrázva, gyors, határozott léptekkel ment tovabb.

A tornáczon Vaszilyevna Maria rohanta meg s megölelve öt, oda lapult vállához. Alekszejevna Julia, miután néhányszor megcsókolta Vaszilyevna Mária fejét, csaknem haragosan lökte el azt magától, s a lehető leggyorsabb léptekkel, hogy csaknem elesett, lefutott a lépcsőn a kocsihoz. Ott Natása ragadta meg és szintén sirva csókolgatta a kezét. Alekszejevna Julia arczon csókolta Natásat és igyekezvén senkire sem nézni, felült a kocsiba. A kocsi másik oldala felől felmaszott a komor, mérgelődő Toropov is.

— Hajts! Siess! — kiáltott Alekszejevna Julia a kocsira, s a lovak gyors ügetéssel elindultak.

Alig ért ki a kocsi az udvarról, Fjodorovics Tivadar kiment a tornáczra egy széles szalmakalapban. Nem látván senkit, nehézkesen lépkedve lement a lépcsőn és a kocsi után indult. Az öreg Nikon valahonnan előugrott s azt képzelvén, hogy az ur talán valamit akar még mondani az elment urnőnek, reszelős hangon kiáltott a kocsis után:

— Megállj! Hej, megállj!

S a kocsi a kapu előtt megállt.

Alekszejevna Julia visszanézett a kocsifedél alól s meglátva a férjét, ijedten nézett arra, de Fjodorovics Tivadar intett a kezével s a lovak ujra megiramodtak.

Fjodorovics Tivadar pedig ment tovább utanuk, folytonosan nézve a kocsi fényesre lakkozott hátuljat. Kiment a kapun tul és látta, hogy a kocsi, villogó kerekeit gyorsan forgatva, már a kis folyóhoz ért; hallotta, hogy a lovak tompa kopogassal athaladtak a hidon. Azután a kocsi balra fordult, egy párszor még feltünt a gazdasági épületek közül, aztán végkép eltakarták a bokrok.

Ő meg csak ment és ment. Im már elérte a hidat, a melyen ők csak az imént hajtattak át; a hid sáros burkolatán még látható a négy kerék nyoma, a hid kapaszkodóján még omlott a megbolygatott föveny s a kocsi már rég eltünt. . .

Rég . . . rég. . . .

Fjodorovics Tivadar áthaladva a hidon, jobbra fordult s egy szük, kanyargó ösvényen elindult a folyó-part hosszaban. A folyó vize csillogott, a szikkadt nád sultogott és zörgött a szélben. A tulsó parton feltüntek a falu fekete házfedelei. Az ösvény eltért a folyótól s felhaladt egy dombra. Balról apró csalitos terült el: ez is zörgött a széltől. A csalitos mögött sürü erdő sötétlett. Az ösvény beleszakadt egy keskeny, mély utba. Fjodorovics Tivadar ezen ment tovább.

„Ez a kacsali erdő . . . ez az utolsó domb“ — kezdte suttogva, aztán hirtelen, hangosan s ordalt meg:

— Tehát elutazott!

(Folytatása következik.)

Esperes-választás. A b.-somogyi egyházmegyében a volt esperes *Barakonyi* Kristóf lemondásával megüresedett esperesi állás betöltése czéljából elrendelt választás eredményéről a következő értesitést kaptuk: Az egyházmegyei gondnokhoz beérkezett 64 szavazat, melyekből *Barakonyi* Kristófra esett 30, *Nagy* Lajos lánodi lelkész, főjegyzőre 12, *Peti* Lőrincz bürüsi lelkész, kerületi tanácsbiróra 12, kivülük még többen kaptak egy két szavazatot. Általános többséget senki se kapván: ujabb választást rendeltek el a három legtöbb szavazatot kapott lelkész között.

Az evangélikusok gyámintézete. A *tiszakerületi* ág. hitv. evangélikusok gyámintézeti bizottsága — mint tudósitónk jelenti — közelebbről *Felkán* ülést tartott. Az ülésen *Radványi* István kir. tanácsos és *Dianiska* András lőcsei lelkész elnököltek. A bizottság mindenekelőtt elhatározta, hogy jövőre a pénztárt Miskolczra helyezi át s annak kezelését a kerületi központi pénztáros kezelésére bizza. Tudomásul vették, hogy a kerületben ebben az évben 6000 koronát, a *lőcsei, rozsnyói, dobsinai és eperjesi* nőegyletek: 2500 koronát, a középiskolai ifjusági egyesületekben: 500 koronát, összesen: 9000 koronát gyüjtöttek a gyámintézet javára. A gyámintézetnek ennyi készpénz áll tehát rendelkezésére, melynek kiosztása czéljából javaslatot terjeszt a bizottság az e hónap 25-én Eperjesen tartandó kerületi közgyülés elébe. Hasonlóképen örvendetes tudomásul vették, hogy a *Gusztáv* Adolf egyesület 8000 korona segélyt adott a jelen évre a szegényebb egyházak felsegélésére. Ezzel kapcsolatban elhatározták, hogy az egyes egyházközségek önkéntes adományaikat, miket viszonzásul a *Gusztáv* Adolf egyesületnek adnak, jövőre ne közvetlenül a *lipcsei*, hanem a kerületi pogány misszió egyesületnek küldjék be *Miskolczra*. Végül ugyancsak tudomásul szolgált, hogy a *Baldácsy*-féle alapitványból, melynek évi jövedelme az összes protestáns kerületek között osztatik fel, ebben az évben a tiszai kerületnek 4000 korona jutott. Ezzel a bizottság, melynek ülésén *Zelenka* Pál püspök is részt vett, befejezte munkálatát. Ülés után banket volt.

Izraelita isteni tiszteletek sorrendje. A pesti izr. hitközség elöljárósága, a hozzánk beküldött értesités szerint, az idei főünnepek alkalmából a következő imarendet állapitotta meg: a *dohány-utczai* templomban Roschhaschono ujév ünnepe előestéjén szeptember 25-én az isteni tisztelet kezdete fél 6 órakor. Roschhaschono ujév ünnep első és második napján e hónap 24 és 23-án fél 8 óra reggel. A *rombach-utczai* zsinagóga Roschhaschono-ünnep előestéjén: fél 6 órakor. Roschhasono-ünnep első és második napján: 6 órakor reggel. Az összes *pótimaházakban* Roschhaschono ünnep előestéjén: fél 6 órakor. Roschhaschono-ünnep első és második napján 6 órakor reggel. A jom kippur engesztelő ünnepi isteni tisztelet idejét utólagosan fogjak megállapitani. A templomlátogatókat figyelmezteti az egyházi elöljáróság, hogy a templomba való belépést csakis belépti jegyek előmutatása mellett engedi meg. A dohány utczai templom látogatóit pedig felkéri, hogy a rend fentartására tiszteletből önként vállalkozott urak intézkedéseit figyelembe vegyék.

—

A kalocsai érsek jubileuma.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Ma mult ötven esztendeje, hogy pappá szentelték *Császka* Györgyöt, a ki im azóta a legnagyobb egyházi méltóságok egyikére emelkedett.

A jóságos lelkü főpap, a ki ez ötven esztendő óta igazán a szó legnemesebb értelmében élt magasztos hivatásának, ezen a mai évforduló napon ünnepelte aranymiséjét, a mely alkalommal a rokonszenvnek számos jelével halmozták el az ország minden részéből.

A kalocsai ünnepségről a következőket jelentik nekünk:

Kalocsa, szept. 21.

A jubiláris ünnep tulajdonképen még tegnap este megkezdődött. Az idegenek igen nagy számban érkeztek Kalocsa városába, melynek csaknem minden háza föl van lobogózva.

Tegnap este hét óra után mozsárlövések jelére az utczák során végig kigyultak az ablakok. Impozáns látványt nyujtott a kivilágitott székesegyház.

Nyolcz óra tájban a kalocsai ifjuság rendezésével hatalmas fáklyás-menet vonult az érseki kastély elé s az ezernyi ezer résztvevő üdvrivalgása közt *Brandtner* főjegyző lelkes beszédben üdvözölte a jubiláns egyházfejedelmet. *Császka* György kastélyának erkélyéről mélyen meghatva köszönte meg az ovácziót.

Brandtner beszéde után a tanitók házának ifjusága énekelt, majd *Jagicza* joghallgató ünnepi ódát szavalt. A fényes ovácziót az énekkar előadása fejezte be s azután az óriási tömeg rendezett sorokban, az érseket éltetve, levonult a buzapiaczra, hogy végig nézze a *Vajás-csatornán* tul levő tüzoltó-őrtoronyból rendezett tüzijátékot, mely nagyszerüen sikerült.

Az érsek gróf *Mailáth* Gusztáv erdélyi püspökkel és vendégeivel végig kocsizott a kivilágitott fő-utczán s a merre elhaladt, riadó éljenzéssel üdvözölte a nép.

Ma reggel kilencz órakor volt az aranymise *Majláth* erdélyi püspök és *Majorossy* János püspök segédletével.

A templomot zsufoltságig megtöltötte a nagyszámu és előkelő közönség. Ott voltak testületileg az összes hatóságok, az intézetek és egyletek, továbbá a környékbeli papság javarésze.

Mise után az érsek prédikácziót mondott, végül pedig a pápára, a királyra és összes hiveire isten áldását kérte.

Az egész nap folyamán nagy tömegben érkeztek az üdvözlő sürgönyök. Az első táviratot a pápa intézte a jubilánshoz, melyben pápai áldását küldi az érseknek és összes hiveinek. Közvetlenül azután érkezett a király távirata, melynek szószerint való szövege a következő:

Schönbrunn, szept. 21.

Különös örömömre szolgál, hogy aranymiséjét teljes szellemi és testi erőben áldozza az egek urának és szivemből kivánom, hogy az isteni gondviselés jótéteményekben gazdag életét még sokáig tartsa meg.

Ferencz József.

Táviratot küldtek még ezenfölül: *Vaszary* Kolos herczegprimás, *Samassa* egri érsek, az összes miniszterek és püspökök stb.

Ma délben százteritékü diszebéd volt.

Az egyetemi ifjak felebbezése.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Ama botrányos elnökválasztás után, mely a közelmult napokban folyt le a budapesti egyetem falai közt, mindjárt elhatározták a liberális és független pártok tagjai, hogy fölebbezéssel élnek és mindent elkövetnek, hogy a választás, mely, mint emlékezetes, — hallatlan erőszakoskodások közben folyt le, megsemmisittessék.

Az egyetemi ifjak független és liberális pártjai közös erővel már ki is dolgozták az egyetemi tanácshoz intézendő fölebbezést, melyet egy küldöttség holnap délelőtt 11 órakor fog átnyujtani a rektornak,

Konstatáljuk, hogy a fölebbező ifjuságnak föltétlen igaza van, a mikor jogorvoslást keres szemben a történt botrányokkal és reméljük is, hogy az egyetem tanácsa nem is hagyja jóvá a választás eredményét, melyet a nemzeti párt csakis erőszakoskodással, terrorizmussal és botrányokkal tudott kiküzdeni magának.

Az ifjuság fölebbezése egész terjedelmében igy szól:

Nagyságos rektor ur!

Az «Egyetemi kör» tagjai 1900—1901. évi bizottságuknak megválasztása czéljából e hó 14-én délután 5 órakor közgyülésre gyültek össze. Ezen választó közgyülés elnökségét Köpösdy Dezső, az «Egyetemi kör» lelépő elnöke, nagyságod helybenhagyásával Zsembery István joghallgatóra ruházta át. A lelépő elnök e hó 10-én a kör tagjait hirdetmények utján a választás vezetésében történendő változásról értesitette, a nélkül azonban, hogy az alapszabályok rendelkezéseit betartotta volna s a közgyülés helyéről, idejéről s pontról-pontra megállapitott tárgysorozatáról a közgyülés előtt három nappal rektori jóváhagyással ellátott hasonló hirdetményt bocsátott volna ki. Elmulasztotta ezt Zsembery István is. De nemcsak három nappal a közgyülést megelőzőleg, hanem még a választás napján esti 6 órakor sem történt hivatalos intézkedés az iránt, hogy a fakultásonkint megalakuló szavazatszedő küldöttségek a főváros mely részén fogják egy órával később, esti hét órakor megkezdeni müködésüket. Ha azonban az erre vonatkozó intézkedés meg is történt volna, erről csak a nemzeti párt tudhatott. Igy történt meg az, hogy legnagyobbrészt ezen pártnak orvostanhallgató, müegyetemi hallgató és bölcsészettan-hallgató tagjai adták le szavazataikat az üllői-uti boncztermben, a müegyetemen, illetőleg a központi egyetem II. emeletén, mig a független s a liberális név alatt tömörülő ideiglenes elnökválasztó érdekcsoportok számszerüleg kimutatható sokkal nagyobb választó tábora a teljes tájékozatlanság következtében a szerb-utcza egész hosszában helyezkedett el s várta a hivatalos hirdetmény kifüggesztését, a melyből megtudni remélte a szavazatszedő bizottságok müködésének helyét. Az efféle hirdetmény kifüggesztését azonban esti 9 óráig sem láthattuk és csak privativ értesülés alapján tudtuk meg, hogy esti 7 órakor hol kezdődött meg a szavazás.

9 óra után néhány perczczel ugy az orvosi, valamint a müegyetemi fakultások nemzeti párti hallgatói zárt sorokban vonultak be a központi egyetem aulájába, azt hiresztelve, hogy a választás mindkét fakultáson megejtetett, és a relative sokkal gyengébb nemzeti párt bizottsági névsorát csaknem egyhangulag fogadták el.

Mély felháborodást keltett ez a hir ugy a liberális, valamint a független pártban. Mindkét ellenpárt saját kijátszását látta a történtekben, de bizva számbeli erejében, annál biztosabb győzelmét remélte elérni a jogi fakultáson, a hol épen a hirek vétele után, tehát a kitüzött időnél 2 órával későbben vette kezdetét a szavazás. 2 független és 7 liberális, ugyanazon nevek érdekében beadott, tehát 9 ellenpárti és 8 nemzeti párti szavazat leadása után a nemzeti pártnak a teremben levő mintegy 100 joghallgató tagja, látva a független és liberális párt 250 joghallgató tagjának tulerejét, látva, hogy ha alkotmányos formák között fog végbemenni a választás, e fakultáson a legcsufosabb bukásnak néznek elé: — magához vette az orvosi és müegyetemi nemzeti párti hallgatók mintegy 200 tagját, azonkivül a *katholikus legényegylet*ből összetoborzott mintegy *50 markos munkás embert* s a legpreczizebb hadi taktikával szoritotta ki a folyosón át az aulába, majd a szerb-utczaba a független és liberális párt együtt védekező 250 választó tagját. De ezzel sem elégedtek meg, hanem az aula kapuját is bezárták, hogy igy teljesen biztositva láthassák a nemzeti part névsorának sima megválasztását. 20—30 felbérelt izmos munkás legényt állitottak az aula minden bezárt ajtajához, hogy az esetleges ellentámadásokkal szemben is teljesen fedezve lehessenek. Köpösdy Dezső 2 nemzeti párti kortestársával felkereste az aula előtt állást foglaló rendőrség parancsnokát s választást vezető elnöknek adva ki magát, követelte báró Splényi rendőrtanácsostól, hogy a szerb-utczaban elkeseredettségükben zajongó ellenpárti választókat üzze el rendőreivel az egyetem környékéről, az ellenállókat pedig tartóztassa le. Báró Splényi azonban nem volt hajlandó ezen indokolatlan utasitásokat megérteni s Köpösdy minden válasz nélkül tért vissza pártjához. Habár elnöki székét 5 nappal azelőtt a választás egész tartamára a leghivatalosabb formában Zsembery Istvánnak adta át, most látva, hogy jogtipró, jograbló tervei az utolsó pillanatban hajótörést szenvednének, maga lépett a dobogóra s kijelentette, hogy *a gyülést ő fogja tovább vezetni.* Valami rektori megállapodásra hivatkozva felszólitotta a liberális és a független part még bennlevő tagjait (4—5-en voltak), *hogy menjenek egy „más“ terembe,* a hol majd külön bizottság előtt zavartalanul szavazhatnak, mert *ellenkező esetben a jelenlevő ellenpártiak is nemzetieknek fognak számittatni.* Egyszersmind a gyülést 10, majd néhány pillanat mulva — Zsembery István közbeszólására — utólagosan 20 perczre függesztette fel. Erre a liberális part három tagja, Gebhardt Károlylyal, a független part bizalmi képviselőjével együtt a felfüggesztett választógyülésből eltávoztak és siettek megvinni az utczára kiüzött érdektársaiknak az ujabb hirt, a mely számukra a jogaikba való látszólagos visszahelyezést jelentette.

Néhány pillanat mulva, hogy ez megtörtént, ez ideig a terem ajtajában álldogáló Köpösdy Dezső — mintha csak erre várt volna — visszasietett az elnöki emelvényre és ezen szavakkal: «Akarjátok-e Mihályi Péter listáját egyhangulag megválasztani?» — kérdéssel fordult az ujonnan meg sem nyitott nemzeti párti gyülés elé. Háromszor tette fel a kérdést, mind a háromszor dörgő éljenzés volt reá a felelet. Köpösdy Dezső erre azon kijelentéssel: «habár a szavazás a bölcsészeti fakultáson még mindig folyik, de tekintve, hogy nagy a reményünk arra, hogy ott is Mihályi Péter és társai érdekében leadott szavazatok jutnak többségre, igy Mihályi Péter listáját *egyhangulag megválasztottnak* jelentem ki.» Erre Zsembery István lépett Köpösdy helyébe s a nélkül, hogy bármi módon kifejezésre jutott volna az, hogy a választó közgyülés további tartama alatt ismét ő lesz az elnök, *apsai Mihályi Pétert egyhangulag megválasztott elnöknek (sic!) jelentette ki.*

Bátor István, a liberális párt *bizalmi képviselője* szólalt meg a minden alkotmányos formákat eltipró választási rendszer ellen s éretlen gyermekjátéknak nevezve az elnöki jogokat bitorló Köpösdy eljárását, *kijelentette*, hogy *ilyen elnökségnek ilyen választás ellen még óvást sem jelent be* s a termet elhagyta.

Ekkor a már készenlétben tartott elnököt, a kit tulajdonképen az alapszabályok egyenes rendelkezései szerint az ujonnan megválasztott bizottság a saját kebeléből van hivatva megválasztani, tehát a közgyülés az elnököt csak közvetve választja, a nemzeti párti egyetemi és nem egyetemi hallgatók tombolása közepette unszolták néhányan arra, hogy a dobogóra álljon s elnökké választását köszönje meg. *Mihályi Péter az elnöki mandátumot* több konvenczionális köszönő szó kiséretében *elfogadta*, s pártjával együtt elhagyta a termet.

Félórával később véget ért a bölcsészeti karon is a szavazás, minthogy a nemzeti párti főkortesek gondoskodtak arról, hogy a 80 liberális és a 15 függetlenpárti bölcsészettanhallgató szavazót fölszoritsák a harmadik emeletre s igy szavazók hiányában a választási aktus e fakultáson is mielőbb véget érjen. Az eredmény itt is előrelátható volt. A Mihályi Péter érdekében beadott névsor győzött.

Ezek a tudomásunkra jutott összes részletek a 14-én megkezdett, de alkotmányos formák teljes kizárásával befejezett *alapszabályellenes választásról.* Hisszük, hogy azon esetben, ha időbeli nehézségek nem gátolnának bennünket, sokkal több jograblásról szólhatnánk, sokkal ostentativebben tüntethetnők fel az ország első ifjusági egyesületének elnökválasztó közgyülésén történt sajnálatos czirkuszi játékot, de meggyőzödve, hogy beszolgáltatott adataink alapján a folyó hó 14-ére egybehivott választó közgyülés *összes határozatait* a nagyságos egyetemi tanács már a felsorolt tények alapján *is semmisnek fogja nyilvánitani s az uj közgyülés egybehivását mielőbb el fogja rendelni.*

Ügyünk az igazság ügye. Kérésünk teljesitése az igazság diadalát jelenti, de annak elvetése ugyancsak az alkotmányos jog és az örök emberi igazság bukását jelentené, a melynek Pázmány Péter egyetemén nem szabad megtörténnie soha!

Velünk együtt 360 liberális és 150 független párti választó tagja az Egyetemi körnek esett el szavazatától. Ezen egyetem aulájának bölcs tanárai edzették meg bennünk a jogérzetnek magunkkal hozott csiráit; ők oktattak ki mindannyiunkat arra, hogy az emberiség és társadalom egész váza a jogélet egészséges szervezetétől függ; ők vezettek bennünket annak tudatára, hogy életképes államban a legparányibb jogsérelmet sem szabad megtürni, mert az igazságtalan precedensek még gyászosabbakat szülnek. Epen ezért fordulunk teljes bizalommal azokhoz, a kik mindezt belénk oltották.

Sérelmeinket összegezve, igazságtalan s jogtalan alapszabályellenességnek tartjuk a következő tényeket:

1. a választó-közgyülés egybehivása a meghatározott hivatalos módozatok teljes kizárásával, jogilag abszolut érvénytelen formában, a közgyülés összehivására szükséges három napi határidő be nem tartásával történt;

2. a választást megelőző napon (déli 12 órakor) lezárt tagsági törzskönyv hivatalos másolatához többszöri sürgetésünk daczára sem juthattunk hozzá a választások megkezdése előtt, noha ennek rögtöni kiadására az elnököt az alapszabályok a legszigorubban kötelezik;

3. a fakultásonként kiküldött szavazatszedő bizottságok müködési helye sem a választást megelőző közgyülésen kihirdetve, sem pedig később hivatalos hirdetményen sehol kifüggesztve nem lelt;

4. a müegyetemi és az orvosi fakultáson müködő szavazatszedő bizottságok bizalmi képviselőinknek megérkezése előtt — nélkülök alakultak meg s fogadták el a szavazatokat;

5. az egyetem falai közé becsőditett nem egyetemi polgárokat, különösen pedig a Katholikus Legény-egylet tagjait sem a választás vezetésére egyedül jogositott Zsembery István elnök, sem pedig az elnöki jogokat bitorló Köpösdy Dezső, az «Egyetemi Kör» elnöke, többszöri felszólalásunk daczára sem voltak hajlandók kiutasitani s ez által a nélkülözhetlen komoly csendet minden párt számára egyformán biztositani;

6. az elnöklő Köpösdy Dezső azon kimondott határozata, mely szerint esti 11 órától kezdve a jogi fakultás liberális és független párti választói egy «*más*» teremben fognak szavazhatni — be nem következett;

7. a leghivatalosabb formában 20 perczre felfüggesztett választó közgyülést Köpösdy elnök a felfüggesztés után néhány pillanat mulva, minden indokolás nélkül ujra megnyitotta;

8. a bölcsészeti fakultáson minden megszakitás nélkül folyó szavazással egyidejüleg, mint *összeredmény* mondatott ki a nemzeti párti bizottsági névsor megválasztása;

9. hét liberális és két független párti — ugyanazon nevek érdekében leadott s elfogadott szavazat daczára a nyolcz nemzeti párti által beadott névsor mondatott ki egyhangulag megválasztottnak;

10. Zsembery István elnök, a bizottság-választó közgyülésen nem a megválasztott bizottságot hirdette ki, hanem annak egyik tagját egyhangulag megálasztott elnöknek határozatilag mondotta ki;

11. s végül a nemzeti párt egyetemi és nem egyetemi hallgató tagjai a legbrutálisabb módon fosztották meg a liberális part 360 és a független párt 150 választó tagját szavazati joguk gyakorlásától.

Mély keserüséggel vagyunk eltelve, de nyugodtságot parancsolunk magunknak, mert a nagyságos egyetemi tanács minden tagja érezni fogja velünk együtt, hogy itt nem az egyetemi kör ez idei vezetőségének megalakitásáról van csupán szó, itt azt is figyelembe kell venniök a határozat kimondása előtt, hogy egyetlen párt se nyuljon soha az erőszak fegyvereihez, s ha mégis hozzányul: bünhödjék hibájáért! Igazságtalanság történt velünk, melynek orvoslásában feltétlenül hiszünk. Kérjük a nagyságos rektor urat és a nagyságos egyetemi tanácsot, hogy méltóztassék a legsürgősebb vizsgálatnak s ennek kapcsán kihallgatásunknak megejtését és az uj választóközgyülés összehivását mielőbb elrendelni.

Mély tisztelettel maradtunk a rektor magnificusnak és a nagyságos egyetemi tanácsnak

kész szolgái:

Mády Lajos jh. — *Szentpétery József* jh.
Orbán Lajos b. h. — *Kovács Lajos* jh.
Bátor István jh. — *Pál Leó* m. e. h.

UJDONSÁGOK.

— szeptember 21.

— *Személyi hirek.* A *király* ma délután *Mihajlovics* ezredes, volt bécsi szerb követet magánkihallgatáson fogadta s átvette tőle visszahivó levelét. — *Deschanel*, a franczia képviselőház elnöke Bécsből visszatért Parisba.

— **A persa sah Bécsben.** Az osztrák fővárosból jelentik, hogy a persa sah ma délelőtt a Burgban a diplomácziai testületet fogadta, délután pedig látogatást tett az uralkodóház tagjainál. Érdekes volt a tegnapi megérkezés alkalmával, hogy a sah miként üdvözölte királyunkat keletiesen. Jobb kezét melléhez szoritotta, azután kifelé forditott tenyerét asztragánsüvegéhez emelte s csak ezután szoritottak kezet. A sah sokkal alacsonyabb, mint uralkodónk. A kiséret legérdekesebb alakja *Ali Asgar* khán, a nagyvezir: a párisi életmentő. A herkulestermetü, deres bajuszu katonáról könnyü elhinni, hogy félkézzel is kicsavarta a merénylő kezéből a revolvert. Rajta is aranynyal himzett sötétkék uniformis és fekete báránybőr süveg volt, ép ugy, mint a kiséret többi tagjain. A sah a persa tábornoki egyenruhát öltötte fel. A királyok királya ezuttal szokatlanul egyszerüen jelent meg. Aranyvállrojtos sötétkék kabátján alig volt disz, s a pantallóján is csak oldalt sárgállott egy széles aranyzsinór. Lakkczipőt viselt és fekete asztrakán süveget, a melyen smaragd és gyémánt-agráfok közt hófehér tollbokréta diszelgett. Görbe kardján s fegyverzetén hatalmas brilliántok villogtak. A sah a bemutatásoknál mindenkivel kezet fogott s *Nerimán* khán, a bécsi persa követ a legnyájasabb dolgokat tolmácsolta a bécsi uraknak. A bevonulás közben csöndes eső kezdett szitálni, mire a király a kocsiban figyelmeztette a saht, hogy jó lesz a köpönyegét fölvenni, sőt udvariasan föl is segitette a köpönyeget vendége vállára. — Konstantinápolyból táviratozzák: *Sándor* szerb király kifejezte óhajtását, hogy a sah utközben Belgrádban is kiszálljon. *Nasir* basa tábornok ma Belgrádba utazott, hogy a szerb királynénak születése napja alkalmából átadja a gyémántokba foglalt *Sefakat*-rendet. A sah Budapestre hétfőn este hét órakor érkezik a nyugati pályaudvaron s *József Ágost* főherczeg társaságában udvari fogaton hajt a Hungária-fogadóban levő szállására. Kisérete fiakkereken követi. A rendőrség e czélra kivágatta a harmincz legelegánsabb gummikerekü bérkocsit az exotikus vendégek kényelmére. A sah érkezésére a főkapitány külön rendeletet ad ki. Az ut mentén katonák, diszruhás rendőrök és tisztviselők fognak sorakozni.

— *A braganzai herczeg áthelyezése.* Debreczenből érdekes hirt hoz a táviró. *Ferencz József* braganzai herczeg, a kinek nem régen afférje volt *Aulich* ezredessel, három hónapi szabadságra ment, melynek leteltével nem tér többé vissza Debreczenbe. A herczeget áthelyezik a Vilmos-huszároktól.

— **Barlovácz főkonzul távozása.** *Barlovácz* György budapesti szerb főkonzulnak római követté történt kineveztetésével kapcsolatban, azt irták a lapok, hogy *Barlovácz* főkonzul *Belgrádban* van és hogy *Weisz* Soma alkonzul fogja a konzulátus és az ügynökség ügyeit önállóan vezetni. Mint értesülünk, ez nem felel meg a valónak, mert *Barlovácz* György kineveztetése után is, még néhány hónapig *Budapesten* marad és vezeti a főkonzulátus ügyeit. Követi állását Rómában csak karácsony táján foglalja el. *Barlovácz* főkonzul jelenleg is Budapesten van és esetleges távolléte alkalmával nem az ügynökség vezetője, *Weisz* alkonzul helyettesiti, hanem mindenkor a főkonzulátushoz beosztott politikai alkonzul: *Muzsitzky* Brankó.

— *A király Hohenberg herczegnőnél.* Bécsből táviratozza tudósitónk, hogy a király ma délelőtt tizenegy órakor meglátogatta *Ferencz Ferdinand* főherczeg feleségét, *Hohenberg* herczegnőt Belvederén. A király hosszabb ideig maradt a herczegnőnél. Most történt először, hogy a király látogatást tett unokahugánál.

— **A király és a botanikus.** *Oszkár* svéd király tudvalevőleg a világ legszeretetreméltóbb embere. Jellemző a következő kis történet, melyet *Bonnier* Gaston botanikus beszél el az uralkodóról. Ugy történt, hogy Bonnier egy izben Stockholm közelében botanizált. E közben egy idegen urral találkozott, a ki szintén nagy buzgalommal gyüjtögette a növényeket. A két botanikus beszélgetést kezdett egymással s e közben Bonnier azt az ajánlatot tette, hogy menjenek együtt reggelizni egy közeli korcsmába.

— Nem, jöjjön inkább az én házamba és legyen társam a reggelin, mondta az idegen és Bonniert egyszerre a királyi palotához vezette, a melynek kapuja megnyilt előtte.

Bonnier meglepődve állott meg a kapunál. Most már sejtette, kivel került össze és zavartan kezdett mentegetőzni.

— Sajnálom, vigasztalgatta uj ismerőse, de én véletlenül ennek az országnak a királya vagyok és ez az egyedüli hely, a hová vendégeimet vezethetem.

Azután bementek a kastélyba, együtt reggeliztek és egész délután elbeszélgettek a botanikáról. Ilyen kedves ember a svéd király.

— *Taaffe grófnő házassága.* *Taaffe* grófnő állitólagos eljegyzéséről a legellentétesebb hirek járják be a sajtót. A legujabb verzió szerint a dr. *Feldmann* Jakab menyasszonya nem *Taaffe* Lujza, hanem *Taaffe* Ilona grófnő, a kit ezelőtt tizenhárom évvel báró *Mattencloite* Richárd, a párisi osztrák-magyar követség volt tanácsosa vett nőül. A főrangu pár egész a mult évig boldogan élt orlaui birtokán, két gyermekével együtt. Tavaly aztán beköszöntött a válság. Ugy történt, hogy a báróné a mult évben beteg volt és a csehországi zuckmauthi szanatóriumban veszélyes operácziónak vetette magát alá. Ott ismerkedett meg dr. *Feldmannal*, a ki őt nagy gyöngédséggel ápolta. Az orvos az üdülő báróné kivánságára az ő állandó lakásán is töltött néhány hetet. Rövid idő alatt erős szerelem támadt a magasrangu hölgy és a finom modoru, elegáns orvos között. Végre is a báróné bevallotta férjének, hogy ő az orvos nélkül nem tudna élni. A báró látván, hogy többé a helyzeten változtatni nem lehet, a legnagyobb készséggel engedett neje válási óhajának és miután a vagyoni dolgot békés uton rendezték, meginditották a válópört. A báróné vagyona nagy részéről lemondott gyermekei javára és csakis egy, körülbelül 500.000 forintot érő birtokát tartotta meg magának. — A legujabb hirek szerint, a báróné és Feldmann Jakab tegnap Budapestre érkeztek, hogy *Sztehlo* Kornél ügyvéd jogi segélyét vegyék igénybe. A báróné először is a magyar honosságot akarja megszerezni, hogy a válópört gyorsan befejezhesse és ebből a czélból Budapesten vett fel állandó lakást. Mihelyt törvényesen elválasztották férjétől, egybekel szive választottjával. Hogy mennyi e hirekben az igaz, mennyi a fantázia, azt csak a legszükebb körben tudják. Annyi tény és nem kevésbbé feltünő hir, hogy a brünni *Tagesbote* fel van hatalmazva annak a kijelentésére, hogy az egész regényes históriából és annak állitólagos előzményeiből egy szó sem igaz.

— **A segesvári Petőfi-emlék elárverezése.** A lapokat nemrégiben bejárta az a hir, hogy a fehéregyházai csatamezőn felállitott Petőfi-emlékoszlop területét, a mely alatt *Petőfi* Sándor és a vele együtt elesett hősök nyugszanak, a gróf *Haller* Lujza birtokát terhelő adósságok miatt elárverelik. Gróf *Haller* Lujza kijelenti most, hogy az emlékoszlop alatti terület, valamint az oszlopot körözö park és az egész laktelek a rajta levő épületekkel együtt a *Petőfi-társaság tulajdona.* A grófnő ajándékozta ezt a területet a Petőfi-társaságnak. Különben pedig gróf *Haller* Lujza egyáltalában nem gondol arra, hogy elhagyja Fehéregyháza vidékét.

— *Kossuth-ünnep Nagy-Körösön.* A magyar Alföld hazafiságban mindig előljáró városa: Nagy-Kőrös szobrot emelt a magyar hazafiság örök példányképének: *Kossuth* Lajosnak. A szobrot szeptember 30-án délelőtt 11 órakor fogják leleplezni nagy ünnepély keretében, melyre a vendégeket Nagy-Kőrös város közönsége nevében *Nyáry Szabó* Ferencz polgármester hivja meg. Az ünnepély szónokai között ott fog szerepelni *Eötvös* Károly, lapunk illusztris vezére és *Kossuth* Ferencz, az orsz. függetlenségi és 48-as párt elnöke is. Eötvös Károly ünnepi beszéddel fog áldozni Kossuth Lajos emlékének, Kossuth Ferencz pedig alkalmi beszédet mond. Az ünnepély teljes sorrendje különben a következő: 1. A helybeli dalárda éneke. 2. *Kovács* Lajos megnyitó beszéde. 3. *Eötvös* Károly ünnepi beszéde. 4. A helybeli dalárda éneke. 5. *Szabolcska* Mihály alkalmi szavalata. 6. *Kossuth* Ferencz alkalmi beszéde. 7. A polgármester zárobeszéde. 8. A helybeli dalárda éneke.

Az ünnepélyt délután fél 2 órakor a városi szálloda földszinti nagytermében társasebéd követi.

— *Fogságba esett herczeg.* Pyrrhusi győzelemről szólhat egy bajor tiszt, a ki a most folyó bajor hadgyakorlatok alkalmával elkövette azt az ügyetlenséget, hogy elfogta Bajorország jövendő uralkodóját: *Ruprecht* herczeget, a ki az ellenfél seregének volt egyik parancsnoka. A szerencsétlenül győzedelmes tisztet nyomban szabadságolták a „megrendült egészségi állapot“ czimén és mérget vehet reá, hogy katonai karriérje be van fejezve. Az eset tudniillik annyival kinosabb, mert Ruprecht herczeget most akarták vezérőrnagygyá előléptetni. Hasonló dolog különben már történt a bajor hadseregben. Egy genialis ezredes valamelyik hadgyakorlat alkalmával elfogta Alfonz herczeget és akkor is az ezredest nyomban nyugdijazták, a herczeget pedig előléptették.

— **Milán apanázsa.** Néhány lap azt a hirt közölte, hogy a szerb állampénztárból hiányzó összegnek nagyrésze *Milán* király kezébe jutott. Ezzel szemben Milán a *N. Fr. Pr.*-ben a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Milán király soha, sem közvetve, sem közvetlenül semmi formában nem igényelt, s nem is vett fel a szerb állampénztártól egyebet, mint azt a 360.000 frankot, a melyet a szkupstina 1895-ben szavazott meg apanázsképen, továbbá 1899. óta az aktiv generális fizetését. Ez utóbbi fizetés kezdetben a hadügyminiszteriumnak, később pedig a tiszti egyletnek beteg tisztek fürdőzési költségül folyósittatott. A szóban forgó hadi pénztár létezéséről Milánnak tudomása sem volt és ő a katonaság pénzügyi és gazdasági ügyeivel sohasem foglalkozott, mert hatásköre is kizárólag a szervezési, törzskari, vezetési és kiképzési dolgokra terjedt ki.

— **Tisza Kálmán és Schlauch.** Nagyváradról táviratozza levelezőnk, hogy *Tisza* Kálmán most, amikor Nagyváradon volt, meglátogatta *Schlauch* Lőricz bibornost, a ki a látogatást viszonozta is.

— **Uj reglement a gyalogság számára.** A jövő esztendő első felében, mint értesülünk, a közös hadseregbeli gyalogcsapatok számára uj «Exerzirreglement» fog kiadatni. Hogy ez az uj szabályzat a praktikus igényeknek teljesen megfeleljen, nemrég minden gyalogos csapat felszólitást kapott, hogy a régi reglement megváltoztatása dolgában tegye meg javaslatait. Ezeket a avaslatokat a vezérkar operativ irodája, mely a taktikai szabályzatok szerkesztésével toglalkozik, föl fogja használni a kiadandó uj reglementban, mely nagyjából már most is készen van.

— *Krisztus szavai és az ötödik evangelium.* A *Revue de Revue* legutóbbi száma szenzácziós czikket közöl, mely szerint a strassburgi egyetem három tanára, *Spielberger*, *Schmidt* és *Jacoby* fölfedezték az ötödik evangelium két töredékét. A strassburgi egyetem ugyanis a napokban két kötet papirus-nak jutott birtokába, a melyek *Jacoby* tanár véleménye szerint az *ötödik evangeliumot* tartalmazzák, azt az evangéliumot, a melyről *Szent Hyppolit* és *Szent Epifaneus* is megemlékszik irataiban. Az egyik papirus *Krisztus gyötrelmeit* irja le, a melyeket Getsemane kertjében szenvedett át. *Ez a leirás teljesen eltér az eddigitől.* A másik papirus a *feltámadást* beszéli el, csakhogy ez a leirás nagyon tökéletlen és hiányos. Ezekkel a fölfedezésekkel egyidejüleg egy másik érdekes fölfedezésnek is érkezik a hire. *Szent János* ugyanis evangeliumában a házasságtörési jelenet elbeszélése után ezt irja (VIII. 8—9—10.)

8. Es viszontag lehajolván, a földön ir vala.

9. Mikor pedig ezeket hallották volna, mivelhogy lelkiesméretek vádolja vala őket, egymás után kimenének egyenként, elkezdvén a vénektől mind az utolsóig és csak egyedül Jézus marada és az asszony középben állván.

10. Mikor pedig Jézus felegyenesitette volna magát és senkit sem látna az asszonynál egyebet, mondá néki: Asszony hol vagynak azok a te vádolóid? senki nem kárhoztat-e téged?

Sokféleképp magyarázták már eddig azokat a szavakat, a melyeket Jézus a földre irt. Most azonban *Gregory* lipcsei egyetemi tanár egész határozottsággal jelenti, hogy megtalálta Jézus szavait. Szerinte a Megváltó a következőket irta a porba:

„*Ebdad megölte barátját Modart a pusztában, Horan csalással szöktette meg Bunan feleségét. Arvet feleségét kényszeritették, hogy adja át helyét Munannak.*“

S igy ez volt az oka, hogy bünösségök tudatában mindnyájan távoztak.

— **A duxi bányakatasztrófa.** A Frischglück-tárnában történt katasztrófa következtében — mint Duxból táviratozzák — még mindig nagy izgatottság uralkodik a bányászok között, mert minden pillanatban ujabb robbanástól tartanak. A szerencsétlenség napján, e hónap 19-én, 168 bányász szállt le a tárnába, a mit onnan konstatáltak, hogy az nap ennyi bányászlámpást osztottak ki. E lámpák közül csak 50 került vissza és azt hiszik, hogy a többi lámpa birtokosa a bányában lelte halálát. E hónap 19-ének estéjeig 46 halott vagy sulyosan sebesült embert hoztak ki a tárnából. Tiz ember, köztük egy felügyelő eltünt. Ezek valószinüleg egy hozzáférhetetlen bányaüregben feküsznek. A sebesültek között van *Dyk* mérnök is, a ki arczán, kezén meg lábán szenvedett égési sebeket. Dyk teljesen eszméleténél van és minden látogatóját megismeri a hangjáról, de látni nem láthat semmit, mert nem nyithatja ki a szemét. A sebesülteket ép ugy, mint a halottakat Ossegbe meg Liptigtbe viszik, a hol eddig 60 koporsót rendeltek meg. Ez idő szerint állitólag még 60 bányász van a tárnában. A halottakat holnap délelőtt fogják együttesen beszentelni, a gyászmise pedig holnapután lesz. Holnap nagy gyászünnepélyt és ezen gyüjtést rendeznek, a melynek jövedelmét a szerencsétlenül jártak hátramaradott családtagjainak fogják juttatni. Az oltást folytatják, de e pillanatban a helyzetet a bányában már nem lehet veszélyesnek tekinteni. *Jarolinek* prágai bányakapitány, valamint *Koberz* főbányamester a földmivelésügyi miniszterium részéről odaérkeztek és bejárták a bányát.

— *A jövő évi nagy hadgyakorlatok.* A jövő esztendőben a nagy hadgyakorlatokat, — mint értesülünk, — *Pécs* mellett fogják megtartani. E hadgyakorlatokban a 3., 13., 4. és 5. hadtestek csapatai fognak részt venni.

— **A szerb király ellenségei.** A belgrádi lapok szerint *Sándor* király egy társaságban azt mondotta volna, hogy:

«*Az én szüleim a legveszedelmesebb ellenségeim! . . .*

Szomoru dolog biz ez, ha a fiu ilyen véleménynyel van a saját édes szülei felől. Belgrádi politikai körökben különben az a hir van elterjedve, hogy Sándor király a jelenlegi miniszterium müködésével nincs megelégedve és nincs kizárva, hogy még a skupstina összeülése előtt miniszterválság lesz.

— *Embernyuzás.* *Türr* István tábornok beszélte el régebben az alábbi kis epizodot baráti körben. Palermo bevétele után történt. Mi voltunk az urak Szicziliában, Garibaldi engem 1860 — gondolom — október 5-én nevezett ki Nápoly város és tartomány katonai parancsnokává. Nápolyban *Pallavicinó* márkit találtam, ki mint helyettesem elkövetett minden tőle telhetőt a rend érdekében. Én, a mennyire tehettem, támogattam. Katonám azonban alig volt. Ezeket is jobbára a börtönök s a vár őrzésére használtuk. Megjegyzem azonban, hogy a nemzetőrség kitünő szolgálatokat tett. A nyilvános tüntetések napirenden voltak. Másnap, hogy megérkeztem Nápolyba, palotám előtt mintegy tizezer ember gyült össze, s folyton ezt kiáltotta: „*Halál a Bourbonokra!*“ A tömeg vezetői közül hármat felhivattam magamhoz s kérdém, mit akarnak?

E főnökök egyike, *Gombordella* nevü, ki a halászok vezére volt, felelt helyettük s átadva nekem egy névjegyzéket, kijelenté, *hogy abban a névsorban megjelölt négyszáz bourbonista kiadatását követeli a nápolyi nép, mert meg akarja őket nyuzni.*

Megdöbbenve néztem reájuk, de látva, hogy nem tréfálnak, leültetém őket, s beszélgetni kezdtem.

— Signorini! — mondám — mit gondolnak, mit szólna Európa, ha meghallaná, hogy Garibaldi kormánya alatt Türr, Gambardella és társai négyszáz bourbonistát nyuzattak meg.

— Hja! tábornok, — viszonzá nagy komolyan csóválva fejét Gambardella — ön nem tudja, hogy bántak ezek a bourbonista kutyák velünk. Engem is börtönbe vetettek és szó nélkül rám vertek huszonöt botot.

— Hiszem, — viszonzám — épen azért bukott meg a Bourbonok kormánya, mert ily gaz módon uralkodott, és mi sem lennénk méltók a szabadságra, ha ugy járnánk el velük, mint ők önökkel.

Ilyen és ehhez hasonló szavakkal végre sikerült Gambardellát és társait észre téritení, s nagy nehezen lemondtak arról a szándékukról, hogy négyszáz előkelő bourbonistát elevenen nyuzzanak meg. Szegény Gambardellát nemsokára az utczán szurták agyon.

— **Sváb Rezső állapota.** Lényeges javulás állott be tegnap óta *Sváb* Rezső állapotában. A kezdődő láz megszünt s a sebesült ma reggel a második kötés után jól érezte magát. Mindazonáltal még néhány hétig kell az ágyat őriznie.

— **André ujabb bójája.** A stockholmi tudományos akadémiában ma bontották föl Andrénak egyik bójáját, melyet nem régen találtak meg Norvégiában s a melyet a bátor norvég léghajós fölszállása után egy-két nappal dobott ki a léghajóból. A bójában az az üzenet van, hogy semmi baj sincs a léghajón és hogy vigan röpülnek észak felé. Az irás kétségtelenül André irása, de lehet, hogy néhány szót *Strindberg* ir le. A bója jó állapotban van, a fedője erősen rá volt csavarva. Tetején eredetileg kis zászló volt, mely azonban eltünt. A szerencsétlenül járt kutatóknak ezt az üzenetét is elteszik a vállalkozás többi emlékei közé. A bója, mint a többi, a melyet már eddig találtak, a muzeumba kerül.

— ***Egy banket miatt.*** A párisi községtanács nem tud belenyugodni abba, hogy a kormány betiltotta a polgármesterek és a városi tanácsosok lakomáját. Ugy látszik, ennek a tilalomnak még sok kellemetlen következménye lesz. Mint párisi tudósitónk táviratozza, *Escudier*, a városi tanács alelnöke ma kihallgatást kért *Waldeck-Rousseau* miniszterelnöktől, állitólag azért, hogy a városi tanács organizácziójáról szóló törvény reformját megbeszélje. De a miniszterelnök megtagadta az audiencziát azzal a megokolással, hogy ha a városi tanács a kormánynyal érintkezésbe akar lépni, akkor bizza meg vele a *fejét*, nem pedig a helyettes elnököt.

— **Öngyilkos uri nő.** Temesvárott a gyárvárosi «Három rózsához» czimzett szállóban tegnap egy elegáns urnő érkezett és szobát nyittatott magának. Korán feküdt le és a szolgaszemélyzetnek meghagyta, hogy ne keltsék fel, felébred magától is. Mivel azonban ajtaját még másnap délelőtt is zárva találták és a többszörös kopogtatásra nem jött válasz, értesitették a rendőrséget. A rendőrség kinyittatta a szoba ajtaját. Félig öltözötten, eltorzult arczczal függött az asszony az ablak-keresztem. Az ablakon levelet találtak. Ebben a miatt panaszkodik egyik temesvári barátnőjének, hogy beteg és már három hét óta nem aludt; ezért akar meghalni. Az öngyilkos *Schnörch* Adél fehértemplomi magánzónő s már régóta özvegy. Férje százados volt. Fia *Schnörch* Gyula őrnagy, a 85. hadkiegészitő kerület parancsnoka Lőcsén.

— **Hárembarcz.** A külföldi lapok élénken vitatták, hogy *Abbas* egyiptomi kedive miért hiányzott a konstantinápolyi jubileumi ünnepségről. Mindenféle politikai okokat hoztak fel, sőt az angol diplomáczia intrikáját is sejtették e dologban. A főok pedig más volt. A kedive anyja és felesége évek óta a Bosporus partján töltötték a nyarat Bebek melletti palotájukban. Kiséretükkel nagyban hozzájárultak a Boszporus nyári szezonjának élénkitéséhez. Ugy látszik azonban, hogy az egyiptomi háremet a konstantinápolyi hárem utóbb nem részesitette valami különösen jó bánásmódban, a miben bizonyára főrésze volt a féltékenységnek is. A sok apró boszantásnak az lett a következménye, hogy a kedive neje nem ment Konstantinápolyba nyaralni, hanem Rhodes szigetére. Ezt zokon vették Konstantinápolyban és mivel távirati felhivásra nem jöttek vissza a hölgyek Rhodes szigetéről, rendelet jött a Yildiz-kioszkból, hogy az egyiptomi hárem azonnal hagyja el a szigetet. Ez a főoka Abbas basa haragjának.

— **Vissza Transzválból.** A német vöröskereszt-egyesület tudvalevőleg több orvosi szakaszt küldött Transzválba, hogy ott a sebesültek között a humanizmus ügyét szolgálják, és most, hogy a háboru a befejezéshez közeledik, ezek a missziók egymásután hagyják el a háboru szinterét. Immár a legutolsónak maradt is utban van hazafelé és a német vöröskereszt-egylet Berlinben nagy előkészületeket tesz, hogy az emberszeretet e harczosait, a kik annyi veszélylyel szálltak szembe, hogy másokon segitsenek, minél ünnepélyesebb fogadtatásban részesitse.

— **Ellopott templom.** Vajmi különös vétség miatt lesz kénytelen a törvény elé állani az északamerikai New-Jersey állam Whiterher városának mintegy ötven polgára. Azzal vannak vádolva, hogy elloptak — egy templomot az egész berendezéssel együtt. Az eset különben a következő: Egy whiterheri görög lelkész nemrégiben engedélyt kapott, hogy templomot épithessen. A munkálatokhoz hozzáfogtak és a templom, noha a lakosság egy része hevesen tiltakozott a felépitése ellen, csakhamar jóformán egészen készen állott. Mikor a tiltakozók látták, hogy felszólalásaikkal mi eredményt sem érnek el, merész és nagy tettre határozták el magukat. Egy éjszaka vagy ötven ember nekiállt a templomnak, hengereket toltak a falak alá és az egész templomot, ugy, a mint volt: oltárokkal és padokkal stb.-vel együtt, szépen eltolták a helyéről, a mi annál könnyebben ment, mert a templom faépitmény volt. Másnap reggel az ámuló görög lelkész a templomnak hült helyét találta és nagy megbotránkozásában tolvajlásnak minősitve az esetet, jelentést tett a rendőrségnél, a mely a maga részéről letartóztatta a tetteseket és átadta őket a biróságnak.

— **A makacs Succi.** A sok felsülés ellenére is *Succi* még mindig nem akar letenni a mü-koplalás gyakorlásáról. Ezuttal a párisi világkiállitást szemelte ki művészetének bemutatására és szerződést kötött Pierre *Wolff*-fal, az ismert drámairóval, hogy ennek szinházában, a pártolás miatt megbukott «Teatre des Auteurs gais» termében fog böjtölni egy üveg-koporsóban. És itt kezdődik a bonyodalom. Az ügybe ugyanis beleavatkozott a rendőrség és felszólitotta Pierre Wolff-ot, hogy Succit tegye ki az üvegkoporsóból. Ez engedett az intő szónak és felhivta Succit, hogy keljen ki az üvegkoporsóból. Ám Succi szerződésére hivatkozott és kijelentette, hogy ő ott akar böjtölni, annyival inkabb, mert a hely nagyon tetszik neki s olyan kényelemben van, mint még sehol. A tárgyalások még nem vezettek eredményre és Pierre Wolff, a ki eddig szép szóval csalogatta Succit a koporsóból való kiszállásra, alkalmasint kénytelen lesz erőszakhoz nyulni és ha más nem segit, — összetöri Succi üvegkoporsóját, a mikor persze bajos lesz elkerülni, hogy a bentlevőt is ne érje néhány ütés.

— **Meggyilkolt iparos.** A szegedi alsóvárosban sokat beszélnek *Szües* János titokzatos haláláról. A szerencsétlen embert néhány nap előtt mentőkocsin szállitották a kórházba. Szörnyü szurás volt a száján. A kérdésekre, hogy ki szurta meg, nem tudott felelni, hanem papirost és tollat kért. Reszkető kézzel csak e két szót tudta papirosra irni: *nőm, késsel*. A nyomozás kideritette, hogy *Szüesnek* nem volt törvényes felesége. Közös háztartásban élt *Szücs* Rozáliával, de arra nézve, hogy a halálos szurást *Szües* Rozália ejtette, nincs még eddig elfogadható adat. Az bizonyos a haldokló vallomásából, hogy *Szües* Rozáliával nem jó viszonyban élt, azért nincs kizárva az sem, hogy maga vetett véget életének s *Szücs* Rozáliát csak boszuból emlitette. A rendőrség nyomozza a tettest.

— **Talált kincs.** Athenben a minap vizvezetéki csövek lerakása közben a munkások a föld alatt egy bádogedényre akadtak, a melyben körülbelül harminczötezer drachma értékü franczia és angol aranypénz volt. A mikor a háztulajdonos észrevette a kincset, odarohant, belemarkolt és megtöltötte a zsebeit aranynyal. A munkások példáját követték, mire a talált aranyért elkeseredett harcz támadt, melynek a rendőrség vetet véget. A talált pénzt valószinüleg az a rablóbanda rejtette a föld alá, mely 1852-ben egy gazdag marhakereskedőt meggyilkolt és kirabolt. A banditákat lefejezték a nélkül, hogy elárulták volna, hová rejtették a rabolt kincset, a mely most véletlenül igy került meg.

— **Feldult temető.** Az unnai zsidó temetőben, mint egy távirat jelenti, a mult éjjel egy elvetemedett ember 28 siremléket kidöntött a helyéből, a sirokat pedig összerombolta. A tettes azonban a temetőben feledte botját és ez árulójává vált. A rendőrség kézre keritette és fogságba vetette.

— **Rablógyilkosság.** A délvidéki csendőrség tegnapelőtt borzalmas gyilkosságnak jött nyomára. Ferenczfalva közelében, az erdőn, a portyázó csendőr-járőr egy kegyetlenül megcsonkitott férfi-holttestre akadt. A meggyilkolt ember zsebében egy ló-levelet találtak, melyből megállapitották, hogy az illető egyén *Burescu* Juon obádi lakos marhakereskedő volt, ki a mult vasárnap adott el 24 darab ökröt a nagykikindai vásáron s azóta nyoma veszett. A nyomozás során kiderült, hogy Burescu Juon hazafelé menet, betért *Sztanimirov* Sztevan utszéli csárdájába, hol tamburaszó mellett sokáig mulatott, azután lefeküdt a korcsmáros lakásán. Sztanimirov észrevette, hogy vendégénél sok pénz van s mikor a vendégek és a tamburások eltávoztak, a holtrészeg embert kirabolta, azután pedig egy fejszével agyonverte, kocsira tette a holttestet és kivitte az erdőbe. Az elfogott gyilkos a bizonyitékok sulya alatt beismerte bünét. Elmondta azt is, hogy 8000 forintot rabolt el az áldozattól. A vadállatias gyilkosság széles körben nagy izgalmat okozott.

— **Megszökött hamisitó.** Theophilatos — mint Athenből jelentik — megszökött a vizsgálati fogságból. Ez a jómadár tudvalevőleg feje volt annak a tiz tagból álló nemzetközi hamisitó bandának, mely az egész világ nagy városaiban gazdálkodik. Theophilatos a többek között Párisban az osztrák országos bank ottani fiókintézetét károsította meg jelentékeny összeggel. Minekutána Görögország és a Theophilatos müködése által megkárositott államok között kiadási szerződés nem létezik és Theophilatos ezenkivül görög alattvaló, ennélfogva elitéltetésének ott kellett volna megtörténni. Érdekes, hogy az atheni osztrák-magyar követség a görög igazságügyminisztert a fogoly esetleges szökési kisérleteire figyelmeztette és ez utóbbi szigoru parancsot adott a veszedelmes ember őrizetére. *Theophilatos mégis megszökött.* Ennek következtében letartóztattak egy őrmestert, továbbá *Photopulos* ezredest és *Korakos* őrnagyot, mint a kiket azzal gyanusitanak, hogy a szökést előmozditották. Korakos őrnagy ugyanis közeli rokona a hamisitónak. A szökés hire a görög fővárosban nagy izgalmat okozott.

— **Halálos szerencsétlenség.** Székesfehérvárról — mint tudósitónk táviratozza — egy közbecsülésben álló ember véletlen szerencsétlenségnek lett áldozata. *Kern* Péter épitő-mester kocsin ment vadászni *Nyáry* barátjával. A mint a dinnyési határhoz értek, leszálltak a kocsiról és *Nyáry* a kukoriczásba indult. *Kern* pedig ujra kocsiba akart ülni, hogy kissé tovább menjen vadászni. A mint fellépett a kocsira, fegyvere megakadt, elsült és a golyó jobb oldalába furódott, átjárva a legnemesebb testrészeket. A szerencsétlen ember holtan bukott le a kocsi hágcsójáról. Holttestét beszállitották a kórházba, a hol a rendőri vizsgálat kideritette, hogy *Kern* saját vigyázatlanságának áldozata. A szerencsétlen embert nagy családja gyászolja.

— **Fölrobbant mótoros malom.** Moóron borzalmas szerencsétlenség tartja izgalomban a lakosságot. *Tomozer* Sándor benzin-mótoros malma fölrobbant. A malomépület egészen elhamvadt, két ember pedig sulyosan összeégett. *Tomozer* nem volt otthon és a malomban ipja, *Pongrácz* Pál meg a segédje dolgozott. Benzint akartak szivattyuzni a hajtógépbe, azonban olyan vigyázatlanul jártak el, hogy a nagymennyiségü benzin *fölrobbant*. *Pongrácz* Pál meg a segéd arczukon és mellükön sulyos égési sebeket szenvedtek. Az égő folyadék csakhamar lángba boritotta az egész épületet. A tüzoltók meg a lakosság nagy erőfeszitéssel fogott a veszedelem lokalizálásához, a lángban álló malmot azonban már nem tudták megmenteni. Egészen elhamvadt. A kár huszezer koronára rug.

— **Gyilkos szerelmes.** Deléte község erdejében tegnap egy agyonvert férfi véres holttestére akadtak a favágók. A meggyilkolt emberben *Ducsai* Janos delétei lakost ismerték fel. Nem sokáig kellett kutatni, hogy mi történt. Tudtak jól, hogy Ducsai Jánosnak halálos ellensége volt *Anderkó* István. A régi harag oka szerelemféltésből támadt. Ducsai Jánosnak szintén szemet szurt az a leány, kinek Anderkó udvarolt. Ezen vesztek össze s e miatt lettek egymásnak elkeseredett haragosai. A gyanu tehát Anderkóra irányult, a kit azonnal elfogtak és vallatás alá vettek. A legény beismerte tettét. Elmondta, hogy megleste Ducsait, mikor este hazafelé ment a mezőn, s hátulról fejbeütötte fejszével. A tett okául azt vallja, hogy Ducsai el akarta tőle csábitani a menyasszonyát.

— **Gyilkosság az országuton.** A torontálmegyei Párdány községből véres gyilkosság és öngyilkosság hirét jelentik. *Tóth* József gazda régi haragosát, *Gaskó* Mátyást az országuton lesből agyonlőtte, azután haza ment és főbelőtte magát. Tóthnak két árva gyermeke maradt apátlanul, mig Gaskót öt árva siratja.

— **Foglyok a kölni dómban.** Három utasról szól az ének, a kiknek a kölni dómban különös kalandjuk volt. Eppen fenn voltak a haranglоronyban, a mikor észrevették, hogy az ajtót rájok zárták s nem mehetnek le a toronyból. A véletlen foglyok kezök szakadtáig integettek zsebkendővel a járókelőknek, de senki sem vette észre őket. Több órát töltöttek el igy, mikor végre az egyik utasnak eredeti gondolata támadt. Kivájt egy körtét, beledugott egy czédulát a közepébe, a melyre leirta tragikomikus helyzetöket. Ezt a töltött körtét aztán ledobták a dóm-térre. Egy kocsis észrevette a czédulát, odaadta egy rendőrnek, a ki aztán intézkedett, hogy a foglyokat kiszabaditsák.

—

= **Rendőri hirek.** *Megcsipett tolvaj.* Az éjjel a *Wahrmann*-utczában egy embert fogott el a rendőrség, a ki hátán nagy ládát czipelt. Nem tudta igazolni magát s a rendőr bekisérte az V. kerületi kapitányságra. Azt mondta, hogy szőlő van a ládában, de kisült, hogy Nestle-féle liszt volt becsomagolva. *Huston* Istvánnak hivják a tolvajt, 36 éves. Nem árulta el, honnan lopta a ládát, de a tulajdonos átveheti a főkapitányság 71. számu szobájában. A láda F. S. 5585 jelzésü. — *Eltünt akadémiai hallgató.* *Jakubovics* József budapesti születésü 21 éves fiatal ember, a ki hallgatója volt a kereskedelmi akadémia keleti tanfolyamának, szülőinek naphegy-utcza 33. szám alatt levő lakásáról eltünt. Azt mondta egyik rokonának, hogy agyonlövi magát. A rendőrség keresi. — *A viszálykodás vége.* *Mikle* János napszámos állandóan hadilábon állott feleségével Heves jelenetek játszódtak le köztük s az asszony végre megunta a boldogtalan állapotot és szővetség-utcza 13. szám alatti lakásán sósavat ivott. Haldokolva szállitották a Rókus-kórházba. — *Kifogott holttest.* Az Ercsi község határában kifogott, elegáns öltözetü uri ember személyazonosságát még nem sikerült a rendőri nyomozásnak megállapitani. Bőröndjében, melyet a rendőrség váltott ki, *J. L.* betüs fehérnemük voltak és idegen czégjegyzések olvashatók a ruhaneműkön. A rendőrség megállapitotta, hogy az illető bécsi ember. — *Razzia.* A VII. kerületi kapitányság az éjjel a kerület lebujaiban és a keleti pályaudvar környékén razziát tartott s ez alkalommal 37 közveszélyes csavargót tartóztatott le.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Schratt asszony nyugalombavonulása.** *Schratt* Katalin asszony, a Burg-szinház nyugalombavonuló müvésznője, mint egy jelentés mondja, nemcsak, hogy már föl sem lép többet a Burg-szinházban, hanem egyáltalában kivándorol Ausztriából. Hogy ez a kivándorlás végleges-e, vagy nem, azt jelenleg még nem tudni, de bizonyos, hogy ezen a télen Schratt asszony nem lesz Bécsben. A müvésznő, a ki jelenleg Interlakenben időzik, a telet alkalmasint Svájcz valamelyik franczia városában fogja tölteni.

— **Az operaházban** holnap, szombaton, *Carmen* kerül szinre bérletszünetben (32. sz.) *Rogers* Della k. a. (Carmen) és Dippel András (Don José) vendégfelléptével. Velük közremüködnek M. Rotter Gizella, Berts Mimi, Payer Margit, Takáts, Várady, Kiss, Kornai, Mihályi. Az előforduló magántánczot *Schmidek* Gizella tánczolja.

— **Szulamit a városligeti szinkörben.** *Donáth* Edének, a városligeti szinkör nagytehetségü karmesterének a jutalomjátéka e hó 26-án lesz. Ez alkalomból a *Szulamit* kerül szinre, még pedig a magyar szinház személyzetével, ugy, hogy tehát az előadás iránt méltán nagy az érdeklődés.

—

Aranyasszony.

(Vigjáték 3 felvonásban. Irták: *Schönthan* és *Koppel* Elfeld. Magyar szinre átültette: *Makai* Emil. A nemzeti szinház ujdonsága szeptember 21-ikén.)

Mintha sejtenők, hogy ez a kor, elcsigázva a sok förtelmes valóságtól, a melyet szinpadokon, regényekben és modern, vagy legmodernebb versekben látott-hallott, visszavágyódik egy kicsit a költészet tiszta forrásaihoz. Igaza van-e a közönségnek, nincs-e igaza: nehéz eldönteni. Nekünk ugy rémlik, hogy a közönségnek mindig igaza van. Igaza van, ha vágyódik valami után; igaza van, ha megcsömörlik valamitől. Etették-itatták a közönséget tulon-tul verista koszttal, naturalista sajttal és mindenféle olyan dolgokkal, melyek csömört támaszthattak benne. Csoda-e, ha olyannal is megelégszik már most, a mi legalább hasonlit a költészethez?

Erre a gondolatra vezetett bennünket az «Aranyasszony» mai előadása a nemzeti szinházban. Soványka darabka biz ez. Se igazi élet, se igazi drámai vér nem pulzál benne. Nem is vigjáték, hanem bohózat. Nem is bohózat, hanem operette, noha zene — egy szólóárián kivül — nincs benne. Felépitése, cselekménye, alakjai mind-mind operette-be valók.

S ime: a nemzeti szinház nagyigényü publikuma mégis mulatott, kaczagott s a szembeszökő trivialitások daczára akczeptálta, ha nem is az egész vonalon és nem is egyhangu módon. Miért? Valószinüleg azért, mert a darab nyelvezete és egynémely mozzanata emlékeztette azokra az időkre, a mikor a költők és szinműirók oly kutakból meritették a lelkesedést, a melyeknek forrása tiszta és zavartalan volt. A mikor költők és szinmüirók nem hamisitották meg az élet tüneményeit csak azért, hogy azokat rutabb oldalukon mutassák be a valóságnál. Már az, hogy az «Aranyasszony» valamivel többet ért el félsikernél, mutatja, hogy a publikum visszavágyódik kissé oda, a hol müvészetben, szinpadon egyaránt a szépség volt a legfőbb eszmény.

Nyelvezeten és reminiszczenczián kivül sok szépség nincs a ma bemutatott «vigjáték»-ban. Egy kicsit emlékeztet a «Makranczos hölgy»-re; egy kicsit emlékeztet donna Dianára Moreto vigjátékaban, a nélkül, hogy igazi szépségét és mélységét az emlitett daraboknak elérné, vagy megközelitené. Csak az alapeszméket kompilálták össze a szerzők s lelemény hiányában a modern és régibb operettek igen erősen elkoptatott eszközéihez nyultak és nem szinvonalon álló, nem magasabb rendü vigjátékba való czifraságokkal, salangokkal ruházták föl az üres és nem valószinü cselekményt.

Azonkivül a forditó: *Makai* Emil, azt a hibát követte el, hogy lokalizálta a darabot. Magyarországba, Erdélybe ültette át a cselekményt, a melyre mindent rá lehet fogni, csak azt nem, hogy magyar. A mi szép benne, azt meghagyta idegennek, a mi visszataszitó és operette-szerü, azt megtette magyarnak. Nem állitjuk, hogy a lokalizálásnak nincs meg sok esetben a maga jogosultsága. A vigszinház egyik repertoirdarabját, az «Arany kakas»-t például igen szerencsésen ültették át magyar földre. Annak a darabnak cselekménye, alakjai, sőt tónusa és levegője is, szinte megkivánja, hogy lokalizáltassék. De ebbe a darabba ugyszólván a hajánál fogva hurczolták be a magyar elemeket, a melyek oda nem illenek és valósággal kiabáló ellentétet tüntetnek föl.

A mi a darabban történik, alig érdemes az elmondásra. Meglepetést kizár az egész cselekmény, mert mihelyt az alakokat beállitották a szerzők, azonnal tudjuk előre minden egyes szereplőnek a sorsát. Tudjuk, hogy a nagyravágyó szép, fiatal özvegy: Éva asszony felesége lesz Péternek, a ki az ő mühelyében dolgozik, és nem lesz felesége annak az éhenkórász magyar lovagnak, a ki gróf Gerleváry név alatt a keze után eseng (a vagyon miatt). Éva asszony, a ki a legszebb Évák egyike, fiatalon maradt özvegy és a forditó szerint Nagy-Enyeden Bethlen Gábor fejedelemsége idején (tehát már jó régen) boldogult férjétől egy nagyértékü ötvös-mühelyt örökölt. Tele van nagyzó álmokkal; vágyódik czim és rang után. El is megy valami álarczos «maskarádé»-ba, a hol egy dominoba öltözött lovag udvarol neki nagy sikerrel. Sikerétől eltelve megy haza. Otthon hamarosan megtudja, hogy a dominoba öltözött főur nem volt más, mint egyik ötvös-legénye, Péter.

Ez az ördöngős ember olasz vagy angol származásu és egykor jobb napokat látott; festőmüvész volt, vagy micsoda. Ezt a szerzők elég homályba burkolják. Azonban nem lényeges, hogy mi volt. Most ötvöslegény Éva asszony mühelyében: ez a lényeges.

Persze, hogy beleszeret a szép asszonyba; persze, hogy a szép asszony is belészeret, hamarabb, mint gondolnók és hamarabb, mint azt a valószinüség törvényei megengednék. Azonban van a házban egy élősdi lengyel lovag: a paraziták legutálatosabb fajtájából, a ki egy pohár borért szerelmet vall egy vén cselédnek, a kitől aztán szabadulni akar. Ez a lovag egy másik parazitalovagot hoz a házhoz (az emlitett gróf Gerleváryt), a kit egy zsidó diszmagyarba öltöztet csak azért, hogy gazdag házasságot köthessen. Ez az éhenkórász operette-figura el akarja venni Évát. Csak isten menti meg a szép asszonyt ettől a házasságtól, mert mikor a gróf meg akarja kérni a kezét, mindig zavarja valaki. Egyszersmind rettentően nevetséges helyzetekbe kerül és ugy viselkedik, mintha szándékosan meg akarná utáltatni magát Éva által. Végül a zsidó lehuzza róla a diszmagyart és olyan ruhát ad rá, a mely még maskarának is sok. Mi sem természetesebb, mint az, hogy Éva asszony kiábrándul a lovagból és belebolondul az ötvöslegénybe. Gróf Gerleváry nőül veszi a zsidó uzsorás leányát, a lengyel lovag megszabadul a vén cselédtől és — vége a komédiának.

A szerzőknek, a szinháznak is nagy igényei voltak ezzel a darabbal. De szerzők, szinház és forditó elfelejtették, hogy nyelvezet és csengő-hangó rimek egymagukban nem elegendők arra, hogy magasabb rendü, a nemzeti szinház keretébe illő vigjátékot alkossanak. A darab lelke, maga a cselekmény erősen bohózatos; alakjai chantantba illenek, bonyodalma semmit sem fejez ki. A szereplők egy része sajnos, az egyes alakok durva bohózatos szinezetét még vastagabb szinekkel rajzolták ki, ugy hogy minden perczben vártuk, mikor fog az operette zene csinnadrattája beleszólni.

És mégis mulatott s tapsolt (ha nem is intenziv módon) a közönség. Mégis jóleső melegség és kedves hangulat terjedt el a közönség körében.

Az emlitett reminiszczenczián kivül két szereplőnek buzgalma okozta ezt. *Cs. Alszeghi* Irma és *Dezső* játéka. Cs. Alszeghi Irma kezében volt Éva szerepe. E nőalakot annyi szépséggel ruházta föl, hogy expiálta a szerzők és a forditó minden büneit. A megtestesült szépség volt, tele fényes és tündöklő napsugárral, nőies temperamentummal és olyan igazsággal, a milyenről a szerzők nem is álmodtak. Csodás közvetlenséggel nyilvánul meg játékában s beszédmodorában az érzés mélysége és melege. Nem lehet e tüneményes hatalomnak ellentállni és győznie kell a szinpadon és akármennyi hihetetlenség is van szerepében, mégis mindent elhiszünk neki. *Dezső* József, ha nem is ily nagy arányokban fejtett ki müvészi erényeket, de affektálás nélkül, nemes egyszerüséggel és sok melegséggel segitette sikerre a darabnak ama részeit, a melyekben Cs. Alszeghi Irmával együtt játszott. Ha a jelek nem csalnak, e müvésznek szintén fölfelé visz utja. *Ujházi* és *Nádai* képviselték az operette-elemeket. Ujházinak a második felvonásban sikere volt, a mennyiben nyilt szinen kétszer is tapsokat kapott. De ő is, Nádai is a szerep triviális, bohózatos voltát még jobban szinezték ki, olyannyira, hogy ehhez hasonlót a nemzeti szinház deszkáin alig láttunk még. Mindkettőnek nagy komikai ereje kibékitette némileg a közönséget. Mit nem bocsát is meg egy jóindulatu közönség, ha megkaczagtatja a szinész. Igaz, hogy a szerepek lényege okozta, hogy a müvészek ennyire bohózatossá tették azt. De enyhiteni rajta talán szerencsés dolog lett volna. A nemzeti szinház szinvonala legalább megkivánta ezt. *Vizváriné* szokott elevenséggel ábrázolta az öreg cselédleányt. *Maróthy* Margit egy rövidke szerepben külsőséggel és játékkal sokat nyujtott. *Ligeti* Juliska pedig csinosan festett a Gyuszi inas szerepében.

A második felvonás után tapsolt legjobban a közönség és miután a második felvonás hatása mérvadó a legtöbb esetben és ma is, talán nem végződött siker nélkül a mai est.

Timár Szaniszló.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

— **Pozsony város története.** Történetbuváraink egyik legérdemesebbike: *Ortvay* Tivadar ujra egy testes kötetet bocsátott közre nagy monografiájából: *Pozsony város történeté*-ből. Ez a kötet, mely az egész munka II-ik kötetének harmadik része, Pozsony város középkori háztartásának leirását tartalmazza; feltünteti Pozsony városának abban az időben volt bevételeit és kiadásait és megismertet azokkal a szükségletekkel és igényekkel, melyekből a város kulturfokára lehet következtetni. A kötet külső kiállitása is igen csinos és a szöveget több facsimile meg illusztráczió tarkitja. Mint az előző kötetek, ugy ez is Pozsonyban, Stampfel Károly bizományában jelent meg. Az ára nincs feltüntetve.

— **Előfizetési felhivás.** *Gulyás* Etelka, Szentesen előfizetést hirdet egy kötet költeményre. A kötet november 1-én jelenik meg; előfizetési ára 80 krajczár, mely összeg Gulyás Etelka czimére küldendő, Szentesre, I. tized.

— **Az ó-gyallai observatorium fölavatása.** A m. kir. országos meteorologiai intézet ó-gyallai observatoriumát e hónap 30-án avatják föl. Az ünnepély programmja a következő: *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter délelőtti 11 óra 30 perczkor érkezvén meg Ó-Gyallára, az igazgató házából déli 12 órakor a vendégekkel átmegy az uj observatoriumba, hol a miniszter a diszülést megnyitja. Erre az intézet igazgatója rövid beszédben megköszöni a magyar törvényhozásnak és a kormánynak a tudománynak szánt ez observatorium létesitését, mire a miniszter átadja as observatoriumot az intézet igazgatójának. Majd az intézet igazgatója átadja az 1899. évben alkalmazott Calculatoroknak a dijtalan II-od osztályu assistensekké történt előléptetésükről szóló miniszteri kinevezéseket. *Róna* Zsigmond aligazgató esketi fel ezután az ujonnan kinevezett assistenseket. Miután bejárják az uj observatorium helyiségeit és megtekintik az uj observatorium uj kertjében elhelyezett müszereket, az igazgató a megjelenteket 2 órakor vendégül fogadja ebédre házánál. Délután 4 órakor megtekintik a vendégek az uj földmágnességi observatoriumot, majd a m. kir. meteorologiai országos intézet házi csillagdáját, az absolut földmágnességi elemek meghatározására szolgáló-pavillont és a régi variácziós müszereket csoportonkint.

EGÉSZSÉGÜGY.

)(**Az orvosok tarifája.** Abban a zavarodásban, mely a magyar orvosi rendnek a közönséghez való viszonyát jellemzi, a mennyiben sem az orvosok, sem a közönség nem voltak tisztában a felől, hogy milyen dijazás jár a betegkezelésért — végre rendet szab a belügyminiszter egy rendelete, mely megállapitja az orvosi dijak minimumát vagyis azt az összeget, melynél többet szabad adni, de a melynél kevesebbet az orvos nem tartozik elfogadni. A miniszter a dijak megállapitásában, az általános betegkezelést véve tekintetbe, négy fokozatot létesitett, a szerint, hogy milyen vidéken vagy városban müködik az orvos, a kinek azonban mindenütt egyformán joga van, hogy ha a beteg két kilométernél távolabb lakik tőle, a fuvarköltséget fölszámitani. A dijak egyébként, a négy fokozat szerint, a következők:

	korona			
egy látogatás nappal	6	4	3	2
egy látogatás éjjel	8	6	4	3
félnapra	20	15	12	10
félnapon tul minden óra	2	1.50	1.20	1
fél éjjelre	30	20	15	12
ezentul minden óra	3	2	1.50	1.20
orvosi tanácskozás nappal	20	15	12	10
orvosi tanácskozás éjjel	30	20	16	14

A kezelő vagy házi orvosnak az orvosi tanácskozáson a rendes dij kétszerese jár.

Kórtani vizsgálat mindenütt . . . 5—25 korona
Elmebeteg vizsgálat mindenütt . . 20—50 »
Kimeritő kórtörténet mindenütt . 10—30 »
Munkaképtelenségről szóló bizonyitványért mindenütt négy koronát kell fizetni.

A szabályzat ezután részletesen és külön megállapitja minden egyes mütétnek, a szülésnél való segités, a szemészeti mütétek s a fogak árát. A fogmütéteknél a miniszter már csak két és három fokozatra osztja az országot, mert a második fokozatba tartozó városokban ugyanannyit kell fizetni, mint az első fokozatban s a harmadikban ugyanannyit, mint a negyedikben. E szerint pedig egy foghuzás 4 korona és 2 korona, a többi fog huzása 2 korona és 1 korona. Egy fogtömés czementtel nagyság szerint 6—15 és 4—10 korona, aranynyal 12—30 és 8—20 korona, egy müfog 6 és 4 korona, egy fogsor 20, 15 és 10 korona, mind a két fogsor 30, 20 és 15 korona.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Hirek a városházáról.** A nyári szünet alatt felhalmozódott apróbb ügyek elintézése czéljából a jövő hó 26-ikán rendkivüli közgyülés lesz a városházán. — A közuti vasut átalakitására felügyelő vegyes bizottságot a munkálatok befejezése után a kereskedelmi miniszter feloszlatta. A tanács a miniszternek e tárgyban a fővároshoz intézett leiratát tudomásul vétel végett a legközelebbi közgyülés elé terjeszti. — A közuti vasut müszaki felülvizsgálásával a kereskedelmi miniszter dr. *Mencsik* Ferencz osztálytanácsost bizta meg. A felülvizsgálat október 16-ikán d. e. 9 órakor veszi kezdetét. — *Matuska* Alajos alpolgármester tegnap visszaérkezett szabadságáról.

— **A közoktatásügyi bizottság** ma délután ülést tartott *Faller* Ferencz tanácsos elnöklése mellett: előadó *Déri* Ferencz fogalmazó volt.

A napirendretérés előtt *Tenczer* Pál rámutatott arra az anomáliára, hogy az elemi iskolákban, a tanulók felvétele alkalmával, nincs meg a szükséges egyöntetüség, a mennyiben az egyik iskolában a hat évet épen betöltött gyermeket nem veszik föl, mig a másikban beirják. Kéri, intézkedjék az elnök az egységes eljárás érdekében. Az ő nézete szerint, leghelyesebb volna, ha kimondatnék, hogy a beiratás évében kell, hogy a tanuló a hatodik életévét betöltse.

Faller Ferencz tanácsos megigérte, hogy erre vonatkozólag az ügyosztály előterjesztést fog tenni.

Az iskolaszékek megteszik az előterjesztésüket az elemi iskolákban szokásos *ismétlő-oktatás* (korrepeticzió) tárgyában.

Az iskolaszékek jelentése abban kulminál, hogy a korrepeticziót fönn kell tartani, de az iskolaigazgatók ellenőrzése alá helyezve s ugy, hogy az illető tanitó köteles legyen öt fizető tanitó után egy-egy szegényebbet ingyenesen tanitani.

Ehhez a javaslathoz a közoktatásügyi bizottság hozzájárult, azzal a hozzátétellel, hogy az ismétlő oktatásnak nem szabad a rendes tanitás menetét akadályoznia.

A bizottság ebben a javaslatában főleg *Verédy* Károly budapesti kir. tanfelügyelőnek azt a nézetét méltányolta, a mely szerint, a mig nem lehetséges az előkészitő osztályok létesitése, addig az ismétlő oktatásra szükség lesz.

A Filharmóniai-társaság kéri, hogy a főváros az eddigi 6000 korona szubvenczió helyett, ezentul adjon évi 10.000 koronát. Ezzel szemben kötelezné magát a filharmóniai-társaság, hogy az eddigi hat hangverseny helyett tizet rendez s mindig legalább egy-egy magyar szerzőtől ad elő zeneművet s általában a magyar müvek kultiválását nagyobb erővel folytatja.

A közoktatási ügyosztály azt javasolja, hogy csak az eddigi 6000 korona évi segélyt adják meg, de ezt öt évre biztositsák.

Báró *Kaas* Ivor a főváros mostani pénzügyi helyzetét nem tartja alkalmasnak arra, hogy a szubvencziót fölemeljék. Különben is, kivánatos dolog, hogy a müvészeti egyesületek ne alapitsák a lételüket szubvencziókra, hanem a rendes bevételekre. A szubvenczió maradjon lisztán a müvészeti természetü szükségletekre.

Verédy Károly javasolja, hogy a tanácsot kérjék föl arra, hogy lépjen érintkezésbe a filharmóniai-társasággal a szubvenczió rendezése ügyében.

A többség ezután ahhoz járult hozzá, hogy az eddigi összeget adják támogatásul s elfogadták Verédy javaslatát is.

Megszavazott a bizottság az angol kisasszonyok Santa Mária-intézetének évi 1200 koronát, a Ferencz-városi irgalmas néneknek, iskola föntartására 1600 koronát, s kisdedóvóra 600 koronát, a Ranolder-intézetnek 2400 koronát.

Megszavaztak három évre 1000—1000 koronát a budapesti szerb egyházközségnek, azzal, hogy a hitoktatást magyar nyelven köteles végeztetni. A szerbek ez ellen azzal a kifogással éltek, hogy a szerb egyházi főtanács megköveteli a hitoktatásban a szerb nyelvet, sőt nem is aprobál olyan iskolakönyvet, erre a czélra, a mely nem szerb nyelven van irva.

A bizottság kimondotta, hogy ragaszkodik a magyar nyelvü hitoktatáshoz, annál is inkább, mert három éven át szintén magyarul ment a tanitás s eddigelé ez ellen soha kifogás nem történt, de nem is történhetett, mert a budapesti szerb eredetü ifjuság már alig érti a szerb nyelvet.

— **A pénzügyi és gazdasági bizottság** ma délelőtt ülést tartott, *Vaszilievits* János tanácsos elnöklése mellett; előadó *Baló* László fogalmazó volt.

A bizottság annak a 327 négyszögölnyi területnek az árát, a melyet az államvasutak a kelenföldi összekötő vasuti vonal épitéséhez elfoglalt, négyszögölenkint 3 koronában állapitotta meg.

A siketnémák iskolájának az elhelyezésére a VIII. ker. Mosonyi-utcza sarkán levő 250 négyszögölnyi fővárosi telket jelölte ki a bizottság.

Egy magánfélnek azt a kérelmét, hogy a főváros nyilvános árverésben adja el az I. ker. 10.496 hrsz. telek egy részét, elutasitották.

A Markó-, Szemere- és Koháry-utczák sarkán fekvő 893 négyszögölnyi telket bérbeadják egy magánfélnek, évi 1000 koronáért, negyedévi fölmondás kikötésével.

Javasolja a pénzügyi bizottság, hogy a főváros községénél alkalmazásban levő munkások betegség esetére való biztositását, további egy évre, az eddigi föltétellel, vagyis a fővárosnak 42.000 korona hozzájárulásával, hosszabbitsák meg. A mi többlet-összeg a munkásoktól befolyik, azt az ő javukra forditja a főváros, akként, hogy arányosan leszállitja az ő hozzájárulásukat. A betegsegélyző-pénztár és a főváros között kötött szerződésnek hosszabb időre való meghosszabbitása azért sem látszik megokoltnak, mert a vonatkozó törvény átalakitása folyamatban van.

Az utczanyitás czéljaira szükséges III. ker. Zsigmond-utczai 4759. hrsz. telek átvétele ügyében, *Heltai* Ferencz inditványára, azt határozta a bizottság, hogy ezuttal erre a pénzbeli fedezetet nem mutatja ki, mert a kivánt árt a fővárosra nézve elfogadhatónak nem tartja. Kivánja a bizottság, hogy a telek ügyét bocsássák [illegible]tra.

A sertésközvágóhid épitésével kapcsolatosan több olyan költség merült föl időközben, a mely előirányozva nem volt. Ilyenek: a vizvezeték modernebb módon való berendezése, a sertésvágóhidi és sertésvásári-ut és gyalogjáró burkolása, a huspároló készülék beszerzése, a sertésvásári szállások nyitott részeinek s a vasuti fölrakók burkolása Mindez összesen 230.000 korona uj kiadást jelent. Ezekre nézve *Krátky* János főmérnök előterjesztése és fölvilágositásai után, javasolja a bizottság a póthitel engedélyezését, a 100 millió koronás kölcsön terhére.

Kimutatták a pénzbeli fedezetet az iskolaszerek költségeire, a melyek beszerzése szükséges a II. ker. lövőház-utczai, a VII. ker. versenytéri- s a VII. ker. erdőteleki iskoláknál.

Kisebb jelentőségü pénzbeli fedezeti ügyek elintézése után, hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy — mivel a 100 millió koronás kölcsönt minduntalan igénybe veszik a kiadásokra — készitsenek kimutatást arról, hogy ebből eddigelé mennyit használtak föl s milyen czélokra és hogy mennyi áll még rendelkezésre.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Honvédek gyülése.** Az 1848/49-es honvéd-egyletek orsz. központi bizottsága e hó 24-én, hétfőn délután 5 órakor ülést tart az uj városháza I. emeleti termében.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— *Lefokozott önkéntesek.* Nagy feltünést keltett a fővárosban három hét előtt az az affér, a melybe *Ujfalusi* huszárhadnagy keveredett *Kertész* L. és *Lipp* M. szekerész-önkéntesekkel. A két szekerész egy vendéglőben mulatott, a hová betért vacsorázni a huszárhadnagy is, a kit se beléptekor, se távozásakor nem köszöntöttek. A hadnagy nem akarta őket megszégyeniteni s ügyet se vetett rájuk. Később betért egy kávéházba, a hol a két szekerész tovább mulatott. Az önkéntesek most se köszöntették, sőt fixirozni kezdték. Mikor a huszárhadnagy erre se reagalt, asztalukhoz hivattak a rendőrtisztviselőt s figyelmeztették, hogy a huszárhadnagyi uniformisban levő ur alighanem szélhámos, a ki bitorolja a ruhát s az arany kardbojtot. A rendőrtisztviselő igazolásra szólitotta fel *Ujfalusit.* Erre mind a négyen *Horthy* százados lakására mentek, a ki igazolta *Ujfalusit.* A huszárhadnagy az igazolás után arczul ütötte a két önkéntest, a kikkel ezért másnap pisztolypárbajt vivott, mely vér nélkül folyt le. Az ügynek azonban ezzel még nem lett vége. A szekerész önkéntesek ellen a hadbiróság meginditotta az eljárást s ügyükben ma itélkezett is. Az itélet a két önkéntest egyenkint *harminczöt napi fogsággal, a tizedesi rang, valamint a tiszti rang elvesztésével és két-két évi utánszolgálattal sujtja.*

— **Uj kuriai tanácselnök.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Sebestyén* Mihály kuriai birót kuriai tanácselnökké nevezte ki. *Sebestyén* aránylag még fiatal ember, de azért egyik legképzettebb és legügybuzgóbb birája az ország első biróságának. *Schedius* Lajos halála után ő volt két éven át a sajtóügyek referense, *Andrásovics* Béla nyugalomba vonulása után pedig őt bizták meg a második büntetőtanács vezetésével, melynek ezentul ő lesz az elnöke. A kuriai birák ma örömmel üdvözölték diszes méltóságában.

— **Vasárnapi kaland.** Másfél esztendővel ezelőtt történt, hogy *Hacker* Mihály és *Axamit* József, két régi ujpesti ivópajtás, arról értesültek, hogy *Ürömben* igen jó bort mérnek. Jó borért messzire elmegy az ember, s ők sem sajnálták érte a fáradtságot. Kiki feleségestül vonatra ült, s a kis társaság már kora délután vigan poharazott egy ürömi korcsmában. Már rájuk esteledett, s még egyre járta a pohár. Végre a korcsmáros figyelmeztette őket, hogy indul ám az utolsó vonat, s ha föl nem kapnak rá, gyalog mehetnek vissza Ujpestre. A társaság gyorsan összeszedelőzködött, s az állomás felé iramodott. Fölugráltak a legelső kocsira, s éppen be akartak furakodni egy megtelt szakaszba, mikor a kalauz rájuk szólt, hogy menjenek más kupéba, mert ez már megtelt. *Hackerben* erősen dolgozott az ital, s a kalauznak válaszképen egy hatalmas pofont mért az arczára, ugy, hogy az orrán, száján megeredt a vér. *Bednarik* Metold — a megpofozott kalauz — segitségért kiáltott, a zajra odaszaladtak a többi vasutasok, s *Hackert* barátjával, *Axamittal* együtt lehuztak a vonatról. A vonat erre elindult, a jókedvü társaság ellenben késő éjjel ott állott az ürömi állomáson tanácstalanul. Végre gyalog indultak Ujpest felé, a hova másnap reggel szerencsésen meg is érkeztek. Ma *hatóság elleni erőszak miatt* állottak a pestvidéki törvényszék előtt, a mely *Hackert hét napi, Axamitot* pedig *három napi fogházra itélte.* Az itélet jogerős.

— **A nevelőnő panasza.** *Fenyvesi* Dávid ügynök itt a fővárosban, s társai körében arról nevezetes, hogy a büntető bírósággal soha se volt dolga. Ez pedig nem kis dolog, ha tudjuk azt, hogy *Fenyvesi* Dávid koponyáját már egész kopaszra borotválta az idő. Ma aztán a büntetőbiróság elé került *Fenyvesi* Dávid, nem ugyan vádlottként, de szerepe ettől nem sokban különbözött. A dolog ugy esett, hogy *Fenyvesi* Dávid öt gyermeke mellé nevelőnőnek fogadta *Fenyvesi* Reginát. A leány fiatal volt, csinos is volt, s a kopasz öreg szemet vetett rá. A tapasztalatlan leány elfogadta gazdája udvarlását, a minek következménye mikor nagyon látható alakot öltött, *Fenyvesi* megszökött a lánynyal Amerikába. Pénz nélkül nem sokat ér a szerelem. Erre a tapasztalatra jutott *Fenyvesi* Dávid is Amerikában. Mert mikor hazulról vitt pénze elfogyott, visszatért kedvesével Budapestre. Felesége nem fogadta valami kitörő örömmel, de mégis hajlandó volt neki megbocsátani, ha szakit a nevelőnővel. *Fenyvesi* egetföldet igért, s állott is szavának. Ebből azonban ujabb baj keletkezett. *Fenyvesi* Regina gyermektartásért beperelte. A tárgyalásra szóló idéző végzés a felesége kezébe került, a ki rettenetes haragra lobbant, s mérgében olyan levelet irt az elcsábitott leánynak, a milyent csak néha napján olvasnak a büntető biróságoknál is. Elmondotta mindennek, csak jónak nem. *Fenyvesi* Regina a goromba levélre azzal válaszolt, hogy beperelte volt asszonyát *becsületsértés* miatt. Ez ügyben ma volt a tárgyalás a büntető járásbiróság előtt, a mely *Fenyvesinét huszonöt forint* pénzbüntetésre itélte el.

— **A kassa-oderbergi vasut sikkasztói.** Ismeretes dolog, hogy a kassa-oderbergi vasutnál ez év elején nagy visszaélések nyomára jutott az igazgatóság. A bünösök *Berkes* Lajos és *Szőnyi* Richárd főtisztviselők voltak, a kik közül *Berkesnek* idejekorán sikerült kimenekülnie Amerikába, *Szőnyit* azonban elfogták s még most is a vizsgálati fogságban ül. A meginditott bünvizsgálat során terhelő adatok merültek fel *Walter* Samu kereskedői alkalmazott ellen is, a kit azonban a törvényszék nem helyezett vád alá. A sikkasztók egyikének ügyeben érdekes dolog történt. A károsult vezérigazgatóság jogtanácsosa, dr. *Őrley* György értesült arról bizalmas uton, hogy az Amerikába szökött *Berkes* Lajosnak a vidéken nagyobb földbirtoka is van. Nyomozni kezdett s megtudta, hogy *Berkesnek* öcsése *Bergl* József csakugyan bir Verpeléten (Hevesm.) egy nagyobb birtokot a saját neve alatt. Ez a birtok azonban — mint a jelek mutatták, — nem *Bergl* Józsefé, hanem *Berkes* Lajosé. Biztositási végrehajtást vezettetett a birtokra, de *Bergl* ezen végrehajtás feloldásáért felebbezett. A ktr. itélőtábla ma foglalkozott ezzel az ügygyel s kimondotta, hogy *Bergl* tartozik türni a végrehajtást. Ha azonban ezt mégis sérelmesnek vélné, igényperrel joga van azt megtámadni. Természetesen ekkor minden kétséget kizáró módon kellene azt igazolnia, hogy a verpeléti birtok az ő jogos szerzeménye. Az esetben, ha *Bergl* nem jelent be igényt, vagy ha a bejelentett igényét elveszti, a verpeleti birtok eladási árából a vasuttársaság kára csaknem teljesen fedezve lesz.

— **Agyonszurta a pajtását.** Ez év május 27-én *Izbég* község határában halálos végü dulakodás történt szénagyüjtés közben. Két fiatal parasztsuhancz, a kik különben jó pajtások voltak mindig, szólalkozott össze valamely csekély ok miatt. A szóharczot csakhamar tettlegesség követte s ennek folyamán *Hrankó* Mihály 22 éves suhancz késsel oly szerencsétlenül szurta meg *Fekete* Mihályt, hogy ez sziven találva, holtan rogyott össze. A pestvidéki törvényszék esküdtbirósága ma tárgyalta *Hrankó* Mihálynak ezt az *erős felindulásban elkövetett szándékos emberölési* bünügyét *Rónay* Kamill táblai biró elnöklete alatt. A törvényszék szavazóbirái voltak *Verebélyi* Ignácz táblai és Sz. *Kiss* Gyula törvényszéki birák. A vádat dr. *Várady* Sándor alügyész képviselte, vádlottat dr. *Steiner* Béla ügyvéd védte. Az esküdtszék *rendes tagjai* voltak *Wattay* Gusztáv, dr. *Döményi* Dávid, *Almásy* József, *Sckwarcz* Jakab, *Tuchmann* Lipót, *Borsik* Pál, *Gerő* Zsigmond, *Fuchs* Ármin, *Réthi* János, *Gönczi* Mihály, *Steiner* Alajos és *Sárkány* László. *Póteskűdtek* voltak *Romay* Árpád és *Bencsik* János. A tárgyaláson ugy a vádlott, valamint a kihallgatott tanuk megerősitették a tényállást. Az esküdtek bünösnek mondották ki a vádlottat az *erős felindulásban elkövetett halált okozó sulyos testi sértés* büntettében s ez alapon a törvényszék *Hrankó* Mihályt *egy évi és hat kavi börtönre* itélte. Ebből a büntetésből a törvényszék az elszenvedett vizsgálati fogság által két hónapot kitöltöttnek vett. Kötelezte továbbá a kártéritési és perköltségek megfizetésére. Az itélet jogerős.

— **A csodadoktor.** Messze földön nagy hire volt *Tápai* Mihály uramnak a czivisek birodalmában. Ő maga is egyszerü, de jómódu czivis ember volt és isten a tudója: hogy hogyan nem ragadt rá az a töméntelen sok orvosi tudomány, a melynek hirére nemcsak Debreczen környékéről, de még Bécsből is zarándokoltak hozzá a sulyosabbnál-sulyosabb betegek, a kikre már az orvosprofesszorok is rámondták az áment. *Tápai* uram csak megtapogatta, egyszer-kétszer az ábrázatába nézett és menten tisztában volt nemcsak a betegség mivoltával, de még a gyógyitási módjával is. Nem irkált ő tinkturákat, meg ungventumokat és más efféle drága patikaszereket, hanem maga oda állt a tüzhely mellé és pár krajczárért olyan orvosságot kavart, hogy a lábfájós elvetette tőle a mankóját, a tüdőbajos megszünt vért köpni, a gyomorrakos étvágyat kapott, sőt a haldokló egyszerüen felkelt a betegágyából, mintha semmi baja se lett volna. Legalább igy beszélik ezt azok, a kik *Tápai* Mihály uramat közelebbről ismerik. — Történt pedig 1898 február havában, hogy *Nagy* Sándor uram portaján a torkát fájditotta mindakét gyerek. Nosza hamar Tápai Mihály után, a kinél jobban a felcser se ért az ilyenfajta nyavalyákhoz. *Tápai* gyógyitotta is a kis *Nagyokat*, de azok — az ördög tudja, hogy esett — két hét mulva ott feküdtek egymás mellett a lágy homoku hortobágyi földben. Igy esett aztán, hogy a hatóság rátette a kezét *Tápai* Mihály uram tudományára és noha kitünt, hogy a *Nagy* gyerekeknek nem ő okozta a halálát — beadván nekik olyan orvosságot, a mely se nem használ, se nem árt — mégis törvény elé került *közegészség elleni kihágás* miatt és ezért *tiz napi fogházra*, átváltoztatható száz forint pénzbüntetésre itélték, mit a tábla *hat napra*, átváltoztatható 60 frtra szállitotta le és az orvosi tudományok gyakorlásától, különbeni sulyos büntetések terhe alatt, szigoruan *eltiltotta*. A kir. kuria ma, *Kelemen* Mór biró előadása alapján ezt *megerősitette*.

SPORT.

— **Uj dij.** A hamburgi verseny-egyesület 1902-ben ünnepli fönnállásának ötvenedik évfordulóját. Ez alkalomból uj *százezer márkás* dijat alapit, melynek föltételei már a napokban megjelennek. A verseny neve *Jubileum*-dij lesz, távolsága 2000 méter, ideje a derby után következik és résztvehet benne minden hároméves és idősebb kontinentális ló.

— **A magyar vivókör** választmánya e hó 25-én este 7 órakor ülést tart *Rákossy* Gyula vivótermében (váczi-utcza 36. Klotild-palota).

HÁZASSÁG.

— **Eskűvő** *Vaszary* Lajos magyar földhitelintézeti tisztviselő e hó 24-én délelőtt 11 órakor a herczegprimás házi kápolnájában oltárhoz vezeti özv. *Ocker* Károlyné leányát, *Ilonkát.*

GYÁSZROVAT.

Mernyei Molnár Kálmán nyug. m. kir. honvéd alezredes ma éjjel szivszélhüdés következtében 61 éves korában meghalt Pécsett.

Bayer Karolina volt nőnevelőintézet-tulajdonos Budapesten tegnap rövid betegség után 71 éves korában elhunyt.

Özv. bothfalusi Both Miklósné szül. kassai *Raisz* Kornélia, tegnap életének 82. évében elhunyt Kassán.

Stojsavljevicz tábornok, dandárparancsnok temetése ma delután nagy részvéttel ment végbe Kolozsvárt. A temetésen részt vettek *Probszt* hadtestparancsnok, *Weyrich* Gyula, a 31-ik dandár parancsnoka Brassóból, *Haas* Ottó, a 32-ik dandár parancsnoka Nagy-Szebenből, továbbá a Beszterczén állomásozó 63. ezred tisztikarából *Neudek* eeredes vezetésével a tisztikar küldöttsége. A menetet *Pap* Béla tábornok nyitotta meg kivont karddal. A gyászkiséretet két zászlóalj gyalogság és egy üteg tüzérség képezte. A temetésen a polgári hatóságok fejei is részt vettek.

TÁVIRATOK.

Róma, szept. 21. Az olasz és abesszinai meghatalmazotttak augusztus 10-én irták alá a békeszerződést. Ebben a szerződésben a negus lemond az 1896-ban átengedett területekről és a Máreb folyót ismeri el határul. Olaszország kötelezi magát, hogy a folyótól északra levő vidéken szedett tributumot tiz esztendő alatt háromszázezer lirás évi részletekben vissza fogja fizetni. A negus kijelentette, hogy azért irta alá a szerződést, mert Olaszországot meg akarta győzni barátságos indulatáról és tisztelni akarta elhunyt barátjának, Umberto királynak emlékét.

Mainz, szept. 21. A szocziáldemokrata pártgyülés ma névszerinti szavazással 163 szóval 66 ellenében elfogadta Bebel inditványát, melylyel a szocziáldemokraták köteleztetnek, hogy a legközelebbi porosz országgyülési választásnál résztvegyenek a választási agitáczióban és mely szerint a pártelnökség beleegyezése nélkül semmiféle megegyezés nem köthető a polgári pártokkal. Hoffmann (Berlin) inditványát, mely szerint a polgári pártokkal nem szabad választási kompromisszumokat kötni közös jelöltek félállitására, névszerinti szavazásban 137 szóval 93 ellenében elvetették. A pártgyülést erre berekesztették.

A transzváli háboru.

Lourenzo-Marquez, szept. 21. A búrok most azokon a dombokon állanak, a melyek Komatipoort irányában huzódnak. Két ágyujok és tiz golyószórójuk van; a mintegy háromezer főnyi sereg vezérei Piener és Götze tábornokok. Az angolokat naponta várják.

London, szept. 21. Roberts lord távirata a következő részleteket közli a johannesburgi összeesküvésről: Julius 11-én délutan a német, franczia, svéd és amerikai konzul, a kiknek honfitársai közül nehányat elfogtak, az államrendőrség biztosához ment. Mindegyik konzullal közölték az illető eset tényállását. A konzulok teljes beleegyezésüket nyilvánitották a tett lépésükre vonatkozólag s minden támogatást megigértek. Négy-ötszáz embert fogtak el, de hetvenötöt ismét szabadlábra helyeztek, mivel a konzulok kezeskedtek értük. Elrendeltem az összes elfogott idegenek eltávolitását, a kiknek magaviseletéért a konzulok nem akartak kezeskedni, valamint a németalföldi vasuttársaság hivatalnokainak eltávolitását is. Nehány idegent már eddig is eltávolitottunk Dél-Afrikából. A kiutasitottak teljes jegyzékét elküldöm, mihelyt készen lesz.

A közönség köréből.

Egyéves önkéntesek legjobban és legolcsóbban szerezhetik be felszereléseiket az előnyösen ismert 39150

BLUM és TÁRSA

szerb királyi udvari szállitó és ő cs. és királyi Fensége József főherczeg udv. szállitó czégnél

Budapest, Sütő-utcza 2. Szervita-tér sarkán.

Sorozókötelezeseknek folyamodványmintákkal ellátott árjegyzékünket dijmentesen küldjük és felvilágositásokkal szivesen szolgálunk

KÖZGAZDASÁG.

A hétről.

(*Ss.*) Rég volt kongresszusnak oly nagy és széles visszhangja, mint a miskolczi kereskedelmi kongresszusnak. Nem azok az okos határozatok tették ezt, a melyeket a kongresszus beható tanácskozás után elfogadott, hanem az a szellem, a mely a kongresszus tagjait áthatotta és az a tendenczia, a mely a kongresszus vezetőinek fellépésében megnyilvánult. Máskor is tartott a kereskedő világ értekezleteket, országos kongresszusokat. De sehol sem jött össze annyi kereskedő, mint Miskolczon és sehol sem jelent meg annyi vezérférfia a kereskedő társadalomnak, mint itt. Mindenki sulyt és jelentőséget akart adni ennek a kongresszusnak. Összebeszélés nélkül is érezte mindenki, hogy a miskolczi határozat országos állásfoglalás lesz a kereskedőkre zuduló folytonos támadások ellen.

Azt határozottan megállapithatta mindenki, hogy az utóbbi években rendszeresen fejlődött nálunk a kereskedelem és iparellenes hangulat. Ez nem egyedül abban nyilvánult, hogy az agrarius agitáczió egyre több és több hivet szerzett a maga eszméinek, hanem főleg és leginkább abban a társadalmi mellőzésben, a melyben a kereskedő- és iparos-embert részesitették. Ha valakire ráfogták, hogy merkantilista, azt gunyolták, vagy lenézték, mint maradi, nem előkelő embert. A kereskedelmi társulatokat csak ugy sommásan zsidó-kluboknak keresztelték el és az akczió, a mely a gazdasági verseny rugóiból fakadt, a társadalmi téren érlelte meg a mérges kelevényt. El kellett következnie a miskolczi kongresszusnak és vele együtt a kereskedők országos állásfoglalásának. Az olyan agressziv politikáról, mint a milyent évek óta folytattak nalunk a mezőgazdaság tényezői, előre tudható volt, hogy reakcziót fog szülni és a visszahatás Miskolczon már konkrét formát öltött. Nagy szerencse, hogy a kereskedők ellenállását olyan higgadt és körültekintő férfiak, mint Lánczy Leó és Sándor Pál szervezték. Mert ha a védelem is époly szertelen és heves lett volna, mint a milyen a támadás volt, akkor a két osztály különben is nagy ellenszenve nyilt kitörésre fakadt volna. Az a beszéd, a melyben Sándor Pál oly kiváló ügyességgel pointirozta az agrárius támadás irányát, a maga bölcs mérsékletével elejét vette minden hevesebb mozgalomnak. A kereskedők szembeszállnak a támadással, de csak a védelem okából. Tul nem lépik a határt, a melyen belül jogaik meghatározva vannak, de azon innen idegen beavatkozást sem akarnak megtürni.

Érdekes vizsgálni a hangulatot, a melyet a kongresszus azokban a körökben keltett, a melyek az ugynevezett antimerkantil szellemet élesztették. Örömmel konstatálhatjuk, hogy nagyon sok helyen dicséretes belátással foglalkoztak az eseményekkel, és hogy nem egy helyen olyan hangon irtak a történtekről, a mely jobb és békésebb jövő kezdetét engedi sejtetni. A kormány részéről ket nyilatkozat történt. Az egyik Hegedüs Sándoré, a ki üdvözlő táviratában örömmel vette tudomásul, mily buzgalommal dolgozott a kongresszus a kereskedelem felvirágzása érdekében; a másik és jelentékenyebb nyilatkozat a kormányelnöké, a ki ép a mai viszonyok közt fontos kijelentést tett a gazdasági tényezők békés együttmüködéséről. «A legnagyobb sulyt helyezem arra, — ugymond — hogy az összes közgazdászati ágak *összhangzatosan* és *szervesen* fejlesztessenek. E munkában a kereskedelemnek, mint a közgazdasági élet egyik főtényezőjének, meg van a maga nagyfontosságu hivatása, a melyet minden *helyes gazdasági politikanak* szem előtt kell tartani. Egész gazdasági szervezetünknek és *minden részének összhangzatos ápolása biztositja az ország anyagi erejének felvirágzását.*» Attól ugyan elszoktatott minket a kormányelnök, hogy kijelentéseinek megvalósitásában feltétlenül higyjünk. De még abban az esetben is, ha nyilatkozatának kétségtelenül helyes tendencziáját kormánya nem is szolgálná teljes hüséggel és buzgalommal, megvan ennek az a nagy jelentősége, hogy a kormányelnök szájából legalább mint szentenczia hangzott el az a programm, a melyért mi is harczolunk és a mely a helyes gazdasági politikának egyedül biztos alapja lehet. Ez a politika az összes gazdasági ágak összhangzatos és szerves fejlesztését irja programmjául és nem ismer sem tulzó merkantilis, sem tulzó agrárius politikát. Egyiknek sincs létjogosultsága, és bármelyik jutna diadalra, kárát látná belőle az ország.

A tulzó merkantilizmus hivei Miskolczon nem jutottak szóhoz. A tulzó agrárizmus hivei Kassára készülődnek. Azonban erről a részről mintegy árnyékát veti előre a józan belátás politikája abban a beszédben, a melyet ép ma tartott gróf *Hadik* János, az abaujmegyei gazdasági egylet elnöke Kassán, az egyesület választmányi ülésén. A kassai kongresszus előkészitése volt napirenden. A formaságok elintézése után gróf Hadik kitért általánosságokra is és többek között a következőket mondotta:

«A közgazdasági faktorok közt érezhető ellentétek a megélhetési gondokból fejlődtek s aztán az egyes faktorok tömörülésére vezettek. Természetes és jogos tehát a gazdaközönség tömörülése is. S a kongresszus, mint a tömörülés külső megnyilatkozása már csak azért is örvendetes, mert *megadja a kellő alkalmat annak kideritésére, hol van a bajok forrása* s minők az eszközök, melyekkel a gazdák érdekeit előmozditani és legalább belátható időre biztositani lehet».

Nincs is szükségünk — mondta beszéde folyamán gróf Hadik — hogy olyan *tulzó nézetek keressenek érvényesülést, melyek a nemzet határozott kárára osztályharczra vezethetnének.* A mai viszonyok közt meg épen veszedelmes volna az osztályharcz, mert épen akkor gyöngitené és bontaná meg a nemzetet, mikor a küszöbön álló nagy gazdasági kérdések egységes és harmonikus nemzetet követelnek. Beszéde végén az elnök kijelentette, hogy bár a határozati javaslatokat nem ismeri, a legnagyobb bizalommal néz a kongresszus elé és meg van róla győződve, hogy az országos gazdaszövetség olyan határozati javaslatokkal fog a kongresszus elé állani, melyekhez ennek az országnak *egész* gazdaközönsége örömmel és lelkesedéssel csatlakozhatik.

Bölcs és higgadt beszéd, a mely sejteni engedi, hogy gazdáink körében is hódit a kölcsönös engedékenység és méltányosság politikájának eszméje. Hadik egészen nyiltan megmondja, hogy a kassai kongresszus főczélja: kideriteni a mai gazdasági bajok főforrását és megtalálni az eszközöket, melyekkel a gazdák érdekeit előmozditani lehet. Ez és semmi más. Nincs is szükség arra, teszi hozzá eléggé nem dicsérhető bölcseséggel, hogy olyan tulzó nézetek érvényesüljenek, a melyek osztályharczot eredményezhetnek. Vajjon megértik-e ezt a beszédet azok, a kikhez intézve van. Egy agrárius férfiu intő szózata ez a tulzókhoz. Bölcs mérsékletre és higgadt belátásra int. Arra, a mit mi nem szününk eléggé és elégszer hangoztatni. Örvendetes ez a hang és vigasztaló. Örvendetes, mert látjuk, hogy az ország gazdaközönségének jó része a helyes uton halad és vigasztaló, mert remélni engedi, hogy a kassai kongresszus is ennek a hatása alatt fog állani. Őszintén ohajtjuk, hogy igy legyen, száz és egyéb októl eltekintve, magunk is főleg azért, mert az osztályharcz ép most gyöngitené és bontaná meg a nemzetet, a mikor a küszöbön álló nagy gazdasági kérdések egységes és harmonikus nemzetet követelnek.

Ugy lehet Miskolcz és Kassa nevéhez fog füződni az ujabb kor történetének legnagyobb és legnevezetesebb békekötése.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁑ **A szénválság.** Nap-nap után ujabb rendkivüli intézkedéseket tesznek Ausztriában és Németországban, hogy a szén drágaságán enyhitsenek. *Krakóból* azt táviratozzák, hogy a községtanács tegnapi ülésének határozata folytán a városi szénraktárakat megnyitják és a szegény lakosság számára egy ad hoc bizottság ellenőrzése mellett a beszerzési áron adják el a szenet. Ez az ár pedig manapság szinte hihetetlenül alacsony lesz. Ugyanis *Gutmann*, a sokszoros osztrák milliomos, felajánlotta Krakónak, hogy az öt téli hónap alatt *jaworznei* bányájából havonta 2000 métermázsát *77 fillérjével* szállit be városi tárnába. *Budapesten* ma a házi fütőszenet 4 korona 40 fillérnél mindig drágábban kell megfizetni. *Brünnben* az iparszövetség nyujtott be a ma kérvényt a községtanácshoz, hogy tegyen lépéseket a szén állami fogyasztási adójának felfüggesztésére. Ez métermázsánkint 8·64 fillér, a mi a gyárak tömegfogyasztásánál már számottevő könnyités. Ezt az adót *Bécsre* nézve 1890-ben, *Triesztre* 1891-ben függesztették fel, kisebbmérvü széninség enyhitésére. *Németországban* a szocziáldemokraták olyan intézkedéssel óhajtják hasonló bajnak egyszer s mindenkorra elejét venni, a mi nem az «államfelforgatóktól», de az imperializmus legcsökönyösebb védőitől is tulzottan reakcziósnak látszanék. *Mainzban* minap tartott országos pártgyülésükről ugyanis utasitották a velük együtt müködő sajtót, hogy a *bányamüvek államositása* mellett erélyesen szálljon sikra. — *Amerikában*, a honnan alig egy hét előtt még a helyzet javitását várta Európa, a bányászok sztrájkja mindinkább veszedelmessé válik. A munkátlan munkások csoportosulnak, a dolgozni akarókat erőszakkal meggátolják szándékukban, az anthracit szénvidékek vasutain a vonatokat feltartóztatják s általában a közrend ellen is erős excceszusokat követnek el, a mint az az amerikai sztrájkoknál már megszokott dolog. Pedig az *Egyesült-Államok* bányáinak nagy szerep juthatna valóban a széninség megszüntetésére. A legujabb, megbizható, mert hivatalos geológiai fölvételek szerint az anthracit-szénnek, vagyis a legkiválóbb fajtának vidéke Rhode-Islandban és Massachussets államban együttvéve 500 angol négyzetmértföld, Pensylvániában 480, Coloradoban és Uj-Mexikóban 15, összesen 995 négyzetmértföld. Közepes értékü bitumenes szén a triasti szénvidéken 2880 négyzetmértföldnyi területen lenne bányászható, az appalarchi vidéken 62.690, az északi államokban 6700, a középső államokban 47.750, a nyugati államokban 98.500 és Coloradoban 2913 négyzetmértföldön. Ez együttvéve a magyar korona országainak összes területét több mint kétszer felülmulja.

⁑ **Gyapot és gyapju.** A piaczon a gyapothausse mind szélesebb körre terjed; az ültetvények azalatt a termés kedvező kilátásaival biztatnak. A helyzet rendkivül feszült: az árak abnormis magasságát a termelés e jelentései mintha már előre lefelé akarnák szoritani. Ha az eredmény valóban nem jobbnak, csupán közepesnek fog bizonyulni, elmaradhatatlan a gyapotbörzék óriási derutja, s a gyapotiparnak ezzel összefüggő nagy megrázkódtatása. Ma még a féktelen hausse napja van. *Alexandriában* ez hétfőn tömérdek fizetésképtelenségnek és bukásnak lett az okozója. Oly nagy lett a pánik erre, hogy az üzletkötésben minden rend felbomlott. A börzét be kellett zárni, a mire *Budapesten* például 1873. szeptember 19. óta, azaz a nagy krach legvészesebb napjától számitva, emlékezésünk szerint nem volt eset. Pedig egy alexandriai nagy czégnek, *Lindemann* R. és O.-nak jelentése szerint augusztus végén sokatigérő volt *Egyiptomban* a gyapotaratás kilátása. A müvelt terület is jóval nagyobb volt a mult évinél, különösen a felső tartományokban. A Nilus-deltában pedig a minőség igérkezett kiválónak. A gyapotszedés már akkor megkezdődött s általában nagyobb hozamot vártak tőle az előző évinél. *Közép-Ázsiában* szintén biztató a termés. Legutóbbi orosz jelentés szerint a Kaspi-tón tul 9400 deszjatinára terjedő ültetvények jól állanak. A Ferghana-vidéken 187 000 deszjatina van beültetve, Szamarkand környékén szintén nagyobb terület. Mindenütt kedvező a kilátás, a mi jelentésnek a legkedvezőtlenebb a gyapottőzsde játékosai előtt. De végre, bármilyen viharral fog járni, ez az egyedüli utja a normális árképződés visszatérésének s ezzel együtt az ipari feldolgozás és a kereskedelmi forgalom ujabb fellendülésének. — A *gyapjuüzlet* is ilyen áron gázolt ki abból a bajból, a mibe a határidőüzlettel való visszaélés belesodorta. Az árak most már elfogadhatók, sőt talán tulságosan is alacsonyak, de ez már csak pillanatnyilag késlelteti a teljes gyógyulás processusát. Mily féktelen volt a játék, mutatja az, hogy *Antwerpenben* január 2-án határidőre 6.40 frankon állt a gyapju, julius 2-án 4.40 frankon és szeptember 3-án már csak 3.65 frankon. A rohamos baisse tudvalevőleg *Tourcoing* és *Roubaix* gyárait sujtotta leginkább, mert csodálatosképen épen ezek az iparvállalatok vettek részt legerősebben a hausse-játékban. A tizenhét megbukott szövőtelep kötelezettségei 100 millió frankra rugnak. Ennek a rengeteg összegnek fedezésére összes aktivájuk távolról sem elegendő. Roubaix-ban az eszkompt-bank is megbukott, mert erősen érdekelve volt a gyapotüzletben. 2,500.000 frank névleges alaptőkéjéből tényleg csak 571.000 frank volt befizetve. Ezt fölemésztette az első differenczia-halmazat s a bankot becsukták, törvényszéki felszámolás alá került; az igazgató főbelőtte magát. Roubaixban a gyapjutőzsde előljárósága nem akarja a határidőüzleteket regisztrálni, hacsak 10.000 frank óvadékot nem tesznek le az érdekeltek. A spekulánsok természetesen mindent elkövetnek, hogy visszaállitsák a régi usance-okat. Nincs is kétség benne, hogy ez sikerülni fog nekik, mihelyt a válság okozta sebek behegednek s a baj kissé feledésbe megy.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Nemzetközi gabonaforgalom.** A szeptember 15-én letelt héten 1,006 000 mm. buzát és lisztet raktak hajókba elszállitás végett. Ez a mennyiség következőképen oszlik meg az egyes országok között:

	1900 szept. 15.	1900 szept. 8.	1899 szept. 15.	1900 aug. 1. óta	1899 aug. 1. óta
	quarterekben				
Észak-Amerika	553000	387000	508000	2722000	3315000
Oroszország	224000	146000	106000	1083000	757000
Dunavidék	123000	60000	3000	645000	13000
India	—	—	12000	—	453000
Argentinia	71000	54000	105000	698000	806000
Ausztralia	5000	15000	44000	75000	174000
Más országok	30000	38000	30000	251000	241000
Összesen	1006000	700000	808000	5474000	5759000

Rozs:

	quarterekben				
Oroszország	137000	199000	65000	1035000	383000
Dunavidék	7000	18500	—	43500	—
Amerika	4000	2500	9500	21000	66000
Összesen	148000	220000	74500	1099500	449000

Árpa:

	quarterekben				
Oroszország	244000	183500	158000	1107000	677000
Dunavidék	6000	6000	1000	27000	10000
Amerika	4500	4000	56500	34000	232500
Összesen	254500	193500	215500	1168000	919500

Tengeri:

				1899 nov. 1. óta	1898 nov. 1. óta
	quarterekben				
É.-Amerika	431000	357000	375000	19205500	20451000
Oroszország	11000	2000	11000	905000	1632000
Dunavidék	—	14000	10500	905000	3863000
Argentinia	118000	124000	183000	3577000	2932000
Összesen	560000	497000	579500	24593000	28878000

Nyuga Európa felé uszott:

Buza:

	1900 szept. 15.	1900 szept. 8.	1899 szept 15.	1898 szept. 15.
	quarterekben			
Angolorsz. számára	1145000	970000	1360000	785000
Rendeletre	1230000	1225000	755000	435000
A kontin. számára	940000	1020000	1305000	910000
Összesen	3315000	3215000	3420000	2130000

Tengeri:

Angolorsz. számára	735000	690000	815000	660000
A kontin. számára	660000	815000	1170000	910000
Összesen	1395000	1505000	1985000	1570000

Árpa:

Angolorsz. számára	440000	430000	410000	485000
A kontin. számára	430000	385000	430000	490000
Összesen	870090	815000	840000	975000

** **A braziliai pénzügyi válság.** Rio de Janeiróból legujabban azt táviratozzák, hogy a kongresszus elfogadott egy törvényjavaslatot, mely alkalmas lesz arra, hogy a pénzügyi válságot megszüntesse. E törvény szerint a kormány arra kötelezi magát, hogy a Banco da Republica betéteit 3%-os kötvényekkel visszafizeti, ha a legközelebbre egybehivandó közgyülés a bank vezetését a felszámolásig reá bizza. A mint ez a kérdés meg lesz oldva, a bank igazgatói négy napon belül értekezletre hivják a hitelezőket, hogy a kötvények elfogadásáról nyilatkozzanak. Az uj törvényt az összes hitelezőkre kiterjesztik, kivévén a szabadalmakkal biró részvényeseket. A válság okairól az ottani viszonyoknak alapos ismerője ezeket irja: Mig az Európában jobban ismert braziliai bankok, nevezetesen a német, franczia és különböző angol bankok Rio de Janeiroban főkép európai váltók adásvételével, inkasszóval és kifizetékkel, biztos és könnyen realizálható értékpapirokra való kölcsönök adásával foglalkoznak, addig a Banco da Republica de Brazil főkép a kormány bankja volt. Hogy a kormány ezt a bankot elejtette, az a bukás nagyságát mutatja. A braziliai kormány tagjai mindig leghatározottabban állitották, hogy a papirpénz elértéktelenitését és a váltóárfolyam hanyatlását nem a rossz gazdasági politika, hanem a spekuláczió gonosz machinácziói idézték elő. Midőn mintegy másfél évvel ezelőtt a braziliai milreis árfolyama 27½-ről 5½-re esett, ez utóbbi árfolyam tulságosan alacsony volt s ezért maga kormány is közremüködött annak felhajtásában és sikerült is azt gyorsan 14-re felszöktetni. Midőn magasabbra már nem birták felhajtani, magától bekövetkezett a reakczió s a spekuláczió rengeteg összeget veszitett. A köztársaság gyermekkorában, nemsokára, hogy Dom Pedrot elüzték, Rio de Janeiróban őrületes alapitási szédelgés keletkezett. Gombamódra keletkeztek a különböző bankok és részvénytársaságok. Rengeteg mennyiségü részvényt nyomattak és bocsátottak forgalomba. Az uj bankok alatt csakhamar megingott a talaj, a mely szédelgésből való lévén, ugy sem lehetett szilárd, s beállt a segélynyujtás kényszerüsége. Ezt a segélyt a legtöbb esetben a Banca da Republica nyujtotta, s minthogy egyik-másik uj vállalatban magának is része volt, szekrényei csakhamar megteltek különböző, jóformán teljesen értéktelen értékpapirokkal, ugy, hogy végre maga sem kerülhette ki a sorsát, s bukásával nagyon megrenditette különösen a rio de janeiroi pénzpiaczot, melyen most a kormány a fönti módon kiván segiteni.

** **Kiskereskedők kongresszusa.** A kiskereskedők a jövő hónapban Budapesten országos gyülést tartanak. A kongresszus október 28-án kezdődik s fontosabb tárgyai ezek lesznek: 1. Beszámoló a mult évi kongresszus eredményéről. 2. A kiskereskedők helyzete. 3. Az italmérési törvény. 4. A kiskereskedők országos szervezetének megalakitása. Az ideiglenes előkészitő bizottság *Wolfner* Tivadar és *Brázay* Kálmán országgyülési képviselőket és *Hüttl* Tivadar nagykereskedőt kéri fel az elnökség elfogadására.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein ujabban a következő fizetésképtelenségekről értesült: Himler Zsigmond kereskedő Neutitscheinban, Schlesinger Mór kereskedő Pitomacaban, Ertel Ágost badogos Welsben, Prager Bernát és fia gyártulajdonosok Bécsben, Kovács Zsigmond kereskedő *Rimaszombatban*, Markus D. rövidárukereskedő Bécsben.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Gabonaértékesitő szövetkezetek.** A magyar gazdaszövetség «Hangya» fogyasztási és értékesitő szövetkezete által gabonaértékesitő szövetkezetek létesitése tárgyában meginditott mozgalomnak máris mutatkoznak az eredményei, a mennyiben Apatfalván, Magyar-Bánhegyesen, Mezőkovácsházán és Nagylakon folynak az üzletrészjegyzések ugy, hogy nagy alföldi községekben a tél folyamán meg is alakulnak a szövetkezetek. — Legujabban ismét Perjámoson, Torontálmegyében, Uj-Fehértón Szabolcsmegyében és Petrovoszellón Bácsmegyében kezdeményezték a gabonaértékesitő szövetkezetek megalakitását.

* **Tenyészállatvásár Szeniczen** A nyitramegyei gazdasági egyesület által Szeniczen rendezendő országos tenyészállatvásár október 1-én hétfőn lesz. A felhajtás jelentékenynek igérkezik, miután sok vevő jelentkezett. A vásáron kitünő vöröstarka tehenek és üszők lesznek kaphatók. Lakások Szenicz város elöljáróságánál rendelhetők.

IPARÜGYEK.

— **Az országos iparegyesület végrehajtó bizottsága** tegnap *Matlekovits* Sándor elnöklete alatt ülést tartott, melyen mindenekelőtt jegyzőkönyvileg örökitették meg *Ungár* Ignácznak, az egyesület pénzügyi bizottsága elnökének emlékét, mire *Gelléri* Mór igazgató a folyó ügyekről referált. Bejelentette, hogy a kereskedelemügyi miniszter megküldte az egyesületnek a *tisztességtelen versenyről* szóló törvényjavaslat tervezetét és annak indokolását azzal a felhivással, hogy a javaslat tárgyalására tartandó értekezleten kiküldött által résztvegyen. Az értekezletre *Neuschlosz* Marczell bizottsági tag küldetik ki. A magyar hites szabadalmi ügyvivők testülete értesiti az egyesületet, hogy tagjai hajlandók az ipari tulajdonjog és az *ipari ujdonsagok* terén előforduló kérdésekről az őszi évadban felolvasásokat tartani. A bizottság ezt köszönettel fogadja, de felkéri a felolvasásra vállalkozó testületi tagokat, hogy felolvasásuk tárgyát és idejét előzőleg az igazgatónál bejelentsék. Ezzel kapcsolatban elnök utal arra, hogy a geológiai intézet felkéretett az épitési anyagoknak az egyesületben való ismertetésére. A kérelem most megujitandó volna akképen, hogy az intézet egyik szakemberét bizza meg az ismertető előadásnak az iparegyesületben való megtartásával, az anyagok bemutatása pedig utólag a geológiai intézet helyiségében történnék. Budapest székes főváros VI. kerületének iparhatósági megbizottai kérdést intéztek az egyesülethez, hogy hajlandó-e az iparhatósági megbizottak müködésének egyöntetüsége czéljából ezek részére az egyesület kebelében *szakosztályt* alakitani. A bizottság, a mennyiben a szakosztály alakitásához a többi fővárosi iparhatósági megbizottak kerületi elnökeik utján hozzájárulnak, ez ellen elvi kifogást nem emel. Erről a VI. ker. elöljáróság értesitendő azzal, hogy a gyakorlat szerint a szakosztályok tagjai az egyesület kötelékébe is belépnek. Az igazgató ismertette ezután a kereskedelmi miniszternek azt az elvi határozatát, mely szerint a korcsma-üzlet gyakorlásához a pénzügyi hatóság engedélyén kivül iparengedély nem szükséges. A bizottság kimondta, hogy miután az ipartörvény világos rendelkezése szerint ez az iparengedélyhez kötött és miután az ipartörvény 184. §-ában foglalt kivétel tisztán a királyi kisebb haszonvételekre vonatkozik, felterjesztés intézendő a miniszterhez, hogy ezt a rendeletet, mint a mely a törvénynyel ellentétes, hatályon kivül helyezze. A nagykanizsai általános munkásképző-egyesület meghivta az egyesületet ez évi október hó 7-én tartandó zászló-szentelési ünnepélyére. Egyben felkérte *Gelléri* igazgatót az ünnepi beszéd megtartására.

— **A betegsegitési törvény reformja.** A Ferencz József kereskedelmi kórház igazgatósága, *Hüttl* Tivadar elnöklésével, tegnap tartott ülésében letárgyalta az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezéséről szóló 1891 : XIV. törvényczikk módositása tárgyában készült miniszteri javaslatot és megállapitotta a javaslatra vonatkozó előterjesztésének szövegét. Ebben a javaslat helyes és czélszerü ujitásait kiemelvén, meggyőző érvekkel állást foglal a kerületi pénztárak kontemplált szövetsége és különösen az ellen, hogy a magánegyesületi pénztárak ebbe a szövetségbe belekényszerittessenek. A pénztárak felett való felügyelet jogával csakis hatóságot bivan felruháztatni. Sikra száll az előterjesztés a pénztárak autonom jogáért és egyesülésük, esetleg föloszlásuk esetére a pénztári vagyonról a minisztérium jóváhagyása alá eső szabad elhatározás mellett. A pénztár speciális viszonyainál fogva az előterjesztés behatóan foglalkozik a pénztári szervezet kérdésével és a mikor fölsorolja azokat a nagy eredményeket, a melyet a pénztár a jelen szervezet mellett elért és rámutat azon biztos eredményt kilátásba helyező törekvéseire, a melyek szerint tagjait a pénztár a törvényes mértéken felül való kedvezményekben részesiteni szándékozik ezután is, de azoknak aggkori ellátását is a fővárosi kereskedők menházával kapcsolatban czélba vette, azt a reményét fejezi ki, hogy a miniszter ezt a szervezetet kifogásolni nem fogja. Nagy tetszés mellett jelentette be az elnök, hogy a pénztár egyre gyarapodik és hogy tartalékalapja az év végével a törvényben megállapitott mértéket jóval felül fogja haladni. Azt a reményét is kifejezte, hogy a pénztár, a mely a segélyezések szolgáltatásánál eddigelé a törvényben biztositott mértéket mindig meghaladta, ezentul még liberálisabb lehet a segélyezéseknél és nem kizárt, hogy a tagdijak leszállitását fogja elhatározhatni. A pénztárnak ez idő szerint 8808 tagja van.

SORSOLÁS.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő főbb nyereményeket huzták ki: **10 000** koronát nyertek: 30772 74941. **5000** koronát nyertek: 32200 70999 75857 81799. **2000** koronát nyertek: 3693 6401 6914 7761 8538 9147 21201 22657 23278 29689 33171 39429 39739 40693 41839 46096 50921 52960 56502 63344 64333 58389 71602 71100 79603 83927 86793 87083 88868 91437 91218 91717 91585 92297. **1000** koronát nyertek: 1118 1749 2009 2583 3922 4330 4342 7110 9521 15613 16406 19881 19427 10151 21909 22132 22916 30462 30317 31786 33292 34293 35849 41513 41558 45943 51564 52211 52372 60139 62512 69977 77933 80887 81972 81918 82261 83344 87407 88674 97162 99016 99787. **500** koronát nyertek: 165 600 1297 2887 4185 5541 5299 5464 6212 6525 9799 10577 11544 12759 13438 16980 16419 17294 17622 17783 18564 18604 20100 20560 20055 21237 22150 23569 23132 24682 25939 25725 26325 26570 26817 29585 30249 31210 33560 35617 38006 39662 40834 41478 42026 42572 44469 47506 47775 48270 49498 50868 51480 54389 55782 58377 58960 59632 59722 61611 63965 63324 65644 66536 70258 70796 71169 71455 72520 73918 74885 75956 76139 76736 80880 80999 82584 82204 82104 84205 89868 89593 90938 91449 92595 93998 94296 95701 95277 95327 96546 96854 99211 99999.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Szeptember 21. —

Gabonatőzsde.

A gabonapiaczon ma az a meglepetés ért bennünket, hogy daczára az 1¾ centnyi amerikai árhanyatlásnak, legalább a készáruüzletben értékcsökkenés nem állott be. A malmok, ugy látszik, igen nagy mennyiségü lisztet tudtak külföldön elhelyezni és örömmel konstatálható, hogy már ezen — valóban — véletlen kivitel a helybeli buzapiaczon mily lendületet idézett elő. Tegnap és ma a forgalom oly nagy volt, hogy sokszor két hét alatt sem tudtak ekkora mennyiségü buzát eladni és miután a készáru-kinálat a vidéken most általában kisebbedett, könnyen megeshetik, hogy az osztrák piaczok növekvő vásárlási tevékenysége jóval magasabb árakat fog előidézni. Emlitésre érdemes az, hogy az e hónap kezdetével csak szük keretek között mozgott kivitel most már rendesebb kerékvágásba jutott és látjuk, hogy ép ugy Svájcz, de különösen Bajorország és Württemberg a budapesti paritást messze tulhaladó árakon vesz naponta hazai buzánkból. Ennek magyarázatául rá kell mutatnunk arra, hogy a tengeri fuvardijak még tovább emelkedtek és ma már 22 shillinget fizetnek (per unité á 1016 kg.) a braila—antwerpeni viszonylatban. Ez oly magas tétel, melyre évtizedek óta nem emlékszenek és ennek közvetlen következménye az, hogy a szerb és román áru ezentul nagyobb mértékben a Dunán felfelé — de nem hozzánk — hanem Németországba veszi utját. Meg is érezzük mi is ezt az abnormitást annyiban, hogy a hajózások telve vannak külföldi szállitmányokkal, ugy, hogy a belföldi vizi fuvardijak nálunk is napról-napra emelkednek.

A mai készárupiaczon mintegy 85.000 mm. buza kelt el változatlan árakon. Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki*: 200 mm. 80·5 kg. 7.95 k. 100 mm. 80 kg. 7.90 k., 100 mm. 78 kg. 7.76½ k., 100 mm. 79 kg. 7.67½ k., 400 mm. 79 kg. 7.85 k., 100 mm. 79 kg. 7.70 k., 100 mm. 79 kg. 7.60 k., 100 mm. 79 kg. 7.80 k., 100 mm. 79·5 kg. 7.80 k., kevert, 100 mm. 78·3 kg. 7.80 k., kevert, 400 mm. 79 kg. 7.85 k., 2000 mm. 78·7 kg. 8.— k., szállit., 100 mm. 78 kg. 7.70 k., 200 mm. 78 kg. 7.70 k., 900 mm. 78·5 kg. 7.80 k., 300 mm. 78 kg. 7.65 k., 1000 mm. 78·5 kg. 7.80 k., 200 mm. 78 kg. 7.67½ k., kevert, 200 mm. 78 kg. 7.60 k., sárga, kevert, 600 mm. 78 kg. 7.67½ k., 100 mm. 78 kg. 7.70 k., 100 mm. 78·5 kg. 7.72½ k., 100 mm. 78 kg. 7.75 k., 100 mm. 77·5 kg. 7.70 k., 400 mm. 77·5 kg. 7.72½ k., 100 mm. 77 kg. 7.70 k., 200 mm. 77 kg. 7.62½ k., felső-tiszai, 400 mm. 77 kg. 7.52½ k., kevert, 100 mm. 77 kg. 7.60 k., kevert, 100 mm. 77·8 kg. 7.70 k., 100 mm. 77·5 kg. 7.65 k., sárga, 100 mm. 77·8 kg. 7.50 k., 100 mm. 77·5 kg. 7.67½ k., 100 mm. 77 kg. 7.65 k., 300 mm. 77 kg. 7.65 k., 250 mm. 77 kg. 7.67½ k., 100 mm. 77·5 kg. 7.70 k., 100 mm. 76·5 kg. 7·70 k., 100 mm. 77·5 kg. 7.65 k., 100 mm. 77·6 kg. 7.65 k., 100 mm. 77 kg. 7.62½ k., 100 mm. 77 kg. 7.65 k., 1300 mm. 77·5 kg. 7.60 k., szállitásra, 400 mm. 75·5 kg. 7.55 k., 100 mm. 75 kg. 7.45 k., sárga, 100 mm. 75·5 kg. 7.30 k., mind három hónapra.

H.-M.-Vásárhelyi: 400 mm. 78·3 kg. 8.02½ k., szállitásra, három hónapra.

Bánsági: 100 mm. 75·8 kg. 7.15 k., 2000 mm. 78·5 kg. 7.80 k., 5000 mm. 76·5 kg. 7.65 k., 7000 mm. 77 kg. 7.50 k., mind három hónapra.

Bihari: 100 mm. 77 kg. 7.50 k., 100 mm. 78·6 kg. 7.65 k., 100 mm. 75 kg. 7.40 k., nyirkos, mind három hónapra.

Makói: 1600 mm. 78 kg. 7.70 k., 3400 mm. 78·4 kg. 7.75 k., 600 mm 77 kg. 7.75 k., 3900 mm. 78·8 kg. 7.87½ k., szállitásra, 4000 mm. 78 kg. 7.87½ k., szállitásra, mind három hónapra.

Verbászi: 1000 mm. 72·5 kg. 7.37½ k., három hónapra.

Mezőturi: 900 mm. 78·8 kg. 8.02½ k., szállitásra, három hónapra.

Budai: 1000 mm. 78 kg., 7.70 k., három hónapra.

Marosi: 3500 mm. 77 kg. 7.02½ k., három hónapra.

Kisujszállási: 1000 mm. 78 kg. 7.80 k., három hónapra.

Fehérmegyei: 700 mm. 76·4 kg. 7.62½ k., három hónapra.

Bacskai: 3000 mm. 76·8 kg. 7.65 k., szállitásra, 1000 mm. 72·5 kg. 7.35 k., (ó), mindkettő három hónapra.

Aradi: 300 mm 77·3 kg. 7.60 k., három hónapra.

Zentai: 4150 mm. 76 kg. 7.70 k., három hónapra.

Óbecsei · 3400 mm. 76 kg. 7.67½ k., három hónapra.

Pestvidéki: 1000 mm. 80 kg. 7.85 k., 100 mm. 79 kg. 7.60 k., 100 mm. 77·3 kg. 7.60 k., 100 mm. 79 kg. 7.60 k., sárga, 100 mm. 77 kg. 7.60 k., 100 mm. 78 kg. 7.75 k., 300 mm. 78 kg. 7.70 k., 2000 mm. 76·2 kg. 7.60 k., 100 mm. 76·5 kg. 7.45 k., sárga, 1150 mm. 76·5 kg. 7.65 k., 2060 mm. 76·2 kg. 7.60 k., 100 mm. 75·3 kg. 7.50 k., 100 mm. 75·3 kg. 7.45 k., 2080 mm. 75 kg. 7.52½ k., 300 mm. 75·5 kg. 7.40 k., 1300 mm. 75·5 kg. 7.60 k., mind három hónapra.

Árpa: 1800 mm. 6.— k., három hónapra.

Rozs: 2000 mm. 6.98 k., pp., 500 mm. 7.02 k., pp., 300 mm. 6.95 k., pp. k., 100 mm. 6.92½ k., pp., 100 mm. 6.90 k., 100 mm. 6.90 k., pp., 800 mm. 6.70 k., ab Kun-Szt.-Miklós, 200 mm. 7.06 k., pp., mind három hónapra.

Az árak 50 kilogrammonkint koronaértékben értendők.

A határidőpiaczon élénk forgalom mellett a délelőtt folyamán lanyha volt az irányzat — kivévén a tengerit, mely most ujból emelkedett. A szeptemberi tengeri kurzusa, miután több árut előteremteni nem lehet, most már szabadon mozog felfelé és ma délben egynehány kötés 6 kor. 65 fillérnyi árban jött létre. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza októberre 7.61, 7.62, 7.57, 7.59, 7.62 korona.

Szokványbuza 1901. áprilisra 8.04, 8.06, 8.03, 8.05, 8.07 kor.

Szokványrozs októberre 7.14, 7.12, 7.13, 7.15 korona.

Szokványrozs áprilisra 7.43, 7.46, 7,45, 7.46 kor.

Tengeri 1901. évi májusra 4.97, 4.98 korona.

Zab októberre 5.20, 5.21, 5.22 k.

Zab 1901 áprilisra 5.52 k.

Déli 1 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza októberre . . . . »	7.62— 7.63
Szokványbuza áprilisra . . . . . . »	8.07— 8.08
Szokványrozs októberre . . . . . . »	7.16— 7.17
Szokványrozs áprilisra . . . . . . »	7.47— 7.48
Tengeri szeptemberre . . . . . . »	6.65— 6.70
Tengeri 1901. májusra . . . . . . »	4.99— 5.—
Szokványzab októberre . . . . . . »	5.21— 5.23
Szokványzab áprilisra . . . . . . »	5.51— 5.53

Délutáni forgalom.

A határidőpiaczon kissé megszilárdult a hangulat, az esti zárlat a déli kurzusokhoz képest némi javulást mutat.

Délután 4 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak

Buza októberre . . . . k	7.62— 7.63
Buza áprilisra . . . . »	8.06— 8.07
Rozs októberre . . . . »	7.15— 7.16
Rozs áprilisra . . . . »	7.47— 7.48
Tengeri szeptemberre . . . . . . »	6.60— 6.65
Tengeri májusra . . . . »	4.97— 4.98
Zab októberre . . . . »	5.22— 5.23
Zab áprilisra . . . . »	5.52— 5.53

Terménytőzsde.

Szalonna, három táblás 54 k. 50 kilónkint.

Szesz, nyersáru jegyez 40.50 k. pénz, 41.— k. áru.

Értéktőzsde.

Az előtőzsde még a tegnapi berlini deroute hatása alatt állott, a mennyiben a spekuláczió igen tartózkodó álláspontot foglalt el és csak félénken vett részt az üzletben. Később mégis megélénkült a forgalom, miután Berlinből kedvezőbb jelentések érkeztek és Bécsben az ultimo ellátására a bankok pénzt 5—5½%-ért ajánlottak. A barátságos hangulatból ma ismét az osztrák-magyar államvasuti részvények nyertek legtöbbet, mig a többi értékek iránt csak csekély érdeklődés mutatkozott. Az utótőzsdén azonban osztrák hitelrészvények is részesedtek az emelkedő mozgalomban, a mennyiben jegyzésük három koronával javult. Helyi értékekben teljesen szünetelt a forgalom. Befektetési értékekben, különösen járadékokban, bágyadt hangulat uralkodott. Magyar koronajáradék 40 fillérrel hanyatlott.

Előtőzsde.

Bágyadt külföldi jegyzésekre az előtőzsdén kedvtelen hangulat uralkodott. A forgalom igen korlátolt maradt és az árfolyamok csak keveset ingadoztak. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 655.50—656.50-ig, magyar hitelbank 672.——671.50-ig, osztrák-magyar államvasut 665.50—666.50 ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 655.75—656.—-ig, magyar hitelbank 671—672.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 446.——447.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 172.——173.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kibocsátás 431.——432.—-ig, osztrák-magyar államvasut 666.——666.50-ig, déli vasut 114.——115.—-ig, rimamurányi vasmü 532.——532.50-ig, magyar koronajáradék 90.70—90.80-ig, közuti vasut 601.——602.—-ig, városi villamos vasut 290.——291.—-ig.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén általánosan megszilárdult az irányzat kedvezőbb berlini jelentésekre. Osztrák-magyar államvasuti részvényeket élénken kerestek, miért is árfolyamuk 3 koronával javult. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 655.75—657.50-ig, osztrák-magyar államvasut 667.25—670.75-ig, közuti vasut 559.——600.—-ig.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 657.25—658.50 ig, magyar hitelbank 672.——672 50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 445.——446.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 172.——173.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 431——432.—, osztrák-magyar államvasut 670.25—670.50-ig, déli vasut 115.——116.—-ig, rimamurányi vasmü 530.30—531.—-ig, magyar koronajáradék 90.60—90.70-ig, közuti vasut 600.——601-ig, városi villamos vasut 290.——291.—-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényben holnapra 4—6 k., nyolcz napra 10—12 k. október végére 24—28 korona.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén osztrák hitelben volt élénkebb forgalom 2 korona magasabb árfolyamon. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 665.75—668.50-ig, osztrák-magyar államvasut 668.50—670.50-ig,

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 668.50—668.75-ig, magyar hitelbank 672.50—673.—, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 445.——446.—-ig, magyar ipar és kereskedelmi bank 172.——173.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 432.——433.—-ig, osztrák-magyar államvasut 670.——670.50 ig, déli vasut 115.—116.—-ig, rimamurányi vasmü 530—531.—-ig, magyar koronajáradék 90.60—90.70-ig, közuti vasut 600.——601.—-ig, városi villamos vasut 290.——291.—-ig.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 21. *A)* Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz —.— f. Öreg közép —.— f. Fiatal nehéz ·97—98 f. Fiatal közép 96—97 f. Fiatal könnyü 98—99 f. II. *Magyar szedett:* Nehéz —.— f. Közép —.—.— f. Könnyü —.— f. III. *Romániai:* Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— f. V. *Szerbiai:* Nehéz 96—97 f. Közép 95—96 f. Könnyü 94—95 f.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1900. év szept. 19. napján volt készlet 39.037 db, 1900 szept. 20. napján felhajtatott 1279 db, szept. 20. napján elszállittatott 749 drb, szept. 21. napjára maradt készletben 38 567 drb. A hizott sertés üzletiránya: változatlan.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése szeptember 20-án. Előző napról visszamaradt 311. Uj felhajtás 795, összes felhajtás 1106, Budapesti fogyasztásra elszállittatott 722, eladatlanul visszamaradt 384. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 90—96 f.-ig. 220—280 klg. sulyban 94—99 f.-ig, 320—380 klg. sulyban 96—99 f.-ig. Öreg nehéz 84—92 f.-ig. Malaczok 78—84 f.-ig. A vásár hangulata lanyha volt.

Gabona forgalmi kimutatás.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása az 1900 évi szept. hó 19-én esti 6 órától szept. 20-án esti 6 óráig *Budapestre* vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről

Az aru megnevezése	Érkezett: vasuton	Érkezett: hajon	Érkezett: együtt	Elszállittatott: vasuton	Elszállittatott: hajon	Elszállittatott: együtt
	metermazsa					
a) helyi forgalomban						
buza	26120	71135	97255	409	—	409
rozs	2553	3730	6283	205	—	205
árpa	6302	1571	7873	303	—	303
zab	1335	1883	3218	—	—	—
tengeri	—	—	—	402	—	402
összesen	36310	78319	114629	1319	—	1319
b) átmeneti forgalomban						
buza	—	—	—	—	505	505
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	1648	—	1648	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
összesen	1648	—	1648	—	505	505

c) a fővámhivatalnál előjegyeztetett

Az aru megnevezése	A visszkivitel czéljából valobehozataira előjegy. mennyiség metermazsakban	Az aru megnevezése	A visszkivitelre előjegyzett mennyiség metermazsakban
buza	—	buzaliszt	—
rozs	—	rozsliszt	—
árpa	—	arpaliszt	—
összesen		összesen	—

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, szept. 21. (Az *Egyetértés* tudósitójának táv-rata,) A berlini tőzsde tegnapi ujabb hanyatlása, lanyha newyorki tudósitások, valamint ultimo-értékek eladása miatt a mai előtőzsdén az árfolyamok ismét gyengültek, inoha nagyobb ellentállást tanusitottak, mint tegnap. Az irányzat bágyadt volt, különösen hitelrészvényekre nézve, melyekben realizálások történtek; az alpesi bányarészvények is nagyon bágyadtak voltak, szintén eladások miatt. Brüxi szénbánya-részvényeket kerestek s azért tegnepi jegyzésüket tartották meg. Valuták gyengültek.

11 órakor záródnak: **Osztrák hitelrészveny** 655.—, magyar hitelbank 672.—, Länderbank 417.—, osztrák-magyar államvasut 666.25, déli vasut 112.50, alpesi bányarészvények 463.—, rimamurányi vasmü 530.—, brüxi kőszén 919.—, prágai vasipar 1845.—, dohányrészvény 298.—, májusi járadék 90 60, török sorsjegy 107.25, német birodalmi márka 118.42 készpénzfizetés mellett.

A *déli tőzsde* jobb irányzattal és szilárdabb árfolyamokkal nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 656.25, magyar hitelbank 672.—, Länderbank 417.—, union-bank 551.—, anglo-bank 275, bankegyesület 491, közuti vaspálya 279, osztrák-magyar államvasut 667.50, déli vasut 112.50, elbavölgyi vasut 461.—, északnyugati vasut 450.—, török dohányrészvények 299.—, alpesi bánya-részvények 464.—, rimamurányi vasmü 530.—, prágai vasipar 1844.—, májusi áradék 97.40, magyar koronajáradék 90.60, török sorsjegyek 107.25, német birodalmi márka 118.42.

A *délutáni magánforgalomban* a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 658.—, magyar hitelrészvény 673.—, angol-osztrák bank 275.—, bankegyesület 490.—, union-bank 551.—, Länderbank 417.50, osztrák-magyar államvasut 670.75, déli vasut 112 25, elbavölgyi vasut 464.50, rimamurányi vasmü 532.—, alpesi bányarészvények 468.—, májusi járadék 97.05, magyar koronajáradék 90.70, török sorsjegyek 107.25, német birodalmi márka 118.41 készpénzen.

Bécs, szept. 21. (*Magyar értékek zárlata.*) 4·%-os aranyjáradék 114.75, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 142.—, magyar vasuti kölcsön ezüstben 98.40, magyar kel. vasut áll. kötvény 116.50, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény 444 —, magyar kereskedelmi bank 2590, magyar koronajárad. 90 70, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 89.70, magyar hitelbank-részvények 672 —, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 163 —, kassa oderbergi vasut-r. 351 —, rimamurányi vasmü 532.—, magyar czukoripar —.—

Bécs, szept. 21. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-os papir-járadék 97 05, 4%-os osztrák aranyjáradék 116 15, 1860. sorsjegy 132 10, osztrák hitelsorsjegy 392.—, angol-osztrák bank 275 —, bécsi Bankverein 490.—, osztrák-magyar bank 1707, déli vasut részvény 112 —, dunagőzhajózási társulat 774.—, dohányrészveny 298 —, cs. és kir. vert arany 11.45, német bankváltók 118.32, 4·2%-os ezüstjáradék 96 85, osztrák koronajáradék 97.60, 1864. sorsjegy 195.—, osztrák hitelintézeti részvény 657 50, union-bankrészvény 551.—, osztrák Länderbank 417 25, osztrák-magyar államvasut 670.25, elbavölgyi vasut 464.50, alpesi részvények 466.—, 20 frankos arany 19.30, londoni váltóár 242.—, bécsi tramway Litt. A. 278.—, Litt. B. 273.—, Lipótkohó —.—. Szilárd.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, szept. 21. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Newyork nem jelentéktelen hanyatlást jelentett. Az itteni piaczon az irányzat szilárd volt, jóllehet buza őszre, a mely czikkben 11.000 métermázsa fölmondás történt, öt fillérrel esett, azonban tavaszi buza egy fillérrel magasabb volt, mint tegnap este, rozs őszre 3, tavaszra 5 fillérrel emelkedett, zab és tavaszi tengeri nem változott. idei tengeri 1—2 fillért vesztett. — Eladattak: buza őszre 7.87, 7.84, 7.85, tavaszra 8.29, 8.28, 8.33, rozs őszre 7.61, 7.64, tavaszra 7.87, 7.93, tengeri május—juniusra 5.28 koronán. — Jegyeztettek: zab őszre 5.58, 5.59, tavaszra 5.88, 5.90, tengeri szeptember—októberre 6.68, 6.70, repcze augusztus—szeptemberre 15.—, 15.20 koronán. Felmondottak továbbá 500 mm. rozsot. A készáruk piaczán a tartózkodó fogyasztással szemben gyönge kinálat állott, a jelentéktelen üzlet mellett anynyiban szilárdabb volt az irányzat, hogy vásárlás esetén a tegnap felemelt követeléseket meg kellett volna adni. Zárlatkor maradtak: buza őszre 7.86, tavaszra 8.34, rozs őszre 7.65, 7.64, tavaszra 7.92, tengeri május—juniusra 5.30, 5.32 koronán.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, szept. 21. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Fedezések következtében a tőzsde valamivel jobb árfolyamokkal nyilt meg, mint a tegnapi zárlat. Bochumiak vagy 2%-al magasabban indultak. Későbbi folyamán azonban a tartós kedvetlenség kedvezőtlenül befolyásolta az árfolyammozgalmat, főleg miután a tegnapi düsseldorfi vaspiacz jelentése és a siegerlandi nyersvasszindikátus állitólag kérdésessé vált létrejötte kedvetlenségre adott okot. Állampapirok csöndesek. Vasutak többnyire üzlettelenek. Svájczi központi vasut javult. A tőzsde szilárdabban zárult valamivel jobb árfolyamokkal a bányapiaczon. Magánleszámitolási kamatláb 4½%. Ultimo 5½%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4·2%-os papirjáradék —.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 97.60, elbavölgyi vasut —.—, magyar koronajáradék 90.25, osztrák-magyar államvasut 142.25, kassa-oderbergi vasut 85.75, bécsi váltóár 84.45, magyar vasuti beruházási kölcsön 101.10, alpesi bányarészvény —.—, Disconto Commandit 171.—, gelsenkircheni általános villamossági Edison 205.—, 187.75, Laura-kohó 189.80, 4·2%-os ezüstjáradék 96.10, 4%-os magyar aranyjáradék 95.75, osztrák hitelrészvény 204.75, déli vasut 25.40, Károly Lajos-vasut —.—, orosz bankjegyek 216.25, 4% uj orosz kölcsön 95.80, török dohányrészvény —.—, olasz járadék 93.80, magyar hitelbank —.—, Dynamit Trust 150.50, Harpeni 175.80. Csendes.

Berlin, szept. 21. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 205.25, osztrák déli vasut 25.50, osztrák-magyar államvasut 142.25. Javult.

Frankfurt, szept. 21. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 205.25, déli vasut 25.50, Disconto-Commandit —.—, berlini Handelsgesellschaft —.—, Harpeni 176.30, Laura-kohó 191.40, magyar aranyjáradék —.—, osztrák aranyjáradék —.—, osztrák-magyar államvasut 142.—, német bank —.—, drezdai bank 143.75, gelsenkircheni 188.90, Hibernia —.—, magyar koronajáradék —.—, olasz járadék —.—, osztrák ezüstjáradék —.—. Csendes.

Hamburg, szept. 21. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 205.15. Gyenge.

Hamburg, szept. 21. (Zárlat.) 4·2% ezüstjáradék 95.90, 1860. sorsjegy 133.—, osztrák déli vasut 25.25, 4%-os osztrák aranyjáradék 98.50, osztrák hitelrészvény 205.10, osztrák-magyar államvasut 142.—, olasz járadék 93 60, 4%-os osztrák aranyjáradék 98·50, 4%-os magyar aranyjáradék 96.—. Nyugodt.

Páris, szept. 21. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *3 óra 40 perczkor záródnak*: osztrák-magyar államvasut —.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 99.—, osztrák Länderbank —.—, 3%-os franczia járadék 100.25, ottomán-bank 539.—, 3½%-os franczia járadék 102.12, déli vasut —.—, 4%-os magyar aranyjáradék 97.—, párisi bankrészvény 1115, olasz járadék 93.55, franczia törlesztési járadék —.—, osztrák földhitelint. részv. 1222.—, török dohányrészvény 328.—. Tartott.

London, szeptember 21. (Megnyitás.) Angol consol 98½.

London, szept. 21. (Zárlat.) 2¾%-os angol consolok 98$^{9}/_{16}$, spanyol járadék 71⅞, négyszázalékos magyar aranyjáradék 95½, 4%-os rupia 63⅞, leszámitolási kamatláb 3$^{5}/_{16}$, bécsi váltóár —.—, déli vasut 5½, olasz járadék 93, négyszázalékos osztrák aranyjáradék —.—, Canada Pacific vasut 89½, ezüst 28⅞. Nyugodt.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

New-York, szeptember 21. (Zárlat.) *Gyapot*: Newyorkban helyben 10½ (10½, tegnap), gyapot októberre 9.85 (9.76), gyapot deczemberre 9.47 (9.36), gyapot New-Orleansban helyben 10⅛ (10$^{1}/_{16}$). — *Petroleum*: Stand White Newyorkban 8.05 (8.05), petroleum Stand White Philadelphiában 8.— (8.—), petroleum Rafined in Cases 9.35 (9.35), petroleum Credit Balances at Oil City 125 (125). — *Zsir*: Western steamt 7.52 (7.60), zsir Rohe és Brothers 7.80 (7.90). — *Tengeri* irányzata: szilárd. Tengeri szeptemberre 47¼ (47), tengeri deczemberre 41½ (41¼), tengeri májusra 41⅛ (40⅞). — *Buza* irányzata: szilárd, piros őszi buza helyben 83⅞, (83⅜), buza szeptemberre 82⅜ (81⅞), buza deczemberre 84⅝ (84⅛), buza márcziusra 87½ (87.—), buza májusra 87.— (86½). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 4½ (4½). — *Kávé* fair Rio 7. sz. 8⅜ (8½), kávé szeptemberre 6.85 (6.95), kávé novemberre 7.05 (7.15). — *Liszt* Spring Wheat clears 2.90 (2.90). — *Czukor* 4⅛ (4⅛). — *Ón* 38.87 (38.20). — *Réz* 16.75 (16.75).

Chikago, szept. 21. (*Zárlat.*) *Buza* irányzata szilárd. Buza szeptemberre 78⅛ (77⅜ tegnap), buza októberre 78¼ (77½). — *Tengeri* irányzata szilárd. Tengeri szeptemberre 40½ (39⅞). — *Zsir* szeptemberre 7.07 (7.17), októberre 7.07 (7.17). — *Szalonna* short clear 8.10 (8.10). — *Sertéshus* szeptemberre 11.10 (11.05).

Prága, szept. 21. *Nyersczukor* október—deczemberre 26.35 k., finomitott készáru Prágában 84 k.

Hamburg, szept. 21. *Nyersczukor* szeptemberre 11.97, október—deczemberre 10.17½, márka 50 kilónkint.

Hamburg, szept. 21. *Kávé* szeptemberre 38¾, deczemberre 39¼, márcziusra 40 fillér fontonkint.

Boroszló, szept. 21. Buza helyben 15.90, sárga buza helyben 15.80, rozs helyben 15.—, zab helyben (uj) 13.40, repcze helyben 26.70, tengeri 100 kilonkint 14.50.

Köln, szept. 21. Olaj 66.—.

Berlin, szept. 21. Buza szeptemberre —.—, októberre 157.—, bágyadt; rozs szeptemberre —.—, októberre 144.—, bágyadt; zab szeptemberre —.—, októberre 130.—, bágyadt; tengeri szeptemberre —.—, deczemberre 115.75, tartott; olaj októberre 62.25, májusra 61.30, csendes; szesz 70-es helyben 51.—.

Páris, szept. 21. *Buza* folyó hóra 20.30, októberre 20.60, novembertől 4 hóra 21.40, négy első hóra 21.85, renyhe; *rozs* folyó hóra 15.15, októberre 15.35, novembertől 4 hóra 15.65, négy első hóra 15.90, nyugodt; *liszt* fleur de Paris folyó hóra 26.05, októberre 26.25, novembertől 4 hóra 27.55, négy első hóra 27.95, renyhe; *repczeolaj* folyó hóra 70.—, októberre 70.50, november—deczemberre 70.75, négy első hóra 71.50, nyugodt; *szesz* folyó hóra 34.—, októberre 34.—, november—deczemberre 33.25, négy első hóra 33.—, nyugodt; *nyers czukor* folyó hóra 30.—, szeptemberre 30.75, négy utolsó hóra —.—, négy első hóra —.—, nyugodt; *fehér czukor* folyó hóra 30⅝, októberre 29.50, októbertől négy hóra 29⅜, négy első hóra 30⅜, állandó; *finomitott czukor* folyó hóra 105.50, októberre 106.—, szilárd. Idő: Felhős.

Liverpool, szept. 21. (Gabonapiacz.) Amerikai buza 1½ p.-vel magasabb, kaliforniai ½ p.-vel magasabb. Amerikai tengeri ¼ p.-vel alacsonyabb, dunamenti tengeri ½—1 p.-vel magasabb. Amerikai és magyar liszt 6—6 p.-vel magasabb. Idő: szép.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A központi vásárcsarnok árai. (*Magánjelentés.*) A mai forgalom igen élénk volt és az élelmiczikkek ára emelkedett. Drágább lett a hal és a baromfi, ellenben a marhahus ára csökkent. A rántani való csirke darabja 110 fillér, sütni való jércze darabja 130 fillér, tyuk 150 fillér, pulárd 170 fillér, pulyka 5 korona, hizott kacsa 260 fillér, vidékről küldött hizott ludak kilója 140 fillér. Ponty kilója 2 korona, harcsa 180 fill., kecsege 4 korona, tok 220 fillér, apró kevert hal 70 fillér. Teavaj kilója 240 fillér, főzővaj 180 fillér, édes turó kilója 32 fillér, tejföl literje 120 fillér. Nyul darabja 260 fillér, fogoly 120 fillér, fáczán 360 fillér. Tojásból (másodrendü ládaáru) 36 darabot olvastak 2 koronáért.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvény-társaság jelentése.) Felhajtatott: Élő borju 820 drb. Növendék marha 16 drb. Bárány élő 35 db. Jegyeztetett: Élő borju 60 fillértől 76 fillérig, elsőrendü 78 fillértől 98 fillérig, kivétel 100 fillér 1 kilónként. Növendék marha 44 fillértől 50 fillérig 1 kilónként. Bárány élő 18 k.-tól 20 k.-ig páronként. A vásár élénk volt.

Felelős szerkesztő: ***Dienes Márton.***

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: ***Erdős Armand.***

Napirend 1900. szeptember 22.

Naptár: Szombat, szeptember 22. — Róm. kath Vil. Tam. — **Prot.** Móricz. — **Görög-orosz**: (szept. 9.) Joak. Anna. — **Zsidó**: Elul 28. Sab. Nezavim. — Nap kel: 5 óra 31 perczkor reggel, nyugszik 5 óra 41 perczkor este. Hold kél: 4 óra 10 perczkor reggel, nyugszik: 4 óra 43 perczkor délután.

A miniszterek nem fogadnak.

Az osztálysorsjáték huzása d. e. 9 órakor a vigadó kis termében.

Eötvös-alap rendkivüli ülése délután 5 órakor a tanitók házában.

Nemzeti muzeum képtára és a néprajzi muzeum (Csillag-utcza 15.) nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 kor. belépődij mellett.

Technologiai iparmuzeum zárva.

Az iparmüvészeti muzeum könyvtára nyitva d. e. 10 órától 12-ig, d. u. fél 7-től fél 9-óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Az uj m. kir. földtani-intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) megtekinthető dijtalanul 10 órától 1-ig.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

A városligeti müesarnokban állandó képvásárlás. Nyitva délelőtt 9 órától, esti 6 óráig.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és pentek kivételével naponkint 9—1-ig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—12

Magyar kir. kereskedelmi muzeum: *Igazgatóság* V. váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* ugyanott. Hivatalos órák 9—12 és 3—6-ig. — *A hazai termékek állandó kiállitása, a kereskedelemtörténeti gyüjtemény és háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség utasitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban Nyiva: 9—12-ig. d. u. 3—6-ig. — *A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyüjteménye* ez évi szeptember 1-től kezdve az ünnepek és vasárnapok kivételével d. e. 10 órától d. u. 1 óráig ismét nyitva áll. — *Fonó-, szövő-, ruházati és bőrdiszmü ipari kiállitás* 9-től d. u. 6-ig, a városligeiparcsarnokban. A *külföldi kirendeltségek* központi üzlet- vezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., váczi-körut 32.

IDEGENEK NÉVSORA.

Hungaria szálloda. Gr. Orssich P. és kisérete Bécs. — Br. Pont A. neje és kisérete Bécs. — Br. Dartoni A. Milánó. — Br. Jernascone J.-né London. — Jones H. London. — Van-Bommel J. Zaadan. — Sipsoni M. Bukarest. — Litta-Matignani K. Róma. — Jakab A. és családja Kassa. — Tauwels M. Brüsszel. — Valiere H., Golliez H. Leusanne — Charbullier M. és neje Genf. — Boström A. Stockholm. — Abeles M. Prága — Bornstein M. Strassburg. — Krahmann M. Berlin — Dr. Salacz S. Marienbad. — Dohmányi G. Pozsony. — Lévy J. Paris — Hoogenstraaten E. Leyden. — Blau E. Zágráb. — Fuchs J. Daruvár. — Portheim P. Prága. — Mattersdorfer O. Lipcse. — Faber G. Madeira. — Dr. Hevesi B. Karansebes. — Chmell E. Jägerndorf. — Ransburg F. Arad. — Gulden P. Lipcse — Leowy B. Hamburg. — Brown M. London. — Schreiber L. Debreczen. — Gracsanyi József Pozsony. — Sternthal A. és neje Pozsony. — Katz M. Berlin. — Gerich E., Stein L., Schaeden R., Seidl J., Glas S., Wackerow K., Hansel R. Bécs.

Orient szálló. Sargay T. Szeged. — Havas S.-né Moravicza. — Schubert F. Bártfa. — Oláh E. Kis-Jenő, — Gal R. H.-M.-Vásrhely. — Krischer J. Dognácska. — Schwarcz M. Kassa. — Bunkó J. Szatmár — Schütz F.-né Steyerlak. — Békéssy F. Arad. — Singer S. Krakó. — Drasche J. Prága — Széman L. Nagybánya. Márkus G. Kürth. — Szigeti N. Pozsega. — Papp S. Nadudvar. — Totola J. Sümeg. — Laky L. Aranyos-Maróth — Csánk L. Apácza. — Füzeséry B.-né Zemplén. — Passing H. Brüszel. — Stanovszky N. M.-Csány.

Pannonia szálloda. Gr. Jankovich L. Zala-Egerszeg. — Repánszky G. Kassa. — Mayer J. Murány. — Jausen P. Szamos-Ujvár. — Matolcsy S. Czegléd. — Albrecht A. O-Becse. — Perecz G. Verona. — Bárcsy R. Paczin. — Stiegler K. Liptó-Ujvár. — Frankovich S.-né Ungvár. — Grünn K.-né Martonvásár. — Koszka L.-né Pápa. — Haltenberger P. Kassa. — Pangarszky M. Bécs. — Hadry J. Szabadka. — Machleid J. Czácza. — Mészáros L.-né. Mezőtur. — Várady V. Maros-Vásárhely. — Kozma V. M.-Szilyed. — Haberényi E. Pécs. — Gaál L.-né Veszprém. — Papp Gy. A.-Lónya. — Tarnay Gy. Miskolcz. — Gramga F. Eisenach. — Clemmann R. Tata. — Meskó L. Nyiregyháza. — Horváth A. Mitrovicz. — Rimler Lajos L.-szt.-Miklós.

Nádor szálloda. Kemach J. és neje Bécs. — Wimmer K. Laibach. Dr. Fent A. Bécs-Ujhely. — Lohan L. Lugos. — Dr. König I. Csúsz. — Rechner K. és családja Kolozsvár. — Szőts Péter Szolnok. — Varga S. Ujlak. — Wagner H. Nagyszeben. — Seydl Á. Temesvár. — Luft Sándor Pozsony. — Kormos E. Szeged. — Tallós József Győr. — Hartmann Frigyes Szászrégen. — Weisz Albert Dées. — Kehrmann V. Brünn. — Rosner E. Bazin. — Winkler A. Kecskemét.

József főherczeg szálloda. Papp J. Predál. — Kulcsár Z. Fogaras. — Gyorgyovitsch A. Belgrad. — Karnbach F. Budapest. — Stucken G. Einbeck. — Prolneska S. N.-Szeben. — Bischert J. Varsó. — Aranyi Pál Zombor. — Jackó S. Nyiregyház. — Franck A. Arad. — Begmarik F. Péterváros. — Fugertl J. Szepes Béla. — Gyöll J. Baja. — Kraimert I. Pécs. — Molnár K. R. Kőrös. — Huber V. N.-Kanizsa. — Kőrösy Sándor Zágráb. — Szamert K. Fiume. — Kovács Ö. Kassa. — Vörtner I. Szeged. — Walter J. Orsova. — Boldog S. Brassó.

Metropole szálloda Kohn M. Késmárk. — Bedő F. Pécs. — Leuchtag L., Burgesthaller F. Bécs. — Dr. Radinyi Gy. Rozsnyó — Dr. Pfitzner Gy., Sugár M. Léva. — Buchbinder L. Prága. — Pavlovits J. Belgrád. — Dr Mikite S Ungvár. — Horváth K. Veszprém. — Wuits V. Zenta. — Dr. Platz B Szeged. — Czipkoy J. Vinkovne. — Kalocsay Zs. Szatmár — Grünwald S. Szombathely. — Menczl M Kassa. — Szeidl H., Hermann S. Bécs. — Tausig J. N.-Bicse Briele P., Hehle A. Berlin. — Sugár S. Miskolcz. — Güns B. Dunaföldvár. — Frank K. Belyp. — Iványi S. Bécs. — Sárosi G. Balasa-Gyarmat. — Csermák J. Fiume. — Felkó A., Szita J. Debreczen. Szelyan B. Bécs.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, 1900 szept. 22-én.

CARMEN.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzette Bizet. Szövegét Merimée Prosper beszélye után irták Meilhac és Halévy L. Forditotta Ábrányi Emil.

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 156.

Budapest, 1900 szept. 22-én.

Másodszor:

Aranyasszony.

Vigjáték 3 felv. Schönthan és Koppel Ellfeld német verses vigjátéka után magyarositotta Makai Emil.

Személyek:

Éva	Alszegi
Gerlevary	Náday
Znojemszki	Ujházi
Ágnes	Maróthy
Borbála	Vizvárinó
Péter	Dezső
Balázs	Hetényi
Gyuszi	Ligeti

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Budapest 1900 szept. 22-én.

Ábrányiné Wein Margit assz. vendégfelléptével.

Szulamit.

Zsidó daljáték 4 felv. Kövessy Albert átdolgozásából irták Beöthy L. és Makai E. Zenéjét összeállitotta és részben szerzette: Donáth Ede.

Személyek:

Monaöh	Mátrai
Szulamit	Ábrányiné
Áron	Sarlai
Abigail	Ledofsky
Absolon	Ladiszlay
Cingitang	Kardos
Beliezár	Bessenyey
Avidonó	Giréth
Jeremiás	Odry
Cipora	Gombaszögi

Kezdete 7½ órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Budapest 1900 szept. 22-én.

Hamlet dán királyfi.

Tragédia 5 felv.

Kezdete 7 órakor.

Uránia

Magyar tudományos szinház.

Budapest. 1900 szept 22-én.

Páris 1900-ban.

Kezdete ½8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1900 szept. 22-én.

Párisi élet.

Operette 4 felv. Irták Meilhac és Halévy. Ford. Reiner F. Zenéjét szerzé Offenbach.

Személyek:

Gondremarck	Németh
PontaMatadores	Kenedich
Frick	K vács
Raoul	Szirmai
Bobinet	Raskó
Gondremarckné	Baán N.
Gabrielle	Küry
Metella	Kápolnai
Pauline	Bá dy
Quimper-Karadec	Siposné
Folleverdure	Baán M.
Urbain	Ujvári
Alfréd	Szerdahelyi

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest. 1900 szept. 22-én.

Először:

A takácsok.

Szinmü 5 felv. Irta Hauptmann G. Ford. Komor Gy.

Személyek:

Dreissiger	Szathmáry
Dreissigerné	Rostagni
Pfeifer	Tapolczai
Neumann	Győző
Gyakornok	Erdősi
Weinhold	Győző
Kittelhaus	Mátrai
Kittelhausné	Mátrainé
Bäcker	Fenyvesi
Baumert	Gál
Ansorge	Balassa
Hilse	Hegedüs
Gottlieb	Bihari
Lujza	Jászai
Milka	Halász
Jäger	Góth
Baumertné	Hunyady
Emma	Berzétei
Berta	Nógrády
Welzel	Vendrei
Welzelné	Makróczyné
Anna	Varsányi
Wiegand	Szerémy
Hornig	Gyöngyi
Wittig	Kazaliczky
Wenglerné	Szerémy G.
Hilsené	Nikó

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Budapest, 1900 szept 22-én.

Az aranyember.

Eredeti dráma 5 felv.

Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek

A nemzeti szinház müsora: *Vasárnap* Aranyasszony (harmadszor).
A népszinház müsora: *Vasárnap* Piros bugyeláris.
A magyar szinház müsora: *Vasárnap* A Gésák.
A vigszinház müsora: *Vasárnap* A takácsok (másodszor).
A fővárosi nyári szinház müsora: *Vasárnap* délután Hadjárat a békében, este A denevér.

Somossy-mulató.

Utolsóelőtti hét.

CONTINENTAL

EDEN SZINHÁZ

Fantasztikus látványosságok vállalata.

Ma este 8 órakor

High-life előadás.

Az előkelő társaság légyottja.

Vasárnap két nagy előadás.

½4 órakor — Délután mérsékelt beléptidij. — 8 órakor

Délután röviditlen müsor.

A délutáni előadás a családok és a környékben lakó közönség figyelmébe ajánltatik.

Szellemek és kisértetek eredeti idéztetések. — **Don Juan a pokolban.** Fantasztikus némajáték titokzatos idéztetésekkel. — Casztroi vár romjaiban. — Az ördög játéka Kisértetek táblája. — Flamma, a pokol leánya. — Repülő fejek. — Hamupipőke.

Az élő Metamorfozis — Signorina Bertoletti első fellépése.

Mozgó fényképek uj müsorra.

Opera comique előadják a mysztikus törpék

Trobadour, Parasztbecsület stb. stb.

Az illuziók palotája uj müsorral. Virágzó kaméliák. Bachus-ünnep. Kama Sontra csodát. A nemzetek zászlóünnepe.

THE GHOST CABINET — hölgyek és urak rögtöni el tüntetése.

A rémes müterem. Werner és Amoros angol társulat eredeti bohózatos némajátéka.

Óriási élőképek tára modern mesterek müvei után.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080 — Ma este az étteremben **Balogh Károly** ismert s kedvelt zenekara játszik. Kezdete 8 órakor.

Tánczoktatási jelentés.

Wilschinsky S.-féle kitünő hirben álló táncziskola **Wesselényi-utcza 17. sz.** Beiratások naponta d. u. 5 órától kezdve; tanitás bármely időben, a legujabb szalon és társastánczokban, több évi bel- és külföldön gyüjtött tapasztalatok eddig még senki által fel nem mutatott kitünő tánczrtani módszerem szerint. Kivánatra külön tanitás, házban vagy házon kivül. **Hölgyeknek különös kedvezmény.**

Alulirott tisztelettel ajánlja a legszebben és legkényelmesebben berendezett **szalon termeit**, lakodalmak, bálok és egyéb ünnepélyekre, kiszolgálás stb. a legolcsóbb árakon.

Szives rendeléseket kér kitünő tisztelettel

Wilschinsky S.

Budapest, VII., Wesselényi-utcza 17. sz.

39382

BRONNER MIKSA

Français-kávéház

Andrássy-ut 32. szám 39437

a világhirü székesfehérvári

Darázs Károly

kitünő szolista, legjelesebb zenekarával naponta hangversenyez.

Budapesti látványosság. Chambre-separé.

FOLIES CAPRICE

9 órakor Ma 9 órakor

Der Hausjude.

10 órakor 10 órakor

Szenzácziós ujdonság!

Ügyvédek alkonya.

Eredeti magyar bohózat. Irta egy ősjogász. Rendező: Rott Sándor.

11 órakor 11 órakor

Hotel Narrenhaus.

Bohózat. Irta: Leitner H.

Sisters Valerie

angol ének- és tánez-duettisták.

Putzer György nagyvendéglő éttermei

Deák-tér.

A pinczehelyiségben ma és minden este

SCHREIER S.

hirneves hegedümüvész és flageolet-király, a bécsi zeneakadémia hirneves müvészének zenekara hangversenyez.

Számos látogatást kér

Putzer György

vendéglő-tulajdonos.

39429

A legjobb **magyar konyha** az **Erdélyi Mintavendéglőben** VI., Dalszinház-utcza 8. sz. (a m. kir. Opera mellett).

Nyitva éjjel 3 óráig.

Olcsó árak. Kitünő kiszolgálás.

Borok: Teutsch B. József cs. és kir. udv. szállitó segesvári pinczéiből.

Számos látogatást kér mély tisztelettel *Spiegel Ignácz* vendéglős.

Nyitva éjjel 3 óráig. 39275

Értesités!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy a **VIII. ker., Tavaszmező-utcza 7. sz.** alatt 1796. év óta fönnálló **Morbitzer Lőrincz**-féle Steinschreiberhez czimzett

vendéglőt

megvettem és f. hó 22-én megnyitom. Főtörekvésem oda irányul, hogy a nagyérdemü közönség pártfogását saját kezelésü jó, kizárólag valódi magyar boraimmal és kitünő konyhámmal kiérdemeljem. **Diszes termemet és különhelyiségeimet esküvők, eljegyzések, mulatságok, banketteket, szüreti ünnepélyek, bálok vagy bármily összejövetelekre jutányos áron ajánlom.** Van szerencsém egyidejüleg értesiteni, hogy a Gellérthegyen levő **nyári üzletemet** folyó hó 22-én a téli idényre jövő évi április hó 1-ig bezárom. — Szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Doktor László vendéglős, VIII., Tavaszmező-utcza 7. sz.

39441

Vizállás, 1900. szeptember 21-én.

Állomás	Czentiméter	
Inn:		
Schärding	+ 85	
Duna:		
Passau		
Linz	— 108	> 7
Bécs	— 11.	< 2
Pozsony	+ 9.	3
Komárom	+ 14.	< 2
Budapest	+ 1.0	< 4
D.-Földvár		
Mohács	+ 13.	8
Gombos	+ 1.0	< 5
Ujvidék	+ 10.	< 7
Zimony	+ 7.	4
Pancsova	+ 20	< 12
Drenkova	+ 39	< 3
Orsova	+ 11.	< 1
Vág:		
Szered	+ 48	< 2
Rába:		
Győr	+ 175	
Dráva:		
Zákány	— 46	< 2
Barcs	— 15	
Eszék	+ 92	< 2
Száva:		
Sziszek	— 72	
Mitrovicza	+ 10	< 4

Állomás	Czentiméter	
Béga:		
Kiszető	+ 68	> 5
Temesvár		
N.-Becskerek	— 39	<
Tisza:		
M.-Sziget	+ 20	< 2
Técsőaza	+ 2	2
Tisza-Ujlak	— 70	> 2
V.-Námény	— 10	< 2
Záhony (Csap)	— 192	< 4
Tokaj	— 80	1
Tisza-Füred	— 74	5
Szolnok	— 92	< 2
Csongrád	— 133	< 5
Szeged	— 68	< 6
Török-Becse	— 75	< 6
Titel	+ 91	< 5
Körös:		
Sebes: N.-Várad	— 22	< 2
Fekete: Tenke	— 7	
Fehér: B.-Jenő	— 20	
Kettős: Békés	+ 8	
Hármas: Gyoma	— 45	< 1
Maros:		
Arad	— 116	< 2
Makó	— 26	< 3

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt. > áradat < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1900. szept. 21-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maxi-mum	mini-mum
Akna-Szlatina	69·5	+ 12.6	E 4	4	—	22	9
Szatmár	65·0	+ 11 9	SW 2	◉	1	24	14
Ungvár	65 2	+ 1 .6	NW 1	◉	1	23	11
Eger	68·2	+ 16.2	SW 1	4	—	—	—
Késmárk	6·6	+ 1·5	—	4	2	—	8
Árvaváralja	68·3	+ 13.7	N 2	2	2	21	14
Selmeczbánya	67·7	+ 15.2	W 4	2	—	23	14
N.-Szombat	—	—	—	—	—	—	—
Budapest	67·9	+ 16 9	—	3	3	24	17
Ó-Gyalla	68·9	+ 15.7	W 1	4	26	23	15
Magyar-Óvár	69·9	+ 16.8	SE 1	4	78	20	16
Sopron	66·9	+ 16.9	NW 2	4	1	23	16
Hereny	68·5	+ 17.0	N 1	3	1	23	16
Keszthely	69 7	+ 18.6	—	3	—	21	12
Pécs	68·4	+ 17.9	—	◉	1	23	17
Zágráb	68 9	+ 16.6	—	◉	—	22	16
Károlyváros	69·4	+ 17.3	—	◉	2	23	13
Fiume	6·6	+ 17.4	NW 1	4	—	24	16
Cirkvenica	68·0	+ 18 5	—	3	3	22	17
Debreczen	68 1	+ 14.5	NE 1	4	—	27	10
Kis-Kartal	67 7	+ 15.8	—	4	7	27	15
Szolnok	67·9	+ 1 .2	NW 3	3	4	23	14
Szeged	68 3	+ 15·3	—	◉	1	24	15
Arad	68·7	+ 16 7	SW 2	3	—	23	14
Zsombolya	68 0	+ 14 2	—	◉	1	26	12
Temesvár	6 .6	+ 14 5	E 2	4	—	25	9
Pancsova	67·	+ 18.2	SE 1	2	—	25	15
Drenkova	68·2	+ 13.9	NE 2	4	—	24	12
Nagy-Várad	68 4	+ 15.3	SE 2	4	—	24	13
Kolozsvár	68 2	+ 13.8	SE 1	3	—	22	6
Nagy-Szeben	—	—	—	—	—	—	—
Bécs	70·5	+ 15	N 2	3	—	21	16
Salzburg	69 9	+ 16.0	—	≡	—	25	15
Klagenfurt	68·5	+ 16.	NE 1	≡	2	21	8
Póla	67·9	+ 18 0	—	4	—	24	17
Lesina	67·9	+ 21 2	—	4	—	28	20
Torino	68·	+ 17 2	—	0	—	22	17
Florencz	67·3	+ 19.5	E 0	4	—	25	19
Róma	67·2	+ 19.0	N 3	4	41	25	19
Nápoly	—	—	—	—	—	—	—
Brindisi	65·6	+ 24.2	SE 3	1	—	31	18
Palermo	6 ·8	+ 20.3	E 3	3	—	31	18
Málta	65·6	+ 23.9	S 2	1	—	27	22
Zürich	70 8	+ 15.	—	∞	—	—	—
Sarajevo	68 6	+ 10 0	S 1	3	—	27	10
Sulina	69·4	+ 19.1	SW 1	0	—	20	13
Szófia	—	—	—	—	—	—	—
Athén	—	—	—	—	—	—	—
Hamburg	71·4	+ 10.9	SW 3	2	—	—	—
Berlin	72 3	+ 1 .3	W 1	3	1	—	—
Biarritz	69·8	+ 18.4	SSW 2	3	—	—	—
Nizza	6·6	+ 21.0	—	3	—	—	—
Páris	72·5	+ 9 1	N 1	0	—	—	—
Christiansund	58·1	+ 11.1	WSW	3	—	—	—
Stockholm	0·0	+ 11.9	SW 2	◉	—	—	—
Szent-Pétervár	6 ·9	+ 1.2	SW 0	≡	—	—	—
Moszkva	—	—	—	—	—	—	—
Varsó	69·7	+ 9.3	NW 0	4	2	—	—
Kiev	67 0	+ 2.3	—	4	—	—	—

A szélirányok előlése: N = észak. E = kelet. S = dél. W = nyugot. — **Felhőzet:** 0 = egészen derült, 1 = több nyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ◉ = eső, ✳ = hó, ≡ = köd, ⚡ = zivatar.

Az uj maximum a kontinens nyugati részén nagyobb terjedelmet öltött, mig a régi délkeleti maximum alig ismerhető fel Románia felett. Északon a depresszió tovább vonul kelet felé.

Az európai időjárás változóan felhős és szórványosan esős. Hazánkban töle annak nyugoti részein keletkeztek kisebb-nagyobb helyi esők: Magyar-Óvárról felhőszakadásszerü (78 mm.) záport jelentenek. A hőmérséklet állandóan magasabb a normálisnál.

Prognozis: Tulnyomóan derült, száraz és meleg idő várható.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1900. szeptember 21.

Időjárás borult	Vizállás reggel 7 órakor 1·4 cm.	Hőmérő reggel 7 órakor + 17 C.	Légsulymérő reg. 7 ó. 773 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonaneműek. — Árak koronaértékben.

a) Kész áru.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 klgr.-kint. — A minőségi suly hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	74		75		76		77		78		79		80		81	
tiszavidéki	—.—	—.—	7.20	7 35	7.35	7.50	7.45	7.60	7 60	7 70	7.65	7.80	7 75	7.85	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérm.	—.—	—.—	7.15	7.35	7 35	7.50	7 45	7 60	7.60	7.70	7.65	7.80	7.75	7.85	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	—.—	—.—	7.15	7.25	7.25	7.40	7.40	7.50	7 50	7.60	7.55	7 65	7.65	7.75	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bánság	7 20	7 30	7 30	7 40	7.40	7.50	7.50	7 60	7.60	7.75	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	7.25	7 35	7.40	7 45	7.45	7 55	7.55	7.65	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
szerb átm.	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
román	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bolgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

Minőség		Árfolyam kor.-tól	kor.-ig
Rozs — 50 kg.-kint	Elsőrendü	6.85	7.05
	Középminőségü	6.63	6.90
Árpa — 50 kg.-kint	Takarmány, elsőrendü	5.90	6.10
	másodrendü	5.50	5.80
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	felsőmagyarországi	—.—	—.—
	dunantuli	—.—	—.—
	—	5.70	5.80
Köles — 50 kg.-kint			
Zab — 50 kg.-kint	Elsőrendü	5.30	5.50
	Középminőségü	5.10	5.25
Tengeri 50 kg.-kint	Belföldi	6.40	6.50
	Román v. bolgár	6.40	6.45
	Szerb	—.—	—.—
	Cinquantin	—.—	—.—
Repcze 50 kg.-kint	Káposzta	13.50	14.—
	Bánsági	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Pénz korona	Áru korona
Buza 50 kg.-kint	1900 szeptember	—.—	—.—
	október	7.62	7.63
	junius	—.—	—.—
	1901 április	8 07	8.08
Rozs 50 kg.-kint	1900 október	7.16	7.17
	május	—.—	—.—
	1901 április	7 47	7.48
Tengeri 50 kg.-kint	1900 augusztus	—.—	—.—
	szeptember	6.65	6 70
	1901 május	4.99	5.—
Zab 50 kg.-kint	1900 október	5 21	5.23
	1901 április	—.—	—.—
	junius	5.51	5.53
Kap.-repcze 50 kg.-kint	1900 szeptember	—.—	—.—
	február	—.—	—.—

II. Leszámoló árfolyamok

Buza 50 kg.-kint május	7 57
Rozs 50 kg.-kint május	—.—
Tengeri 50 kg.-kint május	6.55
Zab 50 kg.-kint május	—.—
Árpa	—.—
Káp.-Repcze	—.—

III. Különféle termények.

Ár 100 kilogrammonkint.

		Faj	Pénz korona	Áru korona
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Disznózsir	budapesti	61.—	61.50
		vidéki	—.—	—.—
50 kg.-kint	Szalonna	magyar la légenszáritott vidéki	—.—	—.—
		városi légenszáritott, 4 darabos	53.—	54.—
		3	54.—	55.—
		füstölt	—.—	—.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett. Minőség 500 grammonkint 50 kg.-kint	Szilva	bosniai, 1898 évi, usance-minőség	—.—	—.—
		100 darabos	—.—	—.—
		85	—.—	—.—
		szerbiai usance-minőség	—.—	—.—
		100 darabos	—.—	—.—
		85	—.—	—.—
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Szilvaiz	szlavoniai 1898	—.—	—.—
		szerbiai 1898	18.—	18 50
50 kg.-kint	Heremag	luczerna magyar, 1899	—.—	—.—
		lóhere aprószemü 1899	—.—	—.—
		középszerü 1899	—.—	—.—
		nagyszemü 1899	—.—	—.—

IV. Hajózási fuvardij.

	Honnan	fillér
Duna	Pancsova	54—58
	Ujvidék	48—50
	Bezdan	40—42
	Kalocsa	30—32
	D.-Földvár	28—30
Tisza	Szentes	66—70
	Szeged	62—64
	Zenta	60—62
	Titel	50—52
Száva	Mitrovicz	64—68
Béga	Temesvár	82—86
	N.-Becsk.	62—64

A fuvardij 100 kilogrammonkint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetik. Győrbe a fuvardijtétel 20 fillérrel magasabb.

B) Értéktőzsde.

Kamat-láb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	áru
	I. Államadósság.		
	a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100,500, 1000 ar. frt nevért. drbok, adóm. 100 ar. frt = 240 k.	95.70	96.20
4 %	Aranyjáradék, 10,000 ar. frt névért. dbokb. adóm. 10,000 ar. frt = 24.000 k.	—.—	—.—
4 %	Aranyjáradék, adómentes, 100 ar. frt = 240 k.	95.70	96.20
	szeptember köz.	80.90	81.40
3½%	Koronaértékü járadék, adómentes	90.80	91.20
4 %	szeptember köz.	90 85	91.05
4 %	1876. kel. vas. államk. ar. frtb. 100 ar. frt=240 k.	97.50	98.50
4½%	1889. államv. aranyk., adóm. 100 ar. frt = 240 k.	100.—	101.—
4½%	1889. évi államvasuti ezüstkölcsön	99.60	100.10
3 %	Államk. vask. czelj. ar. adóm., 10 f. sterl.=240 k.	77.50	78.50
—	1870. nyereményk., 100 frtos drb 100 frt = 200 k.	162.75	163.75
—	1870. 50 frt = 100 k.	162 75	163.75
4½%	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	98.25	99.—
4½%	Horvát-szlavon	99.50	100.50
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	90.—	91.—
4 %	Horvát-szlavon	[illegible]	[illegible]

Kamat-láb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	áru
4 %	Tiszai és szegedi nyeremk. adóm., 100 frt = 200 k.	142.—	143.—
4½%	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
4⅕%	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	97.10	97.60
4⅕%	május—november	97.10	97.60
4⅕%	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	96.85	97.35
4⅕%	április—október	96.85	97.35
4 %	Aranyj., adóm., ar. frtban, 100 ar. frt = 240 k.	96.85	97.35
4 %	Koronaértékü járadék	97.15	97.65
3⅕%	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. = 525 k.	163.50	165.50
4 %	1860. 500 o. é. = 1000 k.	132.—	133.—
4 %	1860. 100 = 200 k.	161.50	163.50
	1864. 100 = 200 k.	195.—	197.—
	1864. 50 = 100 k.	195.—	197.—
	c) Idegen államadósságok.		
6 %	Bolgár államv. zálogkölcsön 100 ar. frt = 240 k	80.20	81.—
2 %	Szerbia ny.-kölcsön 100 frank = 96 k	73.50	75.50
2 %	100 = 96 k. o. felülb.	75.50	77.50

Kamat-láb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	áru
	II Más kölcsönök.		
4 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	88.50	89.50
4½%	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1898. évről	97.50	98.50
4½%	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	96.	97.—
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	92.—	93 —
4 %	Temes-bégavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	89.40	90.—
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½%	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	98.—	99.—
4½%	Egyesült Bpesti fővárosi takarékpénztár frtban	98.—	99.—
4 %		91.—	92.—
6 %	Egyes. tégla- és czementgyár r.-t. elsőbbs. k.	102.—	103.—
4½%	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	99.—	100.—
5 %	Kisbirtokosok országos földhitelint. frtban	101 50	102.50
5 %	50½ évre	101.—	101.50
4½%	50½ évre frtban	98.—	99.—
4 ½	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv.	96.50	97.25
4½%	járadékjegy visszafiz. 102%	96.50	97.—
4½%	Záloglevél koronaértékben	98.—	99.—
4½%	Magyar földhitelint. o. é. frtban	99.50	100.50
4 %	41 évre	91.50	92.—
4 %	koronaértékben 50 évre	91.25	91.75
3½%	koronaértékben 63 évre	80.50	81.50
4 %	szabály. és talajjav. frtban	91.—	92 —
4½%	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	95.—	96.—
4 %	50 évre	91.50	92.50
4 %	50 évre 105%	93.—	94.—
4½%	Magyar jelzálogkitelbank frtban	98.—	99 —
4½%	50 évre	98.—	99.—
4 %	frtban	93.—	94.—
4 %	60 évre	93.—	94.—
4½%	közs. kötv. 50 évre frtban	97.25	98.25
4½%	közs. kötv. 50 évre	97.50	98.50
4 %	közs. kötv. 50 évre frtban	97.—	98.—
4 %	közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	101 —
3½%	k. k. 60 é. 100 frk. = 96 k.	—.—	—.—
4 %	nyer.-kötv.	116 —	117.—
4 %	osztr. felülb.	118.25	119.25
3 %	nyer.-kötv.	103.—	104.—
4½%	Magyar országos közp. takarékpénzt 40 é frtban	98.—	99.—
4½%	50 é.	98.—	99.—
4 %		91.—	92 —
4½%	M. takarékp. közp. jelzálogb. 1, 2, 3, 6, 7, 8. kib.	98.—	99.—
4½%	4., 5. kib.	97.	98 —
4 %		89 75	90.75
4½%	közs kötv.	97.—	98.—
4 %		90.50	91.50
5 %	Országos központi hitelszövetkezet kötv.	100	101.
4 %	Osztrák.magyar bank 40½ évre frtban	97.75	98.75
4 %	50 évre	97.75	98.75
4½%	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv. 50 évre frtban	98.25	99.25
4 %		92.75	93.75
4	zálogl. kor. ért.	92.75	94.75
4½%	Pesti m. keresk. bank frtban	98.25	99.25
4 %		92.75	93 75
4½%	közs. kötv. 50½ évre	98.—	99.—
4½%	közs. k. visszf. 110% frtb	102.—	103.
4 %	közs. k. visszf. 105%	93.25	94.25
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.		
5 %	Albina takarék és hitelintézet	101.—	102.—
5 %	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5 %	40 é. visszafiz. 110%	—.—	—.—
5½%	40 évre	—.—	—.—
4½%	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.50
5 %	Bosnyák-herczegovinai szabad. országos bank	—.—	—.—
4½%	Debreczeni első takarékpénztár	97.—	98.—
5 %	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	99.50	100.—
4½%	40 évre visszafiz.	98.50	99.50
4½%	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	98.75	99.75
4½%	közs. kötv.	98.50	99.50
5 %	Nagyv. b. ált. takp. 31½ é., vissz. 110%	102.—	—.—
5 %	40 évre, vissz. 106%	102.—	—.—
5 %	40 évre, III. kib.	101.75	102.25
4½%	35 évre, IV. kib.	98.75	98.75
5 %	Nagyszebeni földhitelintézet	102.50	103.50
5½%		106.—	107.—
6 %		106.—	107.
4½%	VI. kib.	98 75	99 75
3 %	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	118.50	120.50
5 %	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
4½%		97.50	98 50
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
4½%	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	97.—	98.—
4 %	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	92.50	93.50
4 %	Budapest villamos városi vasut r.-t.	95.—	96.—
4 %	Budapest-pécsi vasut	91.—	92.—
4 %	Déli vasut 100 marka = 118 k.	93.—	94.—
6 %	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
4 %	Kassa-oderbergi vasut 1889,	93.—	94.—
4 %	1889, 100 m = 118 k.	95.25	96.25
4 %	1891,	93.—	94.—
4 %	1891, 100 m. = 118 k.	95.50	96.50
4 %	(oszt. von.) 1889. ez.	95.50	96.50
4½%	Magyar folyam- és tengerhajózási r. t.	98.50	99.40
5 %	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	102.50	103.50
5 %	II. kib.	102.—	103. —
4 %	ezüst	92. —	93.—
6 %	Magyar ny. v. (székesf.-győr-gráczi vonal)	104.—	105.—
5 %	1874. kib.	102.50	103.50
4½%	Magyar v. els. k beruh. czélra, 100 m = 118 k.	100.25	101.25
4 %	Osztrák-magyar államvasut 1883. 100 m = 118 k.	—.—	—.—
3 %	X. kib. 1885 100 fr. = 96 k	—.—	—.—
4½%	Torontáli helyi érdekü vasutak	97.25	97 75

Osztalék 1899-re	Értékpapirok		Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	áru
	V. Bankok részvényei.			
16.—	Angol-osztrák bank	240	275.—	276.—
12.—	Budapesti bankegyesület	200	176.—	178 —
20.—	Első magyar iparbank	300	320.—	325.—
9.60	Fiumei hitelbank	160	163.—	165.—
—.—	Fővárosi bank-részvénytársaság	200	—.—	—.—
70.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000	—.—	—.—
12.—	Hazai bank-részvény-társaság	200	219.—	221.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200	210.—	220.—
—.—	Horvát kereskedelmi bank	240	—.—	—.—
30.—	Horvát leszámitoló bank	400	—.—	—.—
11.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	200	211.—	214.—
36.—	Magyar általános hitelbank	400	—.—	—.—
36.—	szept. k.	400	672.—	673.—
12.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	200	—.—	—.—
12.—	szept. k.	200	172.—	173.—
frc 25	Magyar jelzáloghitelbank	240	—.—	—.—
frc 25	Magyar jelzáloghitelbank szept. k.	240	431 —	432.—
30.—	Magyar kereskedelmi r. t.	400	400 —	405.—
28.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400	—.—	—.—
28.—	szept. k.	400	445.—	446.—
50.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	1000	930.—	950 —
36.—	Osztrák hitelintézet	320	—.—	—.—
36.—	Osztrák hitelintézet szept v.	320	657.25	657.75
—.—	Osztrák hitelintézet 1899. kib.	320	—.—	—.—
102.—	Osztrák-magyar bank	1200	1705.—	1715.—
150.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	1000	2600.—	2605.—
34.—	Unionbank	400	555.—	556.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
12.—	Belvárosi takarékpénztár	200	200.—	201.—
14.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	100	210.—	214.—
10.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	160.—	162.—
24.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r. t.	400 K.	413.—	414.—
124.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	600	2120.—	2130.—
36.—	Magyar általános takarékpénztár	600 K.	550.—	560.—
80.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	600	1380.—	1390.—
850 —	Pesti hazai első takarékpénztár	2000	15990—	16090—
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
20.—	Bécsi biztositó társaság	400	400.—	410.—
26.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	400	520.—	530.—
150.—	Első magyar általános biztositó társaság	2000	5160.—	5200.—
8.—	Fonciére, pesti biztositó intézet	100	190.—	195.—
16.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	200	243.—	248.—
8.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	185.—	190.—
—.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	600	1225 —	1275.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	800	450.—	460.—
—.—	elsőbbségi részv.	800	800.—	—.—
50.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500 K.	990.—	1010.—
—.—	Erzsébet-gőzmalom-társ.	400	435.—	440.—
—.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	310	230.—	232.—
—.—	Pesti hengermalom-társ.	800	940.—	980.—
24.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	400	410.—	430 —
20.—	Pesti Viktória-gőzmalom	400	270.—	275.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
—.—	Budapesti tégla- és mészégető r.-t.	200 K.	150.—	160.—
22.—	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	20	340.—	350.—
—.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.t.	200	10.—	20.—
10.—	Északm. egyesült kőszenb. és iparv.	200	240.—	245.—
10.—	Esztergom-Szászvári kőszénbánya r. t.	K. 400	—.—	—.—
12.—	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	200	225.—	230.—
—.—	István téglagyár r.-t.	200	60.—	65.—
—.—	Kassa-somodi kőszénbánya r.-t. id. elism.	60	10.—	12.
16.—	Kis-sebesi gránitbánya r.-t.	200 K.	286.—	292.—
30.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	320	875.—	900.—
30.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	348.—	355.—
4.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	200	196.—	200
30.—	Magyar asphalt r.-t.	200	338 —	342.—
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	200	212.—	214.—
—.—	Magy. gőztégla-, czem.- és gypszgyár r.-t.	200	—.—	—.—
16.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	200	183.—	186 —
—.—	Péterhegyi téglapar r.-t.	200 K.	100.—	110 —
24.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	200	656.—	653 —
12.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	300	175.—	180.—
	X. Vasmüvek és gépgyárak részv.			
—.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	100	240.—	260.—
84.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	159.—	164.—
24.—	Fegyver- és gépgyár részvénytársaság	300	—.—	—.—
200.—	Ganz és társa vasöntöde és gépgyár	800	3210.—	3230.—
12.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar waggon- és gépgyár r.-t.	200	340.—	350.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	400	—.—	—.—
18.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	206.—	208.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü r. t.	200	—.—	—.—
—.—	szept k.	200	532.—	533.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	400	225.—	230.—
22.—	Teudloff s Dittrich gépgyr.-t. A) sor. előlj.	200 K.	190.—	200.—
—.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	200	210.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
40.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	445.—	445.—
—.—	Franklin-társulat	300	520.—	530.—
—.—	„Kosmos" müintézet	200	20.—	30.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	400	355.—	365.—
160.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1000	2680.—	2720.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
70.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	1030.—	1050.—
12.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
80.—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	500 K.	1230.—	1250.—
12.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	200.—	220.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	270.—	275.—
12.—	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	222.—	225.—
200.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-nyenczegy.r.-t.	2000 K.	2500.—	2600.—
12.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	200	272.—	276.—
80.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	400	900.—	950.—
—.—	Első magyar sragyár r.-t.	500 K.	—.—	—.—
—.—	Első magyar részvény serfőzöde	600	2310.—	2340.—
24.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	400	471.—	481.—
16.—	Első magyar szálloda r.-t.	100	434.—	440.—
18.—	Első pesti spodium és csontliszt gyár	200	365.—	310.—
200.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	1000	2875.—	2975.—
56.—	Gschwindt-féle szeszgyár	400	884.—	890.—
12.—	„Hungária" müitrágya és kénsav-gyár	200	—.—	—.—
—.—	Jordán Viktor-féle bőrgyár r.-t. els. részv.	200	—.—	—.—
36.—	Kábelgyár részvénytársaság	400	580.—	590.—

Osztalék 1899-re	Értékpapirok		Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	áru
—.—	Kőbányai király serfőző r.-t.	200 K.	19.—	20.—
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	134.—	136.—
150.—	Magyar czukoripar r.-t.	1200 K.	1880.—	1900.—
12.—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	200	270.—	280.—
—.—	Magyar gazdaszövetség r.-t.	200	—.—	—.—
26.—	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	200	360.—	365.—
30.—	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	550.—	570.—
15.—	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	214.—	246.—
—.—	Mezőgazdasági ipar-részv.-társ.	400	—.—	—.—
—.—	Nagyszebeni villamossági r.-t.	1000	980.—	1000.—
32.—	Nemzetközi villamossági társaság	400	490.—	495.—
70.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	980.—	1000.—
—.—	Popper Lipót fáipar r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	200	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	62.—	65.—
32.—	Szegedi kenderfonógyár r. t.	400	570.—	575.—
—.—	Sziszeki tárházak r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	192	295.—	296 —
	XIII. Közlekedési váll. részv.			
28.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	200	489.—	492.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	200	—.—	—.—
—.—	Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	200	—.—	—.—
20.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	400	399.—	401.—
30.—	Budapesti közuti vaspálya társ.	200	—.—	—.—
30.—	szept köz.	200	601.—	602.—
—.—	id. részj.	200	—.—	—.—
20.—	élv. jegy		385.—	395.—
16.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	200	290.—	292.—
6.—	élv. jegy		80.—	85.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	200	—.—	—.—
5.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	115.—	125.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	4·0	—.—	—.—
frc 2	szept. köz.	480	113 —	114.—
frc 2	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	1050	774.—	779.—
16.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Kassai közuti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	400	351.—	355.—
15.85	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	200	395.—	397.—
20.—	Lonavölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	400 K.	352.—	356.—
—.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
3.20	Magyar-gácsországi vasut	400	408.—	410.—
19.88	Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	400	—.—	—.—
20.—	Magyar nyugoti vasut	400	415.—	425.—
19.78	Máramarosi sóvasut els. részvény	200	89.—	100.—
—.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	200	118.—	126.—
—.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	200	118.—	126.—
—.—	Marosvásárh.-szászreg. vasut els. részv.	200	—.—	—.—
12.—	Nagykikinda-nagybecskér. vasut els. r.	200	—.—	—.—
70.—	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	—.—	—.—
fr 28.50	Osztrák-magyar államvasut	400	—.—	—.—
fr 28.50	szept. végére	480	670.25	670.75
19.88			410.—	415.—
—.—	Pécs-barcsai vasut	200	—.—	—.—
—.—	Püspökladány F.-gyarm. h. é. v. r. els. r. K.	200	—.—	—.—
—.—	Szlavoniai h. é. vasut els. részvény	200	—.—	—.—
6.80	Szt.-Lőrincz-Szlatina-Nasicz h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
7.50	Temesvár-Módosi h. érd. v. r.-t. els. r.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Zsibó-Nagy-Bányai h. é. vasut els. r.	400 K.	360.—	370.—

Nevérték drbkint	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	áru
	XIV. Sorsjegyek.		
10	Bazilika sorsjegy	11.50	12.50
10	osztr. felülbélyegzéssel	12.50	13 50
—	nyeremeny-jegy	—.—	—.—
200	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	389.—	393.—
80	Budavárosi sorsjegy	123.—	125.—
80	osztr. felülbélyegzéssel	125.—	129.—
4	„Jó szív" egyesületi sorsjegy	6 —	6.50
4	osztr. felülbélyegz.	6.85	7.35
—	Magyar jelzáloghitelbank nyer.-jegy	20.—	22 —
—	osztr. felülb.	23.—	25.—
10	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	18.—	19.—
10	osztr. felülbélyegz.	20.25	21.25
—	nyeremény-jegy	—.—	—.—
24	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	21.—	22.—
24	osztr. felülbélyegz.	22 50	23.50
—	Osztrák földhitel-intézet nyeremény-jegy	27.—	29.—
20	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	42.50	43.50
200	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	392.—	396.—
p. p. 84	Pálffy sorsjegy	132.75	134.75
	XV. Pénznemek.		
	Arany, cs. és kir. vert	11.48	11.52
	kör.	11.42	11.47
	osztrák vagy magyar 8 frtos	19.32	19.35
	20 frankos	19.32	19.35
	20 markás	23.66	23.72
	török aranylira	—.—	—.—
	Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	118.35	118.55
	Francia bankjegy (100 frank)	96.25	96.55
	Olasz bankjegy (100 lira)	90.50	90.50
	Papirrubel darabonkint	2.56	2.57
	Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
	Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

Bank-kamatl.	XVI. Váltók árfolyama (látra).		Pénz	Áru
3½%	Amsterdam	100 hollandi frtért	200.65	200.40
4 %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
4 %	London	10 sterlingért	242.—	242 40
5 %	Német bankpiaczok	100 markáért	118.45	118 65
5 %	Olasz bankpiaczok	100 liráért	90 20	90.50
3 %	Páris	100 frankért	96.25	96.55
4½%	Svájczi bankpiaczok	100	95.70	96.—
5½%	Szentpétervár	100 rubelért		

Leszámitoló árfolyamok szeptember 18-áról.

Magyar ált. hitelbank	676.—
Osztrák hitelintézet	662.—
Magyar aranyjáradék	—.—
Magyar koronajáradék	—.—
Magyar ip. és keresk. bank	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	—.—
Magyar leszámitoló bank	—.—
Rima-Murányi vasmü r.-t.	—.—
Bpesti közuti vaspálya t.	—.—
Déli vasut	—.—
Osztr.-magyar államvasut	—.—
Budapesti bankegyesület	—.—
Első magyar iparbank	—.—
Hazai bank r.-t.	—.—
Pesti m. keresk. bank	—.—
Magy. jég- és viszontbizt.	—.—
Magyar czukoripar r. t.	—.—
M. takp. közp. jelzálogb.	—.—
Magyar asphalt r.-t	—.—
Belvárosi takarékpénztár r.-t.	200.—
Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t.	—.—
I. magyar ált. biztositó társ.	—.—
Ujlaki téglagyár r.-t.	—.—
Molnárok és sütők gőzm.	—.—
Egy. tégla- és cementgyár r.-t.	—.—
Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Első magy. gazd. gépgyár	—.—
Pesti hazai első takarékpénztár	—.—
Magyar ált. takarékpénztár	—.—
Salgó Tarjáni kőszénb. t.	—.—
Kőszénbánya és téglagyár r. t.	—.—
M. orsz. közp. takarékp.	—.—
Kassa-Somodi kőszénbánya	—.—
Budapesti vill. városi vasut	—.—
Bpesti vill. városi vasut uj kib.	—.—
Budapesti villamossági r.-t.	—.—
Magy. keramiai gyár r.-t.	—.—
Felsőm. bánya- és kohómű	—.—
Egyes. Bp. főv. takarékp.	2175
Angol-osztrák bank	—.—
Lujza gőzmalom r.-t.	—.—
Magyar villamossági r.-t.	246

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó)	4½%
Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál	4½%
Járadékok és bankzaloglevelek elzálogositásánál	5 %
Más értékpapirok elzálogositásánál	5½%

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

TELEFON 5166. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 5166

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Erzsébet-körut 51. (Oktogon.)

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 50. sz., (Baross-utcza sarkán.)

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám, valamint minden hirdetési iroda.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában, Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz. 37960

Butor. Dudik iróasztal-specziálista 100 különböző iróasztalt és könyvszekrényt tart raktáron legolcsóbb áron. Damjanich-utcza 50. sz. 39445

Vörös áfonya 5 kilós kosár bérmentve 4 kor. Ajánlja Mauks K. Szepes-Szombat. 8593

Irógép, keveset használt, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 11317

Butor. Sajátkészitményü kárpitos- és asztalos butorok legolcsóbban kaphatók. VII. Garai-utcza 44. a készitőnél. 38757

Malom-gőzgép négy éves, két pár köre, eladó. Bakos Csömöri-ut 28. 8589

Eladó gyümölcsfák. Több ezer nemes alma-, körte-, cseresznye-, meggy és őszi baraczk oltvány; szilva, dió és fenyő csemete eladó darabonkint 20—60 fillérért. Részletes árjegyzéket küld a nagybányai gazdasági egyesület. 39436

Birtok-eladás.

Hontvármegyében vasuttól egy órányira 227 holdas jófekvésü birtok (kétharmad szántó, egyharmad erdő és legelő), lakházzal és szükséges gazdasági épületekkel felszerelve szabad kézből eladó. — Vételárhoz (22,000 frt) 5—6000 frt készpénz szükségeltetik. Felvilágositást szivességből nyujt Winter Sándor és fiai Ipolyság. 8608

Vétel.

Uradalomtól vagy birtokostól óhajtok használt gőzcséplőt venni, melyet esetleg uj gépemre becserélnék. Ajánlat „Hazai 5650“ Schwarz József hirdető irodájába, Marokkai-utcza czimzendő. 8600

Zálogczédulákat, tört arany és ezüstöt legmagasabb árban vesz Schiller Izsó IV., Királyi Pál-utcza 12. sz. 39307

Alkalmazást keres.

Gazdasszonynak ajánlkozik egy fiatal özvegy idősebb urhoz. Czim M. J. VI., Dalnok-utcza 20. I. 16. 8610

Kisebb birtokra **felügyelőnek,** vagy kulcsárnak ajánlkozik bármikori belépésre, nővérével, vagy anélkül, 29 éves ref. vallásu fiatal ember, kinek a gazdálkodásban jártassága van. Jó bizonyitványnyal rendelkezik. Nővére a korai mesterséges baromfi költetést, költőgép nélkül nagy praxissal birja. Czim a kiadóhivatalban. 8588

Portási felügyelői vagy ehhez hasonló állást keres azonnali belépésre is ügyes, jóravaló, becsületes és megbizható 45 éves férfi. Jó bizonyitványokkal rendelkezik. Czim Mezei Hernád-u. 24. Budapest. 11320

Szakácsné, vagy más könnyebb foglalkozást keres a háztartás terén gyakorlott nő. Czime: Mészáros Anna, Konti-utcza 23. szám, 11. ajtó. 11332

Gyermekekhez ajánlkozik október 1-re magyar kisasszony, jó bizonyitványokkal, varrásban, kézi munkákban és a háztartási teendőkben jártas. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 8606

Alkalmazást nyer.

Gyermekleány aki apró gyermekek gondozásában, nevelésében jártassággal bir, szabást, varrást jól érti, háztartásban segiteni tud, rögtön felvétetik Röck Szilárd-utcza 2. III. em. 9. 11333

Oktatás.

Könyvelés könnyen és alaposan elsajátitható praktikus módszer alapján, és pedig ugy az egyszerü, mint a kettős könyvvezetés folyószámla kamatszámitással, kereskedelmi számtan és váltóisme, 6 hét alatt akár egyenkint, akár csoportokban Polcz M. J. főkönyvelőnél Budapest, Bulyovszky-utcza 28. sz. I. em. Értekezhetni déli 1—3 óra és esti $^1/_2$7—8 óráig. Elvállalja könyvek berendezését és mérlegek felülvizsgálását. 11325

Nevelőnőket, gyermekkertésznőket, bonneokat, félnapokra és egyes órákra bejáró tanitónőket, tanitókat, zene-, nyelvek-, rajz és festészet tanitására ajánl özvegy Nietschné Gerson Anna Budapest, Erzsébet-körut 52. 39337

Lakás és bérlet.

Két földszintes ház mester-utcza és Ferencz-körut sarkán, ipari czélokra alkalmas, november 1-től, esetleg több évre is, bérbe adandó. Bővebbet Dr. Perl Soma ügyvédi irodájában Andrássy-ut 41. sz. 11321

Különféle.

A t. cz. gazdaközönség figyelmébe! Van szerencsém a közelgő idény alkalmából gazdatiszteket, szeszfőzőket, gépészeket, valamint e szakmába vágó alkalmazottakat minden dij esköltség nélkül ajánlani. Krakauer Ármin, mezőgazdasági személyzet elhelyező intézet, Váczi-körut 19. szám. 39264

Hirdetési ügynökök.

Két ügyes és megbizható hirdetési ügynök október 1-től fix fizetés és jutalék mellett felvétetik. Olyanok is, a kik e szakmában még nem müködtek, kioktatást nyernek. Jelentkezni lehet a délelőtti órákban az „Egyetértés“ kiadóhivatalában.

Nagy vagyont, óriási jövedelmet, naponta 20—30 koronát, de évente legkevesebb **5—6000 koronát** szerezhet mindenki könnyü otthoni munkával — társadalmi állásra való tekintet nélkül, a ki a

„Kereskedelmi Vegyészet“

czimü könyv legujabb, kétszeresen bövitett és javitott kiadását megrendeli, mert ábala 540 oly foglalkozást sajátithat el, melyek bármelyikével, előképzettség és tőke nélkül férfi, nő, gyermek kényelmes és jövedelmező megélhetést biztosithat magának. A könyv első kiadásának bolti ára 6 kor. volt, ennek daczára a legujabb, kétszeresen bővitett legujabb, harmadik kiadást,

2 kor. 50 fillér

kedvezményes árért küldi meg mindenkinek a

„Kereskedelmi Vegyészet“ könyvkiadóhivatala

Ujpest, Lőrincz-utcza 24.

Ugyanitt csekély havi részletfizetésre bárminemü könyvek megrendelhetők. Könyvárjegyzék ingyen és bérmentve. 39156

Uj aranyozó, melylyel bárki azonnal moshatóan ujjá aranyozhat elavult tükör- és képrámát, szobrot stb. Üvegje ecsettel 80 kr., $^1/_4$ literes 3 frt, $^1/_8$ literes 1 frt 50 kr. Megrendelhető Kertész Tódornál Budapest, Kristóf-tér. 39431

BUTOR.

Ebédlő, háló- és uri-szoba berendezések a legegyszerübbtől a legremekebb kivitelig, olcsón kaphatók

KRETSCH ADOLF butor-termeiben 39406 **IV., Szervita-tér 8., I. em.**

Unentbehrlich für jeden Haushalt! Illustrirtes Budapester Kochbuch. Verfasst von Josefa St.-Hilaire und mehreren Andern. Mit einem Anhang: **Die Schatzkammer der praktischen Hausfrau.** Aus dem ungarischen übersetzt von Marie Zöld. **Mit besonderer Rücksicht auf die ungarischen Nationalspeisen!** Preis geheftet 2 K. 80 Heller, gebunden 3 K. 60 H. Robert Lampel's Verlagsbuchhandlung (F. Wodianer und Söhne) Budapest, Andrássy-ut 21.

Mi kell a magyarnak? Talán a közigazgatás államositása? Kinai foglalás? Adóemelés? Nem! nem!! és ezerszer nem!!! Hanem igenis az kell, hogy jókat kaczaghasson ebben a szomoru világban! Ezt pedig legbiztosabban és legolcsóbban elérheti, ha mozgósit néhány Wekerle-tallért és megrendeli magának ezeket a könyveket:

A nevető Magyarország. A legujabb adomák egyetemes gyüjteménye. Összeállitották: Gracza György és Follinus Emil. Közel ezer kaczagtató adoma. Ára füzve 3 kor. 60 fillér; kötve 4 korona.

Ejnye be jó! Képes és képtelen adomák és mókák. Garmadába hányta Murai Károly. Négy kötet. Ára kötetenkint 1 kor. 20 fillér. Minden kötet külön is kapható.

Minden bus hazafinak szivesen megküldi Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedése (Budapest, Andrássy-ut 21.) a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett.

Mariska a kis pesti baba-szakácsnő. Kis szakácskönyv jó kis lányok számára. Irta Rántásy Janka. Ára 40 fillér. Kapható Lampel Róbert (Wodlaner F. és Fiai) könyvkereskedésében (Andrássy-ut 21.) a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett.

Pályázatok

(a Budapesti Közlönyből.)

Csáktornyai királyi jbirósagnál irnok. Kaposvári k. tvszéknél jegyző. M-szigeti k. tvszéknél biró. Gödöllői kir. jbiróságnál albiró. Szatmári kir. tvszéknél aljegyző. Temes-kubini királyi jbiróságnál albiró. Szinérváraljai királyi jbiróságnál albiró. Rózsahegyi kir. tvszéknél aljegyző. Fiumei magy. kir. adóhivatalnál gyakornok. Budapesti királyi tud. egyetemnél hivatalszolga. Egri kir. ügyészségnél alügyész. Ujpesti királyi jbiróságnál hivatalszolga. Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóságnál számgyakornok. Hajdu-böszörményi kir. jbiróságnál aljegyző. Balassa-gyarmati m. kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazó gyakornok. Szolnoki kir. ügyészségnél dijnok. Abrudbányai kir. adóhivatalnál adótiszt. Pancsovai k. tvszéknél aljegyző. Nagy tapolcsányi kir. jbiróságnál irnok. Székesfehérvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál kezelőtiszt. Szerencsi k. jbiróságnál irnok. Temesvári királyi tvszéknél aljegyző. Felvinczi kir. jbiróságnál végrehajtó. Homonnai kir. jbiróságnál telekkönyvi átalakitó dijnok. Fiumei áll. felsőleányiskolánál mennyiségtan-természettani r. tanár. Beszterczei királyi tvszéknél telekkönyvi átalakitó dijnok. Szászrégeni kir. jbiróságnál irnok.

DECKERT és HOMOLKA

távirό-, távbeszélő-, villamháritó- és villamvilágitási berendező

Gyár és iroda: VI., Izabella-u. 88. **BUDAPESTEN** Raktár: V. Dorottya-u. 8.

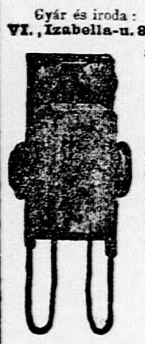

a magy. kir. államvasutak és a magyar állam szállitói,

a hangosan beszélő grafit mikrófon feltalálói és szabadalom tulajdonosai.

Késztit: **telefonberendezéseket központtal vagy bőrkapcsolással,** el vállalja régi berendezéseknek s egyes készülékeknek alapos **átalakitását,** továbbá: **villámháritókat, házi sürgönyöket, tüz- és vizjelző-berendezéseket** stb. 39355

Villamvilágitást a legszakszerübb kivitelben jutányos áron végez.

Árjegyzék, költségvetések és ajánlatok ingyen és bérmentve

Hölgyek figyelmébe!

Minden idényre a legelegánsabb női kalapok diszitését elvállal **egy koronáért**

özv. WESZELOWSZKY ALBIN-né női kalap diszitői müterme 39236

Budapest, VIII., Csokonai-utcza 10. sz., I. em. 13.

Egy levelező-lapon nyilvánitott óhajra házhoz küldök.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

958. sorozat. **BON** 028. szám.

Polgár Sándor m. kir. szabad. nyert orvosi mü- és kötszerész **Budapest, VII., Erzsébet-körut 50. sz.** köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15% azaz tizenöt százaléknyi árkedvezményt adni, az eredeti **F. Berguerand fils** párisi különlegességek (óvszerek) gyártmányaiból. Kimeritő képes árjegyzék dijmentesen zárt levélben küldetik. Kivágatott: az „Egyetértés“-ből. 39159

KÁVÉ — TEA

Fiuméből

$4^1/_2$ kgr. Cuba-kávét 6.93 frtért

$^1/_4$ kgr. Császár karaván-teát 1.60 frtért

minden más költség nélkül 39315

küld **FRATELLI DEISINGER** czég kávébehozatali üzlete, Fiume.

Árlap ingyen.

Dóczi Lajos Müvei

A magyar szépirodalmat kedvelő t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk az új magyar irodalom egyik elsőrangu nagyjának, *Dóczi Lajosnak* következő müveit, melyek alulirt könyvkiadóczégnél s általa minden könyvkereskedőnél beszerezhetők.

CSÓK Vigjáték négy felvonásban. Az akadémia által a gróf Teleki-jutalommal kitüntetett pályamü. Ára diszkötésben 6.80 kor.

SZÉCHY MÁRIA Történeti szinmü. Ára pompás diszkötésben ... 7.20 kor.

FAUST GOETHE tragédiája. Ára pompás diszkötésben ... 5.20 kor.

UTOLSÓ SZERELEM Történeti vigjáték öt felvonásban. Gyönyörü diszkötésben. Ára ... 6.40 kor.

BESZÉLYEK és VÁZLATOK 2 köt. Ára füzve 7.60 kor., igen szép diszkötésben 12.40 kor.

VEGYES PÁROK Szinmü 3 felvonásban. Szép vászonkötésben. Ára 6.— kor. Félbőrkötésben ... 6.40 kor.

DÓCZI LAJOS költeményei. Ára füzve 4.— kor. Remek vászondiszkötésben ... 6.40 kor.

DÓCZI LAJOS méltán kedveltje az egész magyar olvasóközönségnek. Aki müveit forgatja, egyszerre ott érzi magát az igazi poezis edes, illatos berkeiben. Szinmüvei nemcsak a szinpadon gyönyörködtetnek, hanem csodálatosan szép nyelvezetüknél és tárgyuk megragadó, poétikus voltánál fogvást, olvasmánynak is épp oly kedvesek, lebilincselők. Mint lyrikus, mesteri módon érti hozzá, hogyan kell azt a mit szive, lelke mélyen átérzett, akkép kifejezésre juttatnia, hogy megindítsa vele másoknak a szivét, lelkét is. Beszélyei mindmegannyi igazgyöngy. „Faust“-ja valóságos remeke a müforditásnak.

LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udv. könyvkeresk. **Budapest, Andrássy-út 21.**

STERN, MERKEL és TÁRSAI

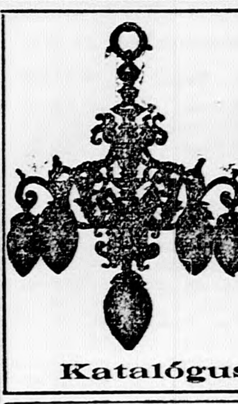

Budapest, VI., Szerecsen-utcza 35.

Bronz csillár-gyár *légszesz és villamvilágitáshoz.* 39363

Templomcsillárok minden stilusban.

Dus raktár a legolcsóbb gyári árak mellett.

Villamos világitási berendezések és villamos erőátvitel.

Katalógus és költségvetés dijtalan.

Másolat másolata 1166/V. a. kih. szám. magy. kir. belügyminiszter.

Somogyvármegye közönségének Kaposvár.

A vármegye alispánjának 1899. évi julius hó 24-én 589. kh. sz. a. kelt II. foku itélete, mely szerint a szigetvári járás főszolgabirája által hozott I. foku itélet kiegészitésével **Kransz Adolf** szigetvári lakos borkereskedő 1. mesterséges bor forgalomba hozatala miatt az 1893. évi XXIII. törvényczikk 5. §-ának b) pontja alapján 50 forint pénzbüntetésben, behajthatlanság esetén 5 napi elzárásban, 2. mesterséges bor készitése miatt az idézett tcz. 6. §. alapján 3 napi elzárásban és 100 frt pénzbüntetésben, behajthatlanság esetén még 10 napi elzárásban, továbbá 321 frt 42 kr. vegyvizsgálati dij, valamint a zár alá vett s 5 számmal jelölt hordóból hiányzó 335 liter bor értéke fejében literenkint 14 krral számitva 76 frt 90 kr. megfizetésében marasztaltatott el, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. számokkal jelölt hordók tartalma panaszlott költségére sóval denaturáltatni és neki ipari czélokra visszaadatni, végül az itélet a kaposvári kir. pénzügyigazgatósággal, a budapesti állandó borvizsgáló szakértő bizottsággal, a járási borellenőrző bizottsággal közöltetni, a „Somogy“, „Kaposvár“, „Borászati lapok“, „Nemzet“, „Egyetértés“ és „Pester Lloyd“ czimü lapokban marasztalt költségén egy izben közzé tetetni rendeltetett, az elmarasztalt által közbetett felebbezés folytán felülvizsgáltatván: a kihágásra vonatkozó részben vétkesség és minősités tekintetében indokain felül még azért is helyben hagyatik, mert Mauhart Antal és Unhert Antal tanuk azon vallomásával, hogy panaszlott borait vizzel szokta keverni, továbbá: panaszlottnak az 1898. évi augusztus 26-án felvett jegyzőkönyvben foglalt azon beismerésével, hogy a borok kezelésénél borkősavat, tehát tiltott anyagot szokott használni, a mesterséges bor készitése igazolva van. Ezt megerősiti az a körülmény is, hogy panaszlott pinczéjében 1893. évi augusztus hó 26-án talált 20 hordó (13517 liter) bor közül, mely hordók mindegyikéből minta vétetett, a borvizsgáló szakértő bizottság 10 hordó tartalmát (5585 liter), tehát az összes borkészletnek csaknem felét határozottan vizzel készitett mesterséges bornak nyilvánitotta, 5 hordó tartalmára (5028 liter) pedig azt a szakvéleményt adta, hogy ezen borok vegyelmezési adatai is gyanut keltenek arra nézve, hogy ezen italok készitéséhez is viz használtatott, habár az biztosan nem volt megállapitható.

Az itéletnek büntetést kiszabó része ellenben olyképen változtatik meg, hogy panaszlott büntetése tekintettel azon sulyosbitó körülményre, hogy panaszlott a zár alá vett jelentékeny mennyiségü mesterséges bort eltüntette, az 1893. évi XXIII. törvényczikk 5. §. b) pontja alapján 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő s a büntetéspénzek országos alapja javára forditandó 300 korona pénzbüntetésre, az idézett törvényczikk 6. §. alapján pedig a főbüntetésképpen kiszabott 3 napi önköltségen töltendő elzárás büntetés érintetlenül hagyásával szintén 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő s a büntetéspénzek országos alapja javára forditandó 400 korona pénzbüntetésre emeltetik fel. Az itéletnek egyéb részei helyben hagyatnak, azonban oly kiigazitással, illetőleg kiegészitéssel, hogy panaszlott nem 355 liter mesterséges bor értékének, hanem miután a mesterséges bornak bizonyult 5585 literből az 1899. évi május hó 6-án foganatositott második mintavétel alkalmával csupán egy hordóban mindössze 177 és $^1/_2$ liter készlet találtatott s igy az első mintavétel óta észlelt hiány 5407 és $^1/_2$ litert tesz ki, ezen egész hiányzó mennyiség értékének, nemkülönben a másodizben vett borminta vizsgálati dijnak nevezetesen 16 frt 07 kr., 32 korona 14 fillér megfizetésében marasztaltatik el, csupán csak ezen harmadfoku itélet teendő közzé az emlitett hirlapokban.

Erről a vármegye közönsége 1899. évi augusztus 19-én 700 kh. sz. a. kelt alispáni jelentés csatolmányainak visszaküldése mellett további eljárás végett értesittetik.

Tekintettel arra, hogy a szóban levő ügyben hozott II. foku itélet az illetékes borellenőrző bizottsággal nem közöltetett, felhivatik a vármegye közönsége, hogy az eljárt hatóságot utasitsa, miszerint jövőben az 1893. évi XXIII. törvényczikk végrehajtása tárgyában 53850/97. sz. a. kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendelet 35. § ában foglalt azon rendelkezéshez, mely szerint az I. II. és III. foku itéletek az illetékes borellenőrző bizottsággal irásban minden esetben közlendők, szigoruan alkalmazkodjék.

Végül felhivatik a vármegye közönsége, hogy panaszlott ellen a hatósági zár alá vett mesterséges borok eltünése miatt a bünvádi eljárás folyamatba tétele iránt a szükséges lépéseket annál is inkább tegye meg, miután az 1899. évi május 6-án felvett jegyzőkönyv szerint panaszlott maga is beismerte, hogy a 770 literes hordóban zár alá vett siller bort a zár alá vétel után adta el. Budapest, 1900. évi junius hó 2-án. A miniszter meghagyásából Dr. Sélley s. k. miniszteri tanácsos, másolat hiteléül: ifju Kramarits Dénes s. k. irodaigazgató h. 39439

Magyar királyi államvasutak.

126982/CIII. szám.

Hirdetmény.

Járatszaporitás a Fiume-velenczei gőzhajóvonalon.

Az egész éven át fentartott heti 2 hajójáraton kivül a nyári hónapok tartama alatt márczius hó 15-től október hó 31-ig a velenczei vonalon **nappal való utazással hetenkint még egy harmadik járat is berendeztetik.**

A f. évben (1900) ezen hetenkinti harmadik járat Fiuméba augusztus hó 30-án indul először és az utolsó járat Velenczéből október hó 27-én indul.

Ezen nappali járat minden csütörtökön és Velenczéből minden szombaton mindenkor reggel 7 órakor indul; az éjjeli járatok Fiuméból minden kedden és szombaton este 8 órakor és Velenczéből minden hétfőn és csütörtökön este 7·30 órakor indittatnak. Menettartam 10 óra.

Az éjjeli járatot a 4 teremmel és 80 hálóhelylyel berendezett s minden kényelemmel ellátott „Hegedüs Sándor“ uj termes gőzhajó közvetiti, mely hajón a luxusosztály fülkéi többnyire csak 2—2 ágygyal vannak felszerelve.

A fiume-anconai vonalon a jelenlegi hetenkint 2 hajójárat az egész éven át megmarad, mely járatok közül az egyik nappal, a másik pedig éjjel való utazással történik. A nappali járat Fiuméból minden hétfőn és Anconából minden szerdán mindenkor reggel 7 órakor, mig az éjjeli járat Fiuméból minden csütörtökön este 8 órakor és Anconából minden szombaton este 8·30 órakor indul. Menettartam 10 óra.

Ezen járatokat egyelőre a „Dániel Ernő“ termes gőzhajó közvetiti.

Fiuméban az összes hajójáratok csatlakozásban indulnak és érkeznek a Budapest-Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velenczében és Anconában a Milanó, Bologna, Róma, Nápoly, Brindisi stb. felé induló, illetve érkező vonatokkal. A gyorsvonatok Fiuméban, a gőzhajók kikötő helyéig, illetve onnan közlekednek.

Menetjegyeket kiadnak és közelebbi felvilágositással szolgálnak a magy. kir. államvasutak állomásai és városi menetjegyirodái, valamint a Cook Tamás és Fina czég összes utazási irodái.

Budapest, 1900 augusztus hóban.

1366 **Az igazgatóság.**

Legfinomabb franczia **gummi különlegesség** kapható tuczatja 80 krajczárért. Vidékre is küld 39009 **WEINFELD VILMOS** Fillér-bazára **Budapesten, Erzsébet-körut 56.**

BUTOR árjegyzék.

Eladás 2 évi jótállás mellett.

1 hálószoba complett matt vagy félmatt	...	105 frt
1 „ „ „ faragott	...	150 „
1 „ „ angol stylben	...	170 „
1 „ „ oszl. faragott	...	190 „
1 „ „ igen finom, baroque stylben valódi belga bleu-márványnyal	...	330 „

Ezenkivül több mint 100 hálószoba van raktáron egyszerü, valamint disses kivitelben mérsékelt árak mellett.

Ebédlőszoba. Kredencz, matt, faragott ebédlőasztal, 6 valódi börszék, ebédlődiván valódi szőnyeggel ... 170 frt

Ebédlőszoba. Kredencz, matt, faragott, oszlopos, ebédlőasztal, 6 valódi bőrszék, ebédlődivan valódi szőnyeggel, trumeau és tükör ... 250 frt

Ebédlőszoba. Angol stylben, matt, kredencz, pohárszekrény, ebédlőasztal, 6 valódi bőrszék, ebédlődiván valódi szőnyeggel világos diófából 455 frt.

Ezenkivül dus választék egyszerü és finom ebédlőszobákban minden kivánt árban. Nagy raktár szalon-berendezésekben; krepp garnitura 80 frt, bouret 90 frt, selyem 110 frt, selyem brocát 140 frt, franczia selyemszövet 165 frt és szalongarniturák 1000 frtig. 39322

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gömöri Sándor Budapest, IV., Váczi-utcza 18., I. em.

1900. párisi nemzetközi kiállitás jury tag.

KÜHNE E.

gazdasági gépgyára Mosonban (Alakult 1856.)

ajánlja a jelenlegi idényre: **rostáit, magtárszelelőit és konkolyválasztókat. — UJ! „Diadal“ rosta és Kayser-féle centrifugalis gabonaosztályozó.**

Hirneves sorvetőit: **„HUNGÁRIA DRILL“** meritő rendszer, **„MOSONI DRILL“** toló-vető rendszer, **„JUBILEUM DRILL“** kis gazdáknak.

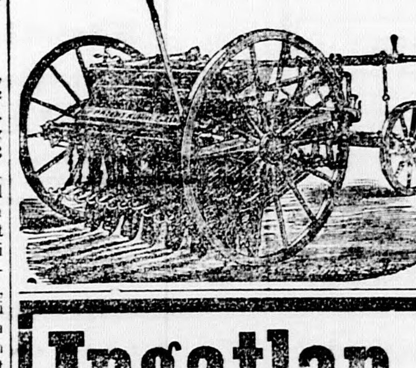

Legjobb Sack-rendszerü ekéit, egyes, kettős és hármas ekéit, a hires és rendkivül kedvelt **Laacke-féle boronáit, rétre és szántóföldre, és hengereit.**

A szüreti idényre: borsajtóit különböző nagyságban és **szőlőzuzóit** legjobb minőségben. 39065

Főraktár: Budapest, VI., Váczi-körut 57/a.

Ingatlan árverés.

Belényesen a kir. járásbiróságnál **1900 október 5-én d. e. 11 órakor** megtartandó birói árverésen egy körülbelül 2500 kataszteri hold terjedelmü s Biharmegyében Korbest és Felső-Topa községek határában fekvő, uri lakkal és több malommal ellátott, leginkább erdőségekből álló nemesi birtok fog eladatni.

Az árverési feltételek megtudhatók s részletes felvilágositás nyerhető **dr. Csengery Gyula** ügyvédnél **Budapesten, V., Bálvány-utcza 18. szám alatt.** 39433

Valódi franczia és angol **GUMMI** és halhólyag-különlegességek tuczatja 1 forint 20 krajczártól 6 forintig csak **RADVÁNYI L.** sérvkötő és sebészeti kötszergyárosnál **Budapest, Erzsébet-körut 36. szám** kapható. 38983

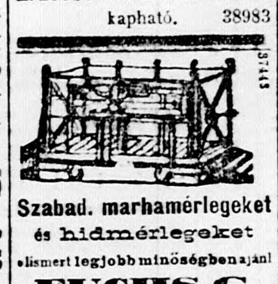

Szabad. marhamérlegeket és **hidmérlegeket** elismert legjobb minőségben ajánl **FUCHS G.** első magyar tizedes és százados hidmérleg-gyára Budapest, Károly-körut 1. Telefon összeköttetés 37443

BUTOROK úgy készpénzért, mint **RÉSZLETFIZETÉSRE** a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig 38875 legjutányosabban **Ehrentreu és Fuchs** testvéreknél, **Budapest,** VI., Teréz-körút 8. sz. (Andrássy-út közelében.) Képes árjegyzék ingyen.

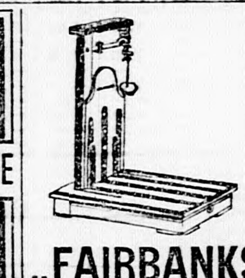

„FAIRBANKS“ mérleg és gépgyár részvénytársaság. Városi iroda és raktár: **Budapest, Andrássy-ut 14. sz.** 38446

Magyar királyi államvasutak.

133,900/1900. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1901. évi január hó 1-től 1904. év végéig szükséges vasalt erdélyi taligák szállitására nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen taligák szállitására a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő 122,291/96. számu általános és a 116,242/92. számu különleges szállitási feltételek, rajzok és minták mérvadók és kötelezők.

Az emlitett feltételek, szabványrajzok és határozmányok, valamint az ajánlati ürlapok az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési (Am.) szakosztályánál, Budapest, Andrássy-ut 73. szám, II. emelet 43. ajtó, a minta pedig a budapest-józsefvárosi állomáson levő központi szertárban, a pályázati határidőig naponkint a hivatalos órák alatt megtekinthetők, különben pedig a feltételek és rajzok az igazgatóság nyomtatvány, illetve tervtárából, a megszabott árak lefizetése mellett; a pályázati részletes feltételek és az ajánlati ürlap 1—1 példánya pedig az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál dijtalanul megszerezhetők.

A pályázati felhivás teljes szövege és az ajánlati ürlap ezenkivül valamennyi vidéken székelő üzletvezetőségnél is megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a pályázati és szállitási feltételeket, szabványrajzokat és mintákat jól ismeri és kötelezőknek elfogadja.

Az ajánlat kizárólag e czélra készült és az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál 1—1 példányban ingyen kapható ürlapon állitandó ki — Ugyanott megtudhatók a szállitásra vonatkozó közelebbi módozatok is.

A lepecsételt, aláirt és kellő bélyeggel ellátott ajánlatok a magyar kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési (Am.) szakosztályához czimezve, legkésőbb **1900. évi október hó 25-én délelőtt 12 óráig** beküldendők, illetve ott átadandók és ezek boritékára világosan rávezetendő: „Ajánlat 133,900/900. számhoz taligák szállitására“.

Az ajánlott tárgyak értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban bánatpénzképen legkésőbb 1900. évi október hó 24-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Nyertes szállitó ezen bánatpénzt 10% óvadékra tartozik kiegésziteni.

A bánatpénz letétele az ajánlatban felemlitendő, a letett bánatpénzről szóló letéti jegy azonban nem csatolandó az ajánlathoz.

Budapest, 1900. évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

1440 (Utánnyomás nem dijaztatik).

Nemi bajoknak elkülönitett osztálya.

Sok évi tapasztalatunk igazolja, hogy **Dr. PALÓCZ** v. kórházi orvos, k. egészségtani tanár **gyógymódjával** Budapest, VII., Kerepesi-ut 10. még idült (kronikus) betegségekben szenvedők is biztos gyógyulást érnek el.

Tiz (10) nagy gyógyterem. — Gyógykezelés egész napon át. Levélre kimeritő válasz.

Rendelés: d. e. 10—12-ig és délután 3—5 óráig.

Ugyanott kapható és megrendelhető „Népszerü orvosi tanácsadó. II. kiadás. Irta: Dr. Palócz. Ára 3 korona. 38618

Ideg-, gyomor- és női bajok. — Reuma, köszvény, hurutok.

Vértisztito-, idegerősitő- és soványitó-kurák.

KLOPFER TESTVÉREK imaháza

בית הכנסת

óriási diszterem VII., Kerepesi-ut 40. sz. a párisi áruház mellett, a Népszinházzal szemben.

Támlaspadok.

Villanyvilágitás. Kitünő szellőztetés.

Megtekinthető naponta reggel 8-tól este 9 óráig.

Személyes közremüködés tiz tagból álló kitünően szervezett énekkarból. 11334

Med. univ. **Dr. FABINYI** emerit. kórházi orvos — Specialista gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs **titkos betegséget** (hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.). **Impotentiát** (férfiui gyengeség) még idősebbeknél is meglepő eredménynyel. — Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető. Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek. **Lakik: Budapest, Erzsébet-körut 12. I. em.** Rendel d. e. 9—3; este 6—8-ig. 39380

A budapesti asztalos ipartestület hirneves tagjai által kitünően készitett háló-, ebédlő- és szalon-berendezések, barokk, szeczesszió, angol és ó-német stilu

BUTOR

nálunk 3 évi jótállással, olcsóbban mint bárhol, meglepő nagy választékban eladásra készen állanak 39374

Szabó Ferencz és Társa I. rangu butor-iparosok. **Budapest, Kerepesi-ut 12. sz.** Sip-utcza sarkán.

Elsőrangu hazai gyártmány.

Gőzcséplők. Pontos czim: 39440

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli **gazdaságigépgyára** mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes gazdasági gépeket gyártja.**

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakszerü felvilágositással dijmentesen szolgálunk.

Borprések. Ekék. Vetőgépek. Szecskavágók. Morzsolók.

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés“ hirlapkiadó, irodalmi és nyomda részvénytársaság körforgó-gépein.